

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM OKULU DÖRDÜNCÜ VE BEŞİNCİ SINIF
ÖĞRENCİLERİ, ÖĞRETMENLERİ VE VELİLERİN
OKULLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE BEKLENTİLERİ
(Kayseri İli Örneği)**

**Tezi Hazırlayan
Tülay ŞAHİN**

**Tezi Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Adem Sultan TURANLI**

**Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Haziran 2010
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**İLKÖĞRETİM OKULU DÖRDÜNCÜ VE BEŞİNCİ SINIF
ÖĞRENCİLERİ, ÖĞRETMENLERİ VE VELİLERİN
OKULLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE BEKLENTİLERİ
(Kayseri İli Örneği)**

**Tezi Hazırlayan
Tülay ŞAHİN**

**Tezi Yöneten
Yrd. Doç. Dr. Adem Sultan TURANLI**

**Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Haziran 2010
KAYSERİ**

Yrd. Doç. Dr. Adem Sultan TURANLI danışmanlığında Tülay ŞAHİN tarafından hazırlanan “İlköğretim Okulu Dördüncü ve Beşinci Sınıf Öğrencileri, Öğretmenleri ve Velilerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentileri (Kayseri İli Örneği)” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Eğitim Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. #

26 /08/ 2010

JÜRİ:

Danışman :Yrd. Doç. Dr. Adem S. TURANLI

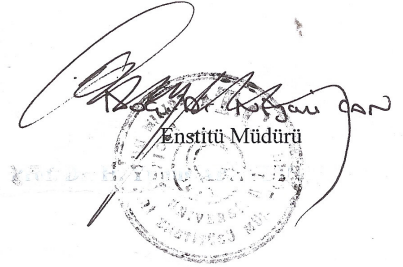
Üye : Doç. Dr. Mustafa ŞANAL

Üye : Doç. Dr. Süleyman AKYÜREK

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 24.09.2010... tarih ve ..02..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...24../09../2010

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu araştırma ilköğretim okulu dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri, sınıf öğretmenleri ve velilerin okulla ilgili görüş ve beklentilerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın her aşamasında rehberliğini esirgemeyen, çalışmalarımı titizlikle inceleyen, yardımcı olan tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Adem Sultan Turanlı'ya, maddi manevi desteğini esirgemeyen annem ve kardeşlerime çalışmalarım sırasında biraz daha az ilgilendiğim biricik kızım Neslihan İpek Şahin'e en derin saygı ve teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca araştırma envanterinin uygulanmasında yardımlarını esirgemeyen okul müdürleri, öğretmenler, öğrenciler ve velilerine teşekkür ederim.

Eğitimin formal kısmını oluşturan okullarımızdaki, zorunlu ve temel olan ilköğretim kademesinde veli, öğretmen ve öğrenci görüşlerini; eğitim öğretim etkinlikleri, okul yönetimi, okulun fiziki ortamı, sosyal kültürel ve sportif faaliyetler başlıkları altında incelemek ve okulla ilgili konularda bu grupların birbirlerinden beklentilerinin karşılanma düzeylerini tespit etmek amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

**İLKÖĞRETİM OKULU DÖRDÜNCÜ VE BEŞİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİ,
ÖĞRETMENLERİ VE VELİLERİN OKULLA İLGİLİ GÖRÜŞ VE
BEKLENTİLERİ**

(Kayseri İli Örneği)

Tülay ŞAHİN

ÖZET

Bu araştırmada ilköğretim okulu dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin, velilerinin ve öğretmenlerin okulla ilgili görüş ve beklentilerini; a) eğitim öğretim etkinlikleri, b) okul yönetimi, c) okulun fiziki ortamı, ç) okuldaki sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler, d) öğretmen, öğrenci ve velilerin karşılıklı beklentileri arasında anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır.

Araştırmanın evrenini 2008-2009 eğitim öğretim yılında Kayseri ilinin Melikgazi ve Kocasinan ilçelerine bağlı resmi 204 ilköğretim okuluna devam eden 124.011 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri ile bu ilçelerde görev yapan 5172 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, Kayseri ili Melikgazi ilçesinde üç ve Kocasinan ilçesindeki dört ilköğretim okuluna devam eden toplam 406 öğrenci, 317 veli ve 106 öğretmen oluşturmaktadır.

Öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin okulla ilgili görüş ve beklentilerini belirlemek için beşli likert tipi bir anket araştırmacı tarafından hazırlanmış ve uygulanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde ortalama, yüzdelik oran t-testi ve varyans analizinden yararlanılmıştır.

Ulaşılan sonuçlar ise bu üç grup arasında okulla ilgili, eğitim öğretim etkinlikleri, okul yönetimi, okulun fiziki ortamı ve sosyal, kültürel faaliyetler hakkındaki görüşleri arasında anlamlı farklılıklar bulunduğunu göstermektedir. Öğrenciler derslerin işleniş için ayrılan süreyi yeterli bulurken, okuldaki sosyal faaliyetlere katımda daha fazla fırsat eşitliği sağlanmasını istemektedirler. Öğretmenler ise okuldaki kulüp çalışmalarının amacına uygun yapılamadığını ve kütüphane spor salonu gibi bölümlerin yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Velilerin görüşleri incelendiğinde ise öğretmenlerden çocuğunun gelişimi ile ilgili yeterli bilgiyi alabildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okula ilişkin görüşler, okula ilişkin beklentiler, öğretmen, veli ve öğrencilerin karşılıklı beklentileri.

**VIEWS AND EXPECTATIONS OF PRIMARY SCHOOL 4th AND 5th GRADE
STUDENTS, PARENTS AND TEACHERS ABOUT SCHOOL**

Tülay ŞAHİN

ABSTRACT

This research aimed to identify the ideas of primary school 4th and 5th grade students, their parents and teachers about school, and whether there are differences between them in terms of their ideas related to a) educational activities, b) school management, c) physical environment of the school, d) social, cultural and sports activities at school, and e) mutual expectations of teachers, students, and parents from one another.

The sample of the population of the study consist of 124.011 students attending 204 public primary schools in Melikgazi and Kocasinan districts, parents of these students, and 5172 primary school teachers working in these schools. The sample of the study consisted of a total of 406 students attending three schools in Melikgazi and four in Kocasinan and 317 parents, and 106 teachers.

A 5-point Likert type questionnaire was developed and administered by the researcher to identify the ideas of students, parents, and teachers about school. In the analysis of the data gathered, means, percentages, t-test and analysis of variance were used.

The results indicate that there are meaningful differences between the three groups in terms of their ideas related to educational activities, school management, physical environment of the school, social, cultural and sports activities at school, and in addition in terms of their mutual expectations . Students think that time period allotted for the lessons is enough; on the other hand, they expect more equality of opportunity to take part in social activities at school. Teachers believe that activities in social clubs at school are not performed in accordance with the goals, and some parts of the schools such as libraries and sports centers are not sufficient. When the views of parents are examined, it is observed that they believe that they get enough feedback about the development of their children.

Key Words: Views about school, expectations about school, mutual expectations of teachers, parents and students.

İÇİNDEKİLER

ONAY	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER	V
TABLolar LİSTESİ	VII
1. GİRİŞ	.1
1.1. Tezin Konusu	.1
1.1.1. Temel Problemler	.3
1.1.2. Alt Problemler	.3
1.2. Tezin Amacı ve Önemi.....	.3
1.2.1. Tezin Amacı ve Denenceleri.....	.3
1.2.2. Tezin Önemi.....	.4
1.3. Tezin Sınırlılıkları	.5
1.4. Tezin Sayıltıları.....	.5
1.5. Araştırma İle İlgili Daha Önce Yapılmış Çalışmalar	.5
2. GENEL BİLGİLER	.9
2.1.Eğitimin Önemi.....	.9
2.1.1.Çocuk ve Eğitim.....	10
2.2. Sosyal Bir Kurum Olarak Okul	12
2.2.1. Etkili Okulun Özellikleri	13
2.2.3. Okulun Vizyonu ve Misyonu.....	14
2.3. Eğitim-Öğretim Sisteminde Öğretmenin Yeri Ve Önemi.	15
2.3.1. Öğretmenin Yeri.....	15
2.3.2. Eğitim- Öğretimde Öğretmenin Önemi	16
2.3.4. Öğretmen- Öğrenci İlişkileri.....	19
2.4. Eğitimde Ailenin Önemi.....	21
2.4.1. Veli – Okul- Öğretmen İlişkisi.....	22
3. YÖNTEM	24

3.1. Araştırmanın Yöntemi	24
3.2. Araştırmanın Evreni	24
3.3. Örneklem	24
3.4. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	26
3.5. Verilerin Toplanması.....	28
3.6. Verilerin Çözümlemesi.....	31
4. BULGULAR VE YORUMLAR	32
4.1. Okula İlişkin Görüşler	32
4.1.1.Öğrencilerin Okula İlişkin Görüşleri.....	32
4.1.2. Öğretmenlerin Okula İlişkin Görüşleri.....	43
4.1.3. Velilerin Okula İlişkin Görüşleri.....	53
4.2. Ankete Katılan Grupların Anketin Alt Bölümlerine Göre Karşılaştırılması.	62
5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	75
5.1. Sonuçlar.....	75
5.2.Öneriler.....	77
KAYNAKÇA.....	80
EKLER.....	83
ÖZGEÇMİŞ.....	93

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Seçilen Okullar ve Bu Okullardaki Toplam Öğretmen, Öğrenci ve Dört ve Beşinci Sınıflarındaki Öğrenci Sayıları	25
Tablo 3.2. Seçilen Okullardaki Sınıf Öğretmeni İle Seçilen Şubeler ve Öğrenci Sayıları.....	25
Tablo 3.3. Seçilen Okullardan Dönen Anket Sayıları.....	26
Tablo 3.4. Anketin Alt Bölümleri ve Bu Bölümlere Ait Soru Numaraları	27
Tablo 3.5. Anketin Güvenirlilik Tablosu	27
Tablo 3.6. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Okullara ve Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları	28
Tablo 3.7. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullara ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	29
Tablo 3.8. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türlerine ve Çalışma Yıllarına Göre Dağılımları.....	29
Tablo 3.9. Velilerin Okullara ve Öğrenciye Yakınlığına Göre Dağılımları.....	30
Tablo 3.10. Velilerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları.....	30
Tablo 3.11. Velilerin Mesleklerine Göre Dağılımları.....	30
Tablo 4.1. Öğrencilerin Eğitim ve Öğretim Etkinlikleriyle İlgili Görüşleri	33
Tablo 4.2. Öğrencilerin Okul Yönetimi İle İlgili Görüşleri	35
Tablo 4.3. Öğrencilerin Okulun Fiziki Ortamı İle İlgili Görüşleri	37
Tablo 4.4. Öğrencilerin Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlerle İlgili Görüşleri	40
Tablo 4.5. Öğrencilerin Öğretmenlerden Beklentileri	41
Tablo 4.6. Öğrencilerin Velilerden Beklentileri	43
Tablo 4.7. Öğretmenlerin Eğitim ve Öğretim Etkinlikleriyle İlgili Görüşleri	45
Tablo 4.8. Öğretmenlerin Okul Yönetimi İle İlgili Görüşleri	47
Tablo 4.9. Öğretmenlerin Okulun Fiziki Ortamı İle İlgili Görüşleri	49
Tablo 4.10. Öğretmenlerin Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlerle İlgili Görüşleri..	50
Tablo 4.11. Öğretmenlerin Öğrencilerden Beklentileri	52
Tablo 4.12. Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri	54
Tablo 4.13. Velilerin Eğitim ve Öğretim Etkinlikleriyle İlgili Görüşleri	56

VIII

Tablo 4.14. Velilerin Okul Yönetimi İle İlgili Görüşleri	56
Tablo 4.15. Velilerin Okulun Fiziki Ortamı İle İlgili Görüşleri	58
Tablo 4.16. Velilerin Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlerle İlgili Görüşleri.....	59
Tablo 4.17. Velilerin Öğretmenlerden Beklentileri	60
Tablo 4.18. Velilerin Öğrencilerden Beklentileri	61
Tablo 4.19. Eğitim-Öğretim Etkinliklerine İlişkin Algıların Karşılaştırılması (ANOVA Tablosu)	63
Tablo 4.20. Okul Yönetimine İlişkin Algıların Karşılaştırılması (ANOVA tablosu)	66
Tablo 4.21. Okulun Fiziki Ortamına ilişkin algıların karşılaştırılması (ANOVA tablosu)	69
Tablo 4.22. Sosyal Kültürel ve Sportif Faaliyetlere ilişkin algıların karşılaştırılması (ANOVA tablosu).....	72

1.GİRİŞ

1.1. Tezin Konusu

Bu çalışma ile incelenen literatür kapsamında demokratik bir toplumda okulun rolü ve önemi, ailenin ve çocuğun eğitim sistemindeki yeri ve önemi, günümüzde klasik öğretim anlayışının yerini, öğrenmeyi öğretme anlayışına bırakışı, öğretmenlerin görevleri ile ilgili kuramsal çerçeve çizilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın uygulama bölümünde de, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin okulla ilgili görüş ve beklentileri belirlenerek elde edilen bulgulardan okulla ilgili, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüş ve beklentileri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Genetik faktörlerin ve çevrenin akademik başarıya etkilerinin bilindiği günümüzde öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin okula ilişkin görüş ve beklentileri neler olduğu ve bu beklentiler arasında farklılıkların olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Eğitim, çağımızda bir insan hakkıdır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 20 Kasım 1959'da kabul ettiği Çocuk Hakları Bildirisi: "Çocuğun hiç olmazsa ilk aşamada parasız ve zorunlu olması gereken bir eğitim hakkı vardır. Çocuk, genel kültürüne katkıda bulunacak ve kendisine eşit şans koşullarında yeteneklerini, düşünme yetisini, manevi ve sosyal sorumluluk duygusunu geliştirme ve toplumun yararlı bir üyesi olma olanağını sağlayacak bir eğitimden yararlanmalıdır" (İlke 7, fıkra 1) der ve 10 Aralık 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, 26. maddesinde "Her insanın eğitime hakkı olduğunu" ilan eder. Ülkemizde de ilköğretim 8 yıl kesintisiz ve zorunlu olarak 6-14 yaş arasındaki çocuklara ücretsiz olarak devlet tarafından sağlanmaktadır.

Toplumsal kurumlar arasında eğitim kurumlarının özel bir yeri ve önemi vardır. Eğitim kurumları, bütün toplumsal kurumların merkezinde yer alır. Okul; eğitimin planlı ve düzenli olarak yapıldığı bir ortamdır. Okul eğitiminin; eğitim programı, öğrenci, öğretmen, yönetici, okul çalışanları, bina, araç-gereç ve çevreden oluşan öğeleri vardır (Fidan; Erden 1992, 78).

Toplumda yaşam standartlarını artırmaya yönelik çabaların en etkili olacağı alan okullardır. Etkili ve kaliteli okullar oluşturmak toplumun gelişmesinin itici gücü olacaktır. Bir ülkenin okullarının başarısının artması ekonomik, sosyal, siyasal vb. alanlarda gelişmesinin de en etkili yoludur.

Okulun toplumsal alanda çok önemli görevleri olduğu gibi, birey açısından ele alındığında da bireylerin şahsiyetlerinin oluşmasında, onların hayatta başarılı olmasında ve kendini gerçekleştirmesinde de önemli rolleri vardır (Vural 2004, 29).

Okul öğrencilerin bireysel gelişimlerine katkıda bulunurken, bir öğrencinin okul ortamındaki deneyimi ile aynı okuldaki başka bir öğrencinin okul deneyimi farklı olabilir. Bireyler, çevrenin farklı yönlerini seçici biçimde fark ederler ve gördüklerini geçmiş yaşamındaki deneyimleri açısından ve beklentileri yönünde değerlendirirler. İnsanların gereksinimleri ve deneyimleri farklı olduğundan, onların çevreye ilişkin algılarının da farklı olması doğaldır. Bireyler çevrelerini algılamakta çok sayıda uyarıcı karşısında bazılarını kaçınılmaz olarak, dikkate almaz, bazılarını ise özellikle seçer ve algırlar. Çevrenin hangi yönlerine dikkat edileceği bir ölçüde uyarıcının niteliğine ve bir ölçüde de bireyin önceki deneyimlerine ve içinde buldukları duruma bağlıdır. Ayrıca uyarıcının fark edilmesi onun doğru olarak algılanacağı anlamına gelmez. Bir uyarıcının anlamı, bireyin gereksinimleri ve değerleri ile uyumlu olarak yorumlanır (Aydın 2000, 150).

Bugün eğitim sürecinde akademik becerilerle birlikte çocukların sosyal gelişmelerinin de önemli olduğundan yola çıkarak sosyal becerilerin geliştirilmesi konusu çok önem kazanmıştır. Özellikle bazı aileler, çocuklarının eğitiminde akademik beceriler kadar sosyal faaliyetlere yer verilmesini istemektedir. (Akkök 1999, 20). Bu yüzden okullarımızdaki sosyal faaliyetler ve onlara katılımdaki eşitlik önemlidir.

Bütün bunlardan yola çıkarak, eğitimin bir toplumun niteliğinin artırılmasında en önemli faktörlerden biri olduğundan dolayı eğitimin formal olarak yapıldığı okullar incelenmiştir. Okullarla ilgili daha önce yapılan çalışmaların incelenmesi sonucunda veli, öğretmen ve öğrencilerin okul hakkındaki görüşlerinin ve beklentilerinin neler olduğunun incelenmediği ve bundan dolayı incelenmeye değer olduğu görülmüştür. Çünkü okulların varoluşunun nedeni olan öğrencilerin, onları eğitmekle görevli öğretmenlerin ve öğrencilerin velilerinin okullar hakkındaki görüşlerinin neler olduğunun bilinmesi önemlidir.

1.1.1. Temel Problemler

İlköğretim okulu dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri, velileri ve öğretmenlerin okulla ilgili görüş ve beklentileri nelerdir? Bu görüş ve beklentiler arasında fark var mıdır?

1.1.2. Alt Problemler

Problemin genel çerçevesi içinde daha ayrıntılı bir biçimde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerine ilişkin görüş ve beklentileri nelerdir?
2. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okuldaki eğitim-öğretim faaliyetlerine ilişkin görüş ve beklentileri arasında farklılıklar var mıdır?
3. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okul yönetimine ilişkin görüş ve beklentileri nelerdir?
4. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okul yönetimine ilişkin görüş beklentileri arasında farklılıklar var mıdır?
5. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okulun fiziki ortamına ilişkin görüş ve beklentileri nelerdir?
6. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okulun fiziki ortamına ilişkin görüş ve beklentileri arasında farklılıklar var mıdır?
7. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okuldaki sosyal faaliyetlere ilişkin görüş ve beklentileri nelerdir?
8. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okuldaki sosyal faaliyetlere ilişkin görüş ve beklentileri arasında farklılıklar var mıdır?

1.2. Tezin Amacı ve Önemi

1.2.1. Tezin Amacı

Bu araştırmada ilköğretim okulu dördüncü ve beşinci sınıf öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin okulla ilgili görüş ve beklentilerini, a) eğitim öğretim etkinlikleri, b) okul yönetimi, c) okulun fiziki ortamı, d) okuldaki sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler e) öğretmenlerin öğrencilerden ve velilerden beklentileri, velilerin öğretmenlerden ve öğrencilerden beklentileri ile öğrencilerin öğretmen ve velilerden beklentileri başlıkları altında incelenerek aralarındaki benzerlik ve farklılıkların tespit edilmesi amaçlanmıştır.

1.2.1.1. Tezin Denenceleri

1. Veli, öğretmen ve öğrencilerin okulla ilgili görüş ve beklentileri birbirinden farklıdır.
- 2.a. Öğrencilerin okuldaki eğitim öğretim faaliyetine ilişkin görüşleri olumludur.
b. Öğretmenlerin okuldaki eğitim öğretim faaliyetine ilişkin görüşleri olumludur.
c. Velilerin okuldaki eğitim öğretim faaliyetine ilişkin görüşleri olumludur.
- 3.a. Öğrencilerin okul yönetimi ile ilişkileri yeterince olumlu değildir.
b. Öğretmenlerin okul yönetimine ilişkin görüşleri olumludur.
c. Veliler okulun yönetiminden memnundur.
4. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin okulun fiziki ortamı ile ilgili görüşleri olumsuzdur.
5. Okuldaki sosyal kültürel ve sportif faaliyetler hakkında öğrenciler, öğretmenler ve veliler farklı düşünmektedirler.
6. Öğrencilerin öğretmenlerden beklentisi öğretmenlerin öğrencilerden beklentisinden daha azdır.
7. Öğretmenlerin velilerden beklentisi en fazla çocuklarının sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlamaları konusundadır.
8. Velilerin öğrencilerden okulla ilgili beklentisi çok fazladır.
9. Öğrencilerin okulları ile en fazla anneleri ilgilenmektedir.
10. Velilerin öğrenim durumu arttıkça öğrenci, öğretmen ve okuldan beklentisi artmaktadır.

1.2.2. Tezin Önemi

Daha uygar, daha müreffeh ve daha saygın bir toplum oluşturmanın yolu eğitimden geçmektedir. Bireyin gördüğü eğitim sadece kişisel yarar değil, toplumsal yarar da sağlar. Bir eğitim düzeyinin yüksek oluşu, toplumun ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel gelişmesini hızlandırır, sağlamlaştırır. Temel eğitimin yapıldığı ilköğretim okullarımızda eğitim sistemimizin iki önemli parçası olan öğretmen ve öğrencilerin ve onlara destek olmaya çalışan ailenin okulla ilgili görüş ve beklentileri birlikte ele

alınarak incelenmeye çalışılacaktır. Sacayağını oluşturan bu üç grubun görüşlerinin daha önce birlikte incelenmemiş ve mevcut durumun tespiti yapılmamıştır. Ayrıca böyle bir çalışma, konu ile ilgili olarak ileride yapılacak çalışmalar için de bir örnek olacaktır.

1.3. Tezin Sınırlılıkları

Araştırmanın verileri, 2008-2009 eğitim öğretim yılında Kayseri Melikgazi ve Kocasinan ilçelerinden seçilen 7 ilköğretim okulundan 400 öğrenci, 400 veli ve 130 öğretmen ile sınırlandırılmıştır.

Araştırma, okulla ilgili olabilecek bir çok değişkenin içerisinde çalışmada incelenen alt gruplarla sınırlıdır.

1.4. Tezin Sayıtları

Örnekleme alınan öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin anket sorularını içtenlikle cevaplandırdıkları varsayılmıştır. Ayrıca araştırmanın çalışma evreninden küme örnekleme yöntemiyle seçilen yedi okulun öğrencileri, velileri ve öğretmenlerinin evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayılmıştır.

1.5. Araştırma İle İlgili Daha Önce Yapılmış Çalışmalar

Türkiye’de ilköğretim okulları, dersler, kitaplar, öğrenci ve velilerle ilgili çeşitli araştırmalar yapılmış olmakla birlikte, velilerin ve öğrencilerin okul algı ve beklentileri konusunda sınırlı sayıda araştırma yapılmıştır.

Balcı (1999), “Okul İle İlgili Mecazlar (Metafor) Seçilmiş Dört Okulda Öğrencilerin, Öğretmenlerin ve Velilerin Okul Algıları (Ankara)” isimli çalışmasında Ankara’nın farklı semtlerinde bulunan üç devlet ve bir özel ilköğretim okulundan topladığı verilerle şu sonuçlara ulaşmıştır: Genel sonuçlar örneklemdaki ilköğretim okullarının temel işlevlerinin; bakım, bilgi aktarımı ve gençlerin yetiştirilmesi olduğunu ortaya çıkarmıştır. Öğrenci ve öğretmene ilişkin mecazlar (metafor) okul sisteminin bilgi ve öğretmen merkezli olduğunu göstermiştir. Ayrıca okulların oldukça disiplinli, otoriter ve kaotik bir atmosfere sahip olduğu da bulunmuştur.

Okullara göre yapılan analizler, alt sosyo-ekonomik statüyü temsil eden okullara devam eden öğrencilerin ve velilerinin okula, öğretmenlere ve okul yöneticilerine karşı, diğer gruplara göre, daha olumlu algıya sahip olduklarını göstermiştir. Okul yöneticileri genellikle otoriter, disipline edici, kaba, zarar verici ve duyarsız gibi olumsuz

mecazlarla tanımlandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu araştırma ile okul hakkındaki görüşlerle birlikte öğrenci, öğretmen ve velilerin okuldan beklentilerinin neler olduğu ile bu görüş ve beklentilerin farklı olup olmadığı tespit edilmeye çalışıldı.

Demir (2000), “Öğrenci Velilerinin Beklentileri Açısından Özel ve Resmi İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması (Niğde il örneği)” çalışmasında; araştırmanın bulgularına göre, veliler çocuklarının okulunu bir öğretim yılında birkaç kez (2-3) ziyaret etmektedirler. Velilerin okulu ziyaret sıklığı cinsiyete göre farklılık göstermezken yerleşim yerlerine, gelir düzeylerine ve okul türüne göre farklılık göstermektedir. Veliler okulu ziyaret ettiklerinde çocuğun öğretmeni ile çocuğun başarısı hakkında görüşmektedir. Velilerin, okullardan eğitim sürecine ilişkin beklentileri, öğretmen yeterlikleri konusunda daha fazla görünmektedir. Bu beklentiler cinsiyete, yaşa, mesleğe göre farklılık göstermezken öğrenim durumu, gelir düzeyi ve okul türüne göre farklılık göstermektedir Okul türüne göre farklılığın özel okul velileri lehine, okulun fiziki yapısı ve birimleri konusunda olduğu söylendiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırma ise sadece resmi ilköğretim okullarında yapıldı ve sadece velilerin değil aynı zamanda öğrenci ve öğretmenlerin de görüş ve beklentileri incelenmeye çalışıldı

Doğan (2001), “Çocuk Hakları Açısından Türkiye’de Çocuk Olgusu” isimli çalışmasında şu sonuca ulaşmıştır: Türk toplumunun çocuk gerçeğinin dünyanın oldukça gerisinde olduğunu, bazı ilkelerin gerçekleşmesi için ise katedilmesi gereken belirli bir mesafe olduğunu göstermektedir. Toplumun çocuk konusundaki mevcut sıkıntıları, çocukla ilgili olarak sevgi, ilgi ve özveri yokluğundan değil; bu sevgi, ilgi ve özveriyi kuşaklarla olgun bir diyaloga ve sağlam bir sosyal koruma mekanizmasına dönüştürememiş olmaktan kaynaklanır. Kısacası, duygu alanındaki fazlalık akıl alanındaki çözüm azlığıyla ters orantılıdır. Açıkça Türk toplumunda geleneksel değerlerle modern değerler ve hatta son dönemin küresel değerleri bir çatışma alanı yaratmıştır. Değişim kültürünün kaçınılmaz hale getirdiği bu çatışmada sırasıyla aile, eğitim, kültür ve siyaset kurumuyla medyaya önemli görev ve sorumluluk düşmektedir sonucuna varılmıştır. Bu araştırma ile öğrencilerin veli ve öğretmeninden beklentisinin karşılanma düzeyi tespit edilmeye çalışılarak mevcut durumun açıklanmasına çalışılmıştır.

Günay (2002), “Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında Disiplin (Veli Beklentileri ve Sonuçları)” çalışmasında, araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak resmi okul

ve özel okul velilerinin beklentileri arasında anlamlı farklılıklar olmadığı, yine resmi okul ve özel okul velilerinin beklentilerinin okulda gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşlerinde ise okullar arasında anlamlı farklılıklar olmadığı saptanmıştır. Bu araştırma ile yalnız disiplin değil okulda yapılan etkinlikler, okul yönetimi, okulun fiziki durumunun yanında veli, öğretmen ve öğrencilerin beklentileri incelenmeye çalışıldı.

Yılmaz (2006), “ İlköğretim Okullarında Etkililik Sağlanması İçin Öğretmenlerin Ailelerden Beklentileri (Sakarya İli Örneği)” isimli yüksek lisans tezinde; ailelerin okul yönetimiyle ilişkileri, öğretmenlerle iletişimi, öğrencilere yardım ve destek sağlanması boyutlarında öğretmenlerin beklentilerini karşılamada yetersiz oldukları ortaya çıkmıştır. Okullarda etkililik sağlanabilmesi; öğretmen görüşleri, cinsiyet, kıdem, ve branşa göre farklılık gösterirken; medeni duruma göre manidar bir farklılık ortaya çıkarmadığını belirlemiştir. Bu araştırma ise öğretmenlerin ailelerden beklentisinin yanında öğrenciden de beklentilerinin neler olduğu ve aynı zamanda öğrenci, öğretmen ve velilerin beklentilerinin karşılıklı olarak incelenerek karşılanma düzeyi incelenmeye çalışıldı.

Dönmez (2006), “İlköğretim Kademesindeki Öğrenci Velilerinin Okuldan Beklentileri İle İlgili Görüşleri” isimli yüksek lisans tez çalışmasında velilerin sadece okulun güvenlik hizmetlerinden ortalamanın üzerinde memnuniyeti olduğunu, öğrenci servisleri, okuldaki hizmetlilerin verdikleri hizmetler, yönlendirme eğitimi, okula yapılan bağışlar, okulda verilen kurslar hinterland alanı, sosyal etkinlikler, çıkarıcı öğrencilerin eğitimi, verilen derslerin içeriğinin yeterliliği, rehberlik hizmetlerive okulla iletişimde orta düzeyde memnuniyeti olduğu, velilerin okul yönetiminin tavırlarından, öğretmenlerin yaklaşımında, aynı öğretmenle beş sınıf okumada, parasız kitap dağıtımında, saygılı öğrenci yetiştirilmesinde, derslerde testlere ağırlık verilmesi ve öğrenci başarısının bu testlere göre değerlendirilmesinde velilerin memnuniyetsizliği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yücel (2008), “İlköğretim 7.sınıf Sosyal Bilgiler Dersi’nde Verilen Performans Ödevleri Hakkında Öğretmen-Veli-Öğrenci Görüşleri(Konya Örneği)” isimli yüksek lisans tezinde performans ödevlerinin öğrenciyi aktifleştiren bir süreç olduğu, performans ödevi, eğitimin okul-aile ve öğretmen-veli unsurları arasında köprü görevi üstlendiğini hazırlatılan performans görevlerinin olumsuzlukları bulunsu bile çok faydalı olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

Öcal (2009), “İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Ev Ödevlerine Yönelik Tutumlarının Oluşmasında Ailelerin ve Öğretmenlerin Rolü” isimli yüksek lisans tezi hazırlamıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular çerçevesinde; öğrencilerin ev ödevlerine yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin ev ödevlerine yönelik öğretmenlerin ve ailelerin “genellikle” doğru strateji izlediklerini ortaya çıkarmıştır.

Yapılan çalışmalara da bakılınca veli, öğretmen ve öğrencilerin okul hakkındaki görüşleri ve beklentilerinin neler olduğu ile bu görüş ve beklentiler arasında anlamlı bir fark bulunup bulunmadığının birlikte araştırılmadığı ve incelenmeye değer olduğu görülmüştür.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Eğitimin Önemi

Eğitimin öncelikli amacı; eleştirel düşünebilen, araştırma yapabilen, bilgiye ulaşabilen ve teknolojik gelişmeleri takip edebilen bireyler yetiştirmektir. Yani yeni yetişen nesli eğitmenin amacı, hayatları boyunca kendilerine gerekli bilgiye ulaşabilen bireyler yetiştirmektir. Çağdaş eğitim bilgiyi değil, öğrenciyi odak noktası yapar. Önemli olan öğrencilere bilgi yüklemek değil, öğrencinin bilgiyi anlayabilmesi, kavrayabilmesi ve gerektiğinde kendi başına bağlantılar kurarak öğrendiklerini kullanması ve bilgi üretebilmesidir (Özsoy 2003, 26-27).

Türk eğitim sisteminin de amaçları arasında; görev ve sorumluluklarını bilen, kendilerinin ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bireyler yetiştirmek vardır. Ayrıca kendini sürekli yenileyen ve geliştiren, birlikte çalışma becerisine sahip, etkili kararlar alabilen, doğru düşünebilen, yaşama saygılı, olaylara çok yönlü bakabilen kendi ile barışık, insanlara saygılı, çevreyi koruyan bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Eğitim toplumsal bir sistemdir. En bireysel eğitim bile toplumsal etkenlerle belirlenir. Öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler, veliler arasındaki etkileşim ağı (ders, bayrak töreni, öğretmenler kurulu, okul aile birliği, akran ilişkileri) yapısal ve süreç olarak eğitim programının toplumsal dokusudur. Toplumsal doku, öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin gerek kendi aralarındaki gerekse karşılıklı ilişki ve etkileşimlerinin tümüdür. Okul; ordu, parti, futbol takımı, aile vb. örgütlerden farklıdır. Hapishane, hastane, ticarethane gibi kuruluşlardan farklıdır. Disiplini, değerleri kuvvet alanları, beklenti ve işlevleri farklıdır. Kendi içinde bile zaman zaman farklılaşır. Örneğin sınav sırasındaki ilişkilerin toplumsal dokusu ile ders sürecindeki roller ve beklentiler farklıdır (Vural 2004, 23-24).

Eğitim, birden çok değişkeni olan planlı deneysel bir bilimdir, biyoloji, kimya, fizik, bilgisayar, psikoloji, sosyoloji, ekonomi, matematik eğitim teknolojisi vb. bilimler üzerine kurulmuştur. Eğitimin hammaddesi insandır. İnsan, biyo kültürel – sosyal bir varlıktır. İnsan davranışlarının kasıtlı ve istendik olarak değiştirilmesi için düzenlenen ve uygulanan eğitim açık bir sistemdir. Eğitim sistemi girdi, işleme, çıktı ve dönüştürme olarak oluşur (Sönmez 2001, 15).

Eğitim sisteminde ürün, işgörenin eğitimin amaçlarını gerçekleştirmek için görevi ile ilgili eylem ve işlemlerle elde ettiği sonuçtur. Verimlilik ise, ürünün kalitesini düşürmeden maliyeti düşürmektir. Bir işgörenin verimliliği, görevi ile ilgili bir birim ürünü, girdilerin güç yitimini en aza indirerek, kaliteyi bozmadan daha ucuza mal etmesidir. Verim ise ürünün kalitesini ve sayısını artırmaktır (Başaran 1991, 179).

2.1.1. Çocuk ve Eğitim

İlk toplumsallaşma kurumu olan okulun iki temel görevi vardır. Bunlardan biri uyum diğeri bilgilenmedir. Yapılan bir araştırmada öğrencilerin en fazla okulun bilgi sağlama fonksiyonunu dile getirdikleri saptanmıştır. Ancak okulun uyum fonksiyonu bilgi sağlamaya göre daha önemlidir (Yavuzer 2000, 88).

Okulda öğrencinin ayrı bir yeri ve önemi vardır. Çünkü okuldaki etkinlikler öğrenciye yöneliktir ve okulun varlık nedeni öğrencilerdir. Buna karşılık öğrencinin de okula karşı yerine getirmesi gereken görevleri vardır. Öğrencinin ailesi, öğretmeni hatta toplumdaki diğer kişiler öğrenciden okul kurallarına uymasını, bazı davranışları yerine getirmesini bekler (Erden 2008, 21).

Okul öncesinde çocukların özellikle 0–5 yaş arasında şahsiyetlerinin ana çizgileri oluşturmaya başlar, çocuk genetik faktörlerin ve çevrenin etkisi ile zihin, ahlâk ve dil alanında gösterdiği gelişmeleri yanında toplumsal davranış ve kişilik özelliklerini geliştirmeyi sürdürür. Gelişim süreci insanın yaşamı boyunca devam etmesine rağmen ilk çocukluk dönemindeki etkiler özellikle belirgindir (Gander 1998, 274).

Çoğu zaman okul yılları olarak adlandırılan orta çocukluk dönemi altı ile on iki yaşları arasındaki dönemin adıdır. Orta çocukluk dönemindeki çocuklar genellikle Piaget'in somut işlemler döneminde dirler. Bu dönemde bilgiyi işlemede zihinsel işlemleri kullanmaya yeteneklidirler. Bu onların düşüncesine odaktan uzaklaşma, tersine çevrilebilirlik, dönüşümsel düşünme özelliklerini ve gerçeği çıkarsama yeteneği kazandırır. Somut işlem dönemindeki çocuklar şimdi korunum, sınıflama, sıralama ve

geçişlilik süreçleri aracılığıyla fiziksel nesnelere başa çıkmaya yeteneklidirler. Bu dönemdeki çocuklar işlem öncesi dönemdeki çocuklardan daha az benmerkezcidirler (Gander 1998, 359).

Özellikle oyunlarda ve sporda kullanılanlar olmak üzere hareket becerileri gelişimini sürdürür. Dilin ilk çocuklukta olduğu gibi belirgin değişimler geçirmemesine karşın, orta çocuklukta çocuklar daha büyük bir kendiliğindenlikle iletişim kurarlar gelişmiş bir telaffuz ve daha geniş bir sözcük dağarcığı gösterirler. Bilişsel yetenekleri, özellikle ahlak standartları konusundaki kavramları ve düşünceyi anlamalarında gelişmeyi sürdürür. Büyük olasılıkla en belirgin ilerleme toplumsal etkileşimlerdir. Ana babalarından daha fazla bağımsızlık istemeyi ve yaşlılarıyla daha fazla birlikte olmayı sürdürürler. Gerçekten de, okul çocukları üzerinde yaşlılar genellikle ana babalardan daha fazla etkiye sahiptirler. Zamanlarının büyük bölümünü okulda geçirirler, orada okuma, yazma ve matematik gibi yeteneklerini geliştirirler. Bu dönemde öğretmen tutumları da çok önemli olmaya başlar. Okul çağı çocukları, ilk çocuklukta orta çocukluğa doğru ilerlerken, daha meraklı, daha ciddi, daha işbirlikçi ve daha güvenli olurlar (Gander 1998, 314-315). Orta çocukluk döneminde okul çok önemli bir rol oynadığı için, öğrencilerle ve onların bilişsel işlevleriyle ilgili sorunların farkında olmak önem kazanmaktadır (Gander 1998, 341).

Okulda bir sınıf içindeki bütün çocuklara aynı eğitim verilmesine rağmen hepsinin aynı şekilde ve aynı şeyleri öğrenmediği görülebilmektedir. Okulda verilen eğitimde yaş gruplarının önemli olmasının yanında çocukların bireysel olarak farklılıkları da çok önemli olmaktadır. Bunun açıklamasını öğrencilerin doğuştan getirdikleri ve daha sonra geliştirdikleri özellikleriyle açıklayabiliriz. Harvard Üniversitesi profesörlerinden Howard Gardner uzun yıllar üzerinde çalıştıktan sonra oluşturduğu “çoklu zeka teorisi” ile zekanın yedi ayrı tipi olduğu ve doğuştan her çocukta değişik düzeylerde bulunduğunu ve hayat boyu bütün zeka tiplerinin geliştirilebildiği sonucuna ulaşmıştır. Gardner yedi tip zekayı; dilsel zeka, görsel zeka, matematiksel zeka, harekete dayalı (bedensel-kinestetik) zeka, müzik zekası, kişiler arası (sosyal) zeka ve kişinin kendine dönük zekası olarak farklı biçimlere ayırıyor (Özsoy 2003, 119).

Yedi ayrı zeka tipi ve değişik öğrenme yöntemleri olan öğrenciler için okullarda tek tip öğrenme yönteminin uygulanmaya çalışılması, çocukların belli kalıplaşmış davranışları göstermesini beklemek öğrencilerde olumsuz etkilerde bulunur ve onlarda var olan

yeteneklerin gelişmeden körelmesine neden olur. Herkesin birbirinden farklı anlama, algılama, farklı yaklaşımlar gösterme ve problem çözme yetenekleri ve tarzları vardır. Bu da dolayısıyla öğrenme ortamından farklı beklentileri beraberinde getirir. Bu yüzden çocuklar ne kadar çok yönlü yetiştirilirse kendilerine olan güven duygularının geliştiği, okula ve öğrenmeye karşı olumlu tutum ve davranış geliştirerek daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu yüzden çocukların gerek ailesi tarafından ve gerekse okulda dikkatle incelenmeleri ve çok yönlü olarak gelişmelerine imkan verilmesi gereklidir (Özsoy 2003,119).

2.2. Sosyal Bir Kurum Olarak Okul

Toplumda var olan bütün sosyal ve kültürel kurum, olgu ve değerler bireyin eğitimini etkiler; ancak bireyin eğitiminden sorumlu olan ve bu amaçla kurulmuş olan sosyal kurum okuldur. Planlı, programlı bir ortam olarak okulun birey üzerinde etkin olması gerekir. Okulda bireyin planlı ve programlı bir şekilde yetişmesi zamanla planlı ve programlı bir toplum yaratılması anlamına gelir. Bu yönden yaklaşıldığında okul, iyi bir toplum yaratmak için bireyler üzerinde çalışılan bir atölye olarak görülebilir. Bunun aksi de doğrudur. Diğer sosyal kurumlar gibi okul da, toplumun bütün özelliklerini, zayıf ve kuvvetli olan taraflarını yansıtır; toplumsal durum ve olaylardan en çok etkilenen sosyal kurumlardan biridir. Zira, eğitim bireyin ve toplumun yaratıcısı ve aynı zamanda yarattığıdır (Varış 1998, 7-8).

Cumhuriyetin kuruluşuyla başlatılan toplumsal değişim sürecinin amacı, geleneksel toplum yapısına çağdaş bir yön vermek, çağdaş yurttaşlık bilincini kazandırmak ve toplumsal yapıyı eğitim yoluyla oluşturmak olarak düşünülmüştür. Cumhuriyetten günümüze eğitimin değişik tür ve kademesinde; 1923 yılında 5100 okul varken, geçen süre içinde okul sayısı 9 kat artarak 2001 yılında 48,9 bine yükselmiştir. Bu resmi ve özel eğitim kurumlarında 16,1 milyon öğrenci öğrenim görmekte, 578,8 bin öğretmen görev yapmaktadır (Özsoy 2003, 14).

Ülkemizde de okul, özellikle Atatürk devrimlerinin yerleşmesinde çok etkin olmuştur. Özellikle ilk yirmi beş yıl, okul ve bir süre “millet mektepleri” el ele, çocuğun ve yetişkinin paralel bir eğitimle aynı doğrultuda yetişmelerini sağlamış ve modern bir toplumun oluşmasına önderlik etmiştir (Varış 1998, 10). Yani okul bir taraftan içinde bulunduğu toplumun koşullarından etkilenirken bir taraftan da toplumu geliştirmiş ve

değiştirmiştir. Okul etkinliklerinin anlamlı olmasında okul idaresi ve öğretmenin velilerle işbirliği yapmasının önemi büyüktür. Aynı zamanda bu halkaya öğrenciyi de katmak gerekmektedir (Varış 1998, 125).

Okulu, içinde bulunduğu toplumdan ve toplumun sorunlarından soyutlamak ortaçağda kalmış bir eğitim anlayışını sergilemektir. Değişen sosyal, kültürel ve ekonomik ortam, okulun rolünü ve işlevini doğrudan doğruya etkilemekte ve uyum sorunları yaratmaktadır. Özellikle son yıllarda dünyada bilginin hızla artması okullarda “ne öğretilim?” sorusunu gündeme getirmiştir. Toplumun bütün kurumları kendi amaçları doğrultusunda gelişirken, okulun, toplumun gerisinde kalması düşünülemez. Hangi düzeyde olursa olsun, okulun amaç ve işlevinin belirlenmesi gereklidir ve çalışmalar bu amaç ve işlevleri gerçekleştirmek yönünde olmalıdır. Aksi halde okul kendinden bekleneni yerine getiremeyecektir (Varış 1998,8).

Ayrıca okulun örgüt olarak taşıdığı özellikler de diğer örgütlerden farklılıklar arz eder. Bunları şu şekilde açıklamak mümkündür: Okulun üzerinde çalıştığı hammadde toplumdan gelen ve topluma giden insandır. Okulda çeşitli değerler bulunur ve bunlar çatışır, okul bu çatışan değerleri uzlaştırmalıdır. Okulun ürününü değerlendirmek zordur. Okulun üretim hataları hemen fark edilemez ve topluma karışır. Okul, çevresindeki bütün formal ve informal örgütlerin ya yön verdiği yahut etkilediği bir örgüttür; okul kültür değişmesini sağlayan başlıca örgüttür. Okul bürokratik bir kurumdur ve her okulun kendisine özgü bir havası vardır (Vural 2004, 25).

2.2.1. Etkili Okulun Özellikleri

Etkililik (effectiveness) kavramı, çok eskilere dayanmaktadır. 1930’larda Barnard etkililiğin tanımını, “örgütün amaçlarına ulaşılma derecesi” olarak; buna yakın, bazen de karıştırılan bir kavram olan etkinliği (efficiency) de “örgüt üyelerinin ihtiyaçlarının doyum derecesi olarak yapmıştır. Okullarda ve diğer örgütlerde bu iki kavram arasında bir denge kurabilmek yönetimlerin en temel uğraşları arasındadır Etkili okul hareketlerine R. Edmands’un (1979) ifadesiyle; “tüm çocuklar öğrenebilir.” anlayışı yol açmıştır (Balcı 2002, 19-49).

Etkililik en genel anlamda ise arzulanan bir sonuca ulaşma yeterliliği olarak da tanımlanabilir. İçinde bulunduğumuz çağda ulaşılacak istenen etkili okulun özellikleri şu şekilde özetlenebilir: Etkili okul öğrenciyi merkeze alır ve zengin akademik programlar sunarak öğrencinin gelişmesi için çeşitli olanaklar sunar. Örgütün olumlu bir

havası vardır ve liderlik ön plandadır. Aile ve toplum katılımını sağlar, yaratıcı sorun çözmeyi destekler. Ayrıca iş görenler uygulamalara gönüllü katılırlar ve okul hizmetiçi eğitime önem verir (Özsoy 2003, 29).

Öğrenciler okullara farklı özgeçmişlerle gelirler. Araştırmalara göre de olumlu nitelikte ya da yüksek özgeçmiş ile gelenler, düşük nitelikte özgeçmişle gelenlere göre okuldan daha çok yaralandığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu durumda etkili okul, özgeçmiş açısından, içindeki öğrencilerin beklenenden daha ileri düzeyde gelişme göstereceği okuldur diye tanımlanabilmektedir. Etkili okul hareketi, okulda mükemmelliği yaratma ya da mükemmel okulu yaratma yollarını bulmak olarak da algılanabilir. Mükemmel okul, sadece öğretmenlerin kaliteli eğitim ve öğretime adanmışlığı ile sağlanmaz; her şeyden önce sağlıklı bir okul iklimi ve kültürü ile gerçekleştirilebilir (Balcı 2002,49).

Balcı'nın bildirdiğine göre Swymer (1986), okulda olumlu bir kültür yaratılmadıkça okulun gelişmesini mümkün görmemektedir. Okul kültürü, okulda zamanla oluşan yaşam tarzı olarak tanımlanabilir. Okulun tarih ve gelenekleri, okul personelinin birikimleri ve karşılıklı etkileşimleri zamanla okulda, o okula özgü bir kültürü oluşturur (Balcı 2002, 187). Ayrıca okulun fiziki imkanları olumlu okul iklimi oluşturmada son derece önemlidir. Okullarda uygun oyun ve spor alanlarının bulunması, okul bahçelerinin çocukların güvenli bir şekilde dinlenme zamanlarını geçirebilecekleri yerler olması, sınıfların çocukların gelişim düzeyine uygun olması, çocukların rahat hareket edebilecekleri şekilde düzenlenmesi, koridor, merdiven gibi bölümlerin genişlik ve güvenliği son derece önemlidir. Sınıfların aydınlık, temiz, uygun renklere boyanmış, geniş olması gereklidir. Aynı zamanda sıra, iskemle ve masaların çocuğun yaşına uygun, beden gelişimi dikkate alınarak seçilmiş olması sağlıklı bir eğitimin oluşabilmesi için gereklidir. Bütün bunların yanında, sınıfta öğretime ve öğretmene yardımcı olacak ders araç ve gereçlerinin de önemli bir payı vardır. Gelişen teknolojiyle uygun ders araçlarının sınıfta bulunması, öğretimi kolaylaştırdığı gibi bilginin daha kalıcı olmasını da sağlar ve öğrencideki öğrenme isteğini artırır. Ayrıca öğrenciler, spor derslerinin yanı sıra boş zamanlarını değerlendirebilecek imkânlarla da sahip olmalı. Çünkü çocuk ve gençler gelişimleri gereği fazla enerjiye sahiptirler. Fazla enerjiyi oyun ve spor aracılığıyla atmaları en uygun yoldur. Bu imkanı iyi kullanan öğrenciler, derste daha dingin, istekli ve ilgili olabileceklerdir (Vural 2004, 36-37).

2.2.2. Okulun Vizyonu ve Misyonu

Vizyon; Latince kökenli bir kavramdır ve Türkçe'ye Fransızca'dan geçmiştir. 20. yy'ın sonlarına doğru yönetim alanında kullanılmaya başlamıştır. Vizyon, kelime olarak görüş, görme kuvveti, geleceği kestirebilme gücü, hayal gücü anlamına gelmektedir. Vizyon kavramı geleceğe yöneliktir; geleceği ifade etmektedir ve gelecek ile ilgili hedefleri göstermektedir. Eğitim öğretmenin kültürünü etkili hale getirmek için etkili bir vizyona gereksinim vardır. Etkili vizyon açık, katılımcı, rekabetçi, değer verilen, öğrencilerin gereksinimleri ile birleşebilen ve rehberlik edebilen bir vizyon olmalıdır. Vizyon ile okullardaki takım çalışmalarında süreklilik sağlanabilir. Okullarda planlanan her iş örgütün vizyonuna göre düzenlenmelidir. Yöneticilerin vizyonu örgütün misyonunu belirler (Doğan 2002, 73-74).

Vizyon geliştirme süreci mevcut durumu sorun olarak görmek ile başlar, Vizyon gelecekle ilgili “tahminler yapmak değil, karar almaktır.” Bunda dolayı vizyon, içinde bulunulan şartlarda uzun vadeli amaçları birleştirerek yapabileceğimizin en iyisini yapmamızı sağlar. (Özden 2002, 39)

Misyon; Gelecekteki hedeflere ulaşmak için yerine getirilmesi gereken özel görevdir. Örgütün var olma nedenidir ve örgütün üretim kimliğini belirler. Misyon yönetici ve iş görenlerce paylaşılan ortak değerlerdir. Bu değerler insanları ortak hedefler doğrultusunda çalışmaya yönelten bir araya getiren inançlar, düşünceler dizisidir (Doğan 2002, 75-79).

2.3. Eğitim-Öğretim Sisteminde Öğretmenin Yeri ve Önemi

2.3.1. Öğretmenin Yeri

Öğretmen formal eğitimde öğrenmeye kılavuzluk eden kişidir ve eğitim sisteminin en önemli öğelerinden biridir. Öğretmen olmadan bir okulun çalışması mümkün değildir. Öğretmenlerin okulda birçok görevi vardır ve bu görevler sıkı disiplin ve çok çalışmayı gerektirir. Bu görevler kısaca şu şekilde özetlenebilir; kendilerine verilen dersleri okuturlar, eğitim öğretiminin devam etmesi için gerekli görevleri vardır ve ayrıca yönetim işlerinde de görev alırlar (Erden 2008, 146-148).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesi öğretmenliğin “bir ihtisas mesleği, “öğretmenlik mesleğine hazırlığın, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon” ile sağlanacağını belirtmektedir.

Örgün eğitimin geliştirilmesinde program, araç gereç ve okul binasının önemli etkileri olmakla birlikte en önemli öge öğretmendir. Eğitim teknolojisindeki dev gelişmeler bile öğretmenin eğitim sürecindeki rolünü azaltmamış, hatta artırmış, ona yeni roller yüklemiştir. Gerçekten ne kadar ideal okul binaları, mükemmel eğitim programları ve zengin araç-gereç hazırlarsak hazırlayalım, bunlara işlerlik kazandıracak kişi öğretmenlerdir ve hiçbir varlık onun yerini alamamaktadır. Öğretmenlik, doktorluk, yargıçlık, mühendislik gibi uzmanlık ve üstün zihinsel yetiler isteyen bir meslektir. Aynı zamanda bir bilim ve sanattır, konusu insandır. Bu nedenle her devirde ve her toplumda önemli bir meslek olagelmıştır. Nitelikli öğretmen yetiştirilmesi çağdaş toplumlar içinde büyük önem taşımaktadır (Alıcıgüzel 2001, 123- 124).

Anne babalar çocukları için nasıl anne baba olacaklarına, onlara nasıl öğretmenlik yapacaklarına hiçbir kurala bağlı olmaksızın özgürce karar verebilirler. Oysa öğretmenler için bu böyle değildir. Onlar, bağlı oldukları kurumun yönetmelikleri ve yasalarıyla, çocuklara neler öğreteceklerinden onları nasıl yanıtlayacaklarına kadar bir çok kural ile bağlanmışlardır.

2.3.2. Eğitim – Öğretimde Öğretmenin Önemi

Socrates, “Dünyada her şeye kıymet biçilebilir. Ama öğretmenin eserine kıymet biçilemez.” derken, Atatürk; “Bir millet savaş meydanlarında ne kadar parlak zaferler elde ederse etsin, bu zaferlerin sürekliliği ancak eğitim ve kültür ordusuna bağlıdır” der. Kuşkusuz bu konuda en büyük görev öğretmenlere düşmektedir (Özsoy 2003, 59).

Milli Eğitim Temel Kanunu’nda eğitimin genel amaçları belirtilmiştir. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı’na hazırlanan çeşitli hukuki metinlerde öğretim kademe ve türlerinin amaçları ile ders, ünite ve konuların alt amaçları bulunmaktadır. Öğretmen, görev aldığı eğitim kademesinde, yürüteceği öğretim etkinliklerinde, bu amaçların gerçekleşmesine katkıda bulunmakla zorunludur. Başka bir deyişle, genel amaçlar ile ders programlarında yer alan özel amaçların bütünleştirilmesi, öğretmenin sorumluluk alanındadır (Varış 1998, 198-199).

Ünlü bir Çin atasözü, “Bir yıl sonrasını düşünüyorsanız piriç ekin, on yıl sonrasını düşünüyorsanız ağaç dakin, elli yıl sonrasını düşünüyorsanız insan yetiştirin.” der. Eğitim süreci böylesine uzun soluklu ve sabır isteyen bir uğraştır. Kuşkusuz ki bunun en önemli sorumluluğunu da büyük ölçüde öğretmenler üstlenmektedir. Teknoloji alanındaki gelişmelerin eğitime olan katkısı öğretmenin eğitim sürecindeki rolünü

azaltmamış, hatta artırmış, ona yeni roller yüklemiştir. Ne kadar ideal okul binaları, mükemmel eğitim programları ve zengin araç gereç hazırlanırsa hazırlansın, bunlara işlerlik kazandıracak öğretmendir ve hiçbir varlık onun yerini tutamamaktadır (Özsoy 2003, 60).

Yetişkinlerin ve gençlerin yaşamları hızla değişmektedir. Günümüzde öğrencilerin büyük çoğunluğu okula uyum gösterememekte, alternatif destek ve deneyime gereksinim duymaktadır. Ayrıca okullar, günümüzde, öğrencilerin okul dışı ortamlarda dikkatlerini çeken elektronik iletişim ile, veri teknolojilerinin güçlü rekabeti ile karşı karşıya bulunmaktadır. Klasik eğitim anlayışının sürdürülmeye çalışılması ile geleceğin öğrenme gereksinimleri, gelecek neslin ihtiyaçları yeterince tanımlanabilmekte midir?. Eğitimin ne derece çağdaş olduğu zamanın gereksinimlerini karşılayabilmesi ile ölçülebilir. Günümüzde temel kabul edilen konular ve beceriler, gelecekte yine aynı mı kalacaktır, kalmayacaksa bu konularda ne gibi hazırlıklar yapılmalıdır konuları eğitimcilerin araştırması gereken konulardır (Özsoy 2003,62).

Toplumun her kesimine eğitim öğretim vermeye çalışan öğretmenler, değişik nedenlerle (personel giderlerine ve eğitim donanımlarına yeterince kaynak ayrılmaması gibi) yenilikleri takip edemezler ve uyum sağlayamazlarsa her gün yeni teknoloji haberleri ve internet kaynaklı bilgilerle sınıfları dolduran öğrencilerin rekabeti ile karşı karşıya gelebilirler.

Bütün bunlar eğitimimizin birer sorunudur. Öğretmenlerin gerek sosyo-ekonomik, gerekse okul donanımları ihtiyacı açısından karşılaştıkları sorunlarına karşı gösterilecek duyarlılık, ülkenin geleceğiyle yakından ilgilenmekle eşdeğer bir anlam kazanmaktadır. Ünlü bir Çin atasözünde, “Kişiye bir balık verirsen bir öğün doyar ona balık tutmayı öğret ki ömür boyu doysun” der. Yeni yetişen nesli, onlara hayat boyu lazım olacak bilgilerle donatmak her şeyden önemlidir. Günümüzde eğitim kuramcılarının önündeki en önemli gündem, internet vb. iletişim araçlarının gelişmesi ve bilgi ile birey arasındaki ilişkinin aracısızlaşmaya başladığı bir ortamda, öğretmenlerin yeni pozisyonlarının ve yeni eğitim öğretim metotlarının ne olması gerektiğidir. Bu konular önümüzdeki yıllarda sıkça tartışılacaktır (Özsoy 2003, 63).

Bilgi toplumunun gerektirdiği sürekli öğrenme alışkanlığına sahip yeni insan modelinin yetişmesi, her şeyden önce eğitimin amacında köklü değişikliklerin yapılmasını gerektirir. Eğitim kurumlarının hızla artan bilgi birikimini yakından izlemeleri, bilgi

üretimine katkıda bulunmaları sürecinde başta eğitim yöneticileri ve öğretmenler olmak üzere toplumdaki her bireye görevler düşmektedir.

Okullar, yeni toplumsal hayatı şekillendirecek kurumlar olacaktır. Ancak yeni dönemde klasik okul anlayışı da ortadan kalkmıştır. Kişiler okullara değil okullar bireylere gidecektir. Uzaktan eğitim olanakları giderek gelişecek ve okul dört duvara sıkışmış olmaktan kurtulacaktır. Diğer yandan okul nelerin, nasıl öğrenileceği konusunda, öğrencilere danışmanlık yapacaktır. Esas öğrenim insani değerler ve öğrencinin sosyal gelişmesi konusunda yoğunlaşacaktır. Yani öğrenci, tüm dünyayı saran bilgi ağlarından istediklerine ulaşabilecektir. Gerekli ve güncel bilgiye ulaşmak ve yeni bilgiler üretmek için uygun ortamlar hazırlamak kadar öğrencilere makineler yardımıyla öğrenilemeyecek insani değerleri kazandırmak da eğitim süreci ve okulların işlevleri arasında daha önemli bir yer alacaktır.

Hangi kademe ve statüde olursa olsun okulların bir organizasyon olarak amaçlarını gözden geçirmelerinin ve geleceğe hazırlayıcı fikirler üretmelerinin zamanı gelmiştir. Bütün bunlar yapılırken yerel, ulusal ve uluslararası kültürünün de göz önünde bulundurulması zorunluluğu vardır. Eğitim süreci ve okulların, sözü edilen değişimleri ve gelişmeleri gerçekleştirilmelerinde gerekli dönüşümü sağlamalarında bu süreci işleten insan kaynağına, kısacası bütün eğitimcilere büyük işler düştüğü unutulmamalıdır (Fındıkçı 2004, 80).

Eğitim sisteminde bu kadar önemli yere sahip olan öğretmenlerin eğitimi konusu geçmişten beri önemli ve sık sık eleştirilen konulardan biri olmuştur. Öğretmen eğitimi konusuna kısaca bakıldığında zaman içinde birçok değişiklik yapıldığı görülmektedir. Cumhuriyet öncesi dönemden devralınan ve sayısı 20 olan ilköğretmen okulları her geçen zaman sayı ve eğitim süresi olarak artış göstermiştir ve ismi de değişmiştir. 1920'li yıllarının sonunda Köy Muallim Mektepleri, 1930'lu yıllarda Eğitim Yurtları, Köy Eğitim Kursu, 1940 yılında ise beş yıl eğitim veren Köy Enstitüleri kurulmuştur. 1953 yılında kapatılan Köy Enstitüleri, 6 yıllık İlköğretmen Okulu adı altında yeniden düzenlenmiştir. Bu okulların eğitim süresi 1970-1971 öğretim yılında bir yıl artırılmıştır. Günümüzde halen yürürlükte olan ve 1973 yılında yürürlüğe giren 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu öğretmenlik mesleğini yeniden tanımlamış ve eğitim süresinin yeniden düzenlenmesini karara bağlamıştır. Bu kanuna göre İlköğretmen Okullarının bir bölümü işlevini yitirerek Öğretmen Lisesi haline gelmiş, diğerleri ise kapatılmıştır. İşlevlerini kaybeden

ilköğretmen okullarının yerine 1974-1975 öğretim yılından itibaren liseye dayalı 2 yıllık “Eğitim Enstitüleri” açılmaya başlanmıştır. 1982 yılında bu enstitüler “Eğitim Yüksek Okulu” adıyla üniversitelerin çatısı altına alınmıştır. Daha önceki yıllarda orta öğretim düzeyinde yetişmiş olan ilköğretmenlerine Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi tarafından 1986 yılından itibaren “Eğitim Önlisans Programı” başlatılmıştır. Tüm seviyelerdeki öğretmenlerin en az lisans öğrenimi görmelerini öngören 23.5.1989 tarih ve 89.22.876 sayılı YÖK kararıyla eğitim süresi 4 yıla çıkarılmış ve 3.7.1992 tarih ve 3837 sayılı kanunla eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği Bölümü haline getirilmişlerdir. Günümüzde de halen sınıf öğretmenlerinin eğitimi bu şekilde devam etmektedir (Dursunoğlu 2003, MEB Dergisi).

Kısacası cumhuriyetin ilk yıllarında öğretmen yetiştirme alanında büyük gelişmeler sağlanmıştır. O yıllarda yeni bir dönemin açılmış olmasının verdiği heyecanla modernleşme hareketleri hızlanmıştır. Bu dönemde öğretmenlere çok önemli görevler yüklenmiştir. Ancak 1960’lardan sonra öğretmen yetiştirme sistemi talebi karşılayamadığı için yetersizlik olmuştur. Öğretmen yetiştirilmesinin yükseköğretime çekilme çabalarına karşın, plansız ve altyapısı hazır olmadan eğitim enstitülerinin açılması öğretimin ve öğretmenin niteliğini düşürmüştür. Mektupla öğretmen eğitimi ve eğitim enstitülerinin 2-3 ayda öğretmen mezun etmesi eğitimin niteliğini ve öğretmenlik mesleğinin statüsünü aşağıya çekmiştir. Zamanla eğitimin süresi ve kalitesi artsa da eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirmede yetersiz kalınca birçok üniversitede yeni eğitim fakülteleri açılmış ancak öğretim üyesi bulmakta zorluk çekilmiş ve bu da üniversitelerce nitelikleri farklı mezunlar verilmeye başlamıştır (Erden 2008, 168-183).

2.3.4. Öğretmen – Öğrenci İlişkileri

Başarılı bir öğretimin gerçekleşeceği okulda, öğretmenin bilgi ve becerisi kadar öğretmen – öğrenci arasındaki duygusal ve sosyal ilişkinin de önemli rolü vardır. Her çocuk, okula başladığı zaman, yetiştiği aile ortamının özelliklerini taşır. Öğretmen, eğitim ve öğretimi gerçekleştirirken, çocuğun yaşadığı aile ortamını da dikkate alarak davranmalıdır. Hem okul ortamının hem de aile ortamının ortak bir amacı, çocukların ve gençlerin iyi yetişmeleri ve başarılı olmalarıdır. Hedeflenen bu sonuca ulaşabilmek için, öğretmenlerin çocuklarla kuracakları sevgi ve saygıya dayalı iletişim çok önemlidir. Okula ilk adımını atan çocuk, yeni ortamı öğretmenin onunla kurduğu ikili ilişkilerle tanımaya başlar. Öğretmeni seven, okul ortamını da sever ve oraya bağlanır. Fakat

öğretmenini sevmeyen çocuk okuldan soğuyabilir. Öyleyse iletişimde çocuğun sevilmeye arzusu karşılanmalıdır (Vural 2004, 37).

Okulda öğretmenin etkili olabilmesi için öğrencilerini iyi tanıması gereklidir. Öğrencinin fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimi iyi incelenirse onların eğitim ihtiyaçları belirlenebilir ve hangi davranışları öğrenip öğrenemeyeceği bilinir (Erden 2008, 21).

Aynı zamanda öğretmenin aileyi yakından tanıması, çocuğu daha kolay tanınmasına ve anlamasına yardımcı olacaktır. Ailedeki disiplin anlayışını, aile üyelerinin eğitimini, birbiriyle olan ilişkilerini, çocuğa karşı davranışlarını bilmek, öğretmen için en önemli ipuçları olacaktır. Öğretmen – aile işbirliği, öğretmenin aileyi yakından tanımasını sağladığı gibi ailenin de okul ve öğretmeni tanımasını sağlayacaktır. Böylece aile, çocuğun hangi şartlarda eğitim – öğretim gördüğünü yakından öğrenme fırsatını bulur, gerekli gördüğü veya iletmek istediği özel durumlar varsa onları bildirir. Yalnız burada en önemli nokta, velilerin okul ile yapacağı işbirliğinin, sınıf öğretmenin ve okul yönetiminin işine müdahale etme şekline dönüşmemesidir. Okul ya da öğretmen ile işbirliği yapmak ayrı, onların velilerden daha iyi bilecekleri işlerine karışmak ayrı şeydir. Bu noktada okul yöneticileri ve öğretmenler de belli sınırları ayarlamalı ve dikkatli davranmalıdır (Vural 2004,38).

Aileler okullarda benimsenen eğitim anlayışını, sınıfta uygulanan öğretim metotlarını bilmeli ve beklentilerini belirtebilmelidirler. Fakat anne - babalar çocuklarıyla birlikte ders çalışma yolunu seçmemeliler. Çünkü ailelerin kullanacağı öğretim metodu öğretmenin kullandığından farklı olacaktır. Bu durum da çocukları gereksiz zorluklara sokacak ya da anne – baba – çocuk iletişimini bozacaktır. Günümüzde okul sadece çocukların eğitimini hedefleyen kurum kimliğinden çıkmalıdır. Hangi yaşta olursa olsun çocuk, ailesi ile birlikte düşünülmeli ve öyle davranılmalıdır. Ayrıca ailelere birçok konuda ve çeşitli şekillerde rehberlik edilmelidir. Ailenin bazı yanlış tutum ve davranışları bu yollarla azaltılabilir ya da tümüyle ortadan kaldırılabilir (Vural 2004, 39).

Bunun yanı sıra öğretmenlerin öğrencilerden beklentileride önemlidir. Balcı'nın bildirdiğine göre Good (1981) yaptığı incelemeler sonunda öğretmen beklentileri ile öğrenci başarısı arasında olumlu bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Başka araştırmalarda öğretmenlerin beklentilerinin düşük olduğu öğrencilerin, yüksek beklentili öğrencilere göre daha az etkili öğretildiklerini tespit etmiştir. Ayrıca öğretmenlerin düşük beklenti ve yüksek beklenti geliştirdikleri öğrencilere karşı davranışlarında farklılıklar tespit

edilmiştir. Düşük beklenti geliştirilen öğrencilere daha az söz hakkı verilmekte, soru sorulmakta ve cevap için daha az zaman tanınmakta yani öğretmenden daha az olumlu, sıcak ve kişisel ilgi almaktadır sonuçlarına ulaşmıştır (Balcı 2002, 145-148).

2.4. Eğitimde Ailenin Önemi

Okul çağı çocuğu, meraklı, ilgili, öğrenmeye hazır bir çocuk olarak okula başlamalıdır. Okula başlayan çocuğun yaptıkları, gayretleri anne ve babası tarafından desteklenmeli, hem de hünelerinin saygıyla karşılandığı çocuğa hissettirilmelidir. Çocuk böylece okulun ve öğrenme faaliyetlerinin ana-babası tarafından önemsendiğini bilmelidir.

Çabaları övüldüğünde, çocuklar davranışlarını kararlılıkla sürdürmeyi öğrenir, neler yapması gerektiğini ilişkin gerçekçi beklentilere sahip olurlar. Ebeveynlerin unutmaması gereken noktalar; her çocuğun farklı olduğunu yani her çocuğun kendine özgü özellikleriyle bağımsız bir birey olduğu, çevre koşullarının onun gelişimini etkilediğini ve çocukların olgunluk düzeylerinin farklı olabileceğini yani okumada iyiyken yazmada başarısız olabileceğini bilmelidirler (Yavuzer 2000, 59-60).

Ana babanın öğretmenden, öğretmenin ana babadan beklediği davranışlar farklı toplumlara göre değişiklik gösterir. Öğretmen ana ve babalardan dürüstlük ve işbirliği çabalarını görmek isterken ana babalar öğretmenlerden genellikle sabırlı, anlayışlı, adil olmasını beklerler.

Ana, baba ve öğretmenlerin beklentileri arasında farklılık vardır. Bu farklılığın sebebi her iki tarafın çocuktan olan beklentilerindeki farklılıktır. Örneğin öğretmen ve ailenin disiplin anlayışı farklı olabilir. Bir diğer sebepte çocuğa ayrı açılardan bakılmasıdır. Aileler çocuklarının sınıftaki tek çocuk olmadığını, öğretmenin de sınıftaki her çocuğun ayrı bir birey olduğunu göz önüne alması gerekir (Bursalıoğlu 2008, 50-51).

Araştırmalar göstermektedir ki çocuk kişilik özelliklerinin çoğunu (%70 kadarını) yaşamının ilk beş yılında kazanır. Yani çocuğun kişilik özellikleri ile zeka ve dil gelişimi çocuğun ilk çocukluk yıllarında hemen hemen tamamlanmaktadır. Bir çocuk okula başlamadan önce zamanının hemen hemen tamamına yakını aile içinde geçirir. Okula başladıktan sonra ise zamanının büyük kısmını aile içinde ve okulda geçirmektedir. Bu yüzden çocuğun eğitiminde ve gelişiminde ailenin rolü çok önemli ve kalıcı etkiler bırakacak niteliktedir. Bir çocuğun gelişimsel olarak zamanında

kazanması gereken becerilerin daha sonra kazandırılmasının çok zor olduğu da bilinmektedir (Alıcıgüzel 2001, 380).

Ancak çocuğun okula başlaması ile ailenin görev ve sorumlulukları azalmamakta aksine artarak devam etmektedir. Bu yüzden ailenin okulla, öğretmenle çocuğun eğitimi konusunda işbirliği yapmasının sayısız yararları vardır. bu yararlardan birincisi, aile ile öğretmenlerin birbirlerini eğitim açısından tanımalarına ve ortak bir paydada anlaşmalarına zemin hazırlamasıdır. Biliyoruz ki, herkes eğitim konusunda farklı düşünce ve anlayışta olabiliyor. Bazı ailelerin eğitim anlayışları okulun eğitim amaçları ile çelişkili olabilir. Örneğin bazı ailelerde eğitimde sertlik, baskıcı bir anlayış benimsenmiş ise okuldan ve öğretmenlerden de bu tür davranışlar bekleyebilirler. Bazı aileler akademik başarıyı ön planda tutarak daha fazla kitap, test, ödev isterken bazı aileler çocuklara fazla yüklenilmemesini sosyal faaliyetlere de zaman ayrılması gerektiğini isterler. Okul-aile işbirliğinin bir diğer yararı da çocuğun okulla ilgili tutumlarında olumlu etki yapmasıdır. Yani velisini okulda gören, öğretmeni ile iletişim halinde olduğunu bilen öğrencilerin derslerine karşı daha ilgili ve başarılı oldukları görülmüştür (Alıcıgüzel 2001, 382).

2.4.1. Veli-Okul-Öğretmen İlişkisi

Öğrenciler yaşantıları ile ilgili birçok temel şeyi aile çevresinden öğrenir.Okula bazı davranış şekilleri ve kişilik özelliklerini kazanmış olarak gelirler.Okulun belirlenen amaçlara ulaşmasında ailenin okulla yakın ilişki içinde olmasının ve aile ile okulun eğitim süreçlerinin birbiri ile çelişmeden tutarlı bir şekilde birbirini bütünlemesi gereklidir.

Farklı özelliklerde aileler vardır ve bu farklılıkların çocuklara etkisi fazladır.Anne ve babalar çocuklarına zaman zaman baskıcı, gevşek yada koruyucu şekillerde davranabilirler.Sonucunda da kendine güvensizlikten, saygısızlığa ya da pasif – bağımlılığa kadar farklı kişilik özelliklerinde bireyler yetiştirebilirler. Oysa anne babaya düşen ilk görev “çocuğu kendine özgü dünyası olan bağımsız bir varlık” olarak kabul edebilmeleridir.Ancak o zaman çocuk gelişimini sağlıklı sürdürebilir (Vural 2004, 24).

Üstelik okuldaki sosyal yapı ve etkileşim ailedekinden farklıdır. Çocuklar bunu okula geldiklerinde fark ederler. Ailedeki sosyal duygusal ilişkiler yerine okulda gerçekçi ve formal ilişkiler vardır. Okuldaki iletişim de evdekinden farklıdır.Okulda davranışlarda başarıya yönelik olarak değerlendirilir.Bu yüzden aileden çocuğa başarılı olması

yönünde baskı yapılması çocuklarda okul korkusuna neden olur.Çocukların okul başarılarında ailedeki iletişim ile anne- babanın iş hayatı, mesleği ve eğitim düzeyi, sosyal çevreleri ve ev ortamı çok önemlidir.Araştırmalar aile kültürü ile çocukların zekası ve okul başarıları arasında ilişki bulmuşlardır.Aile içi uyumun, ailenin destekleyici yaklaşımının ve ailenin okul etkinliklerine katılmasındaki çeşitliliğin okul başarısı üzerinde önemli etkileri vardır (Vural 2004, 25).

Birçok çalışmaya göre veli ve öğretmenler, ev ve okul arasındaki iletişimin çocuklar için iyi bir şey olduğu konusunda anlaşıyor. Araştırmaların gösterdiğine göre ana babalar çocuklarının eğitimine katıldıklarında; Öğrenci başarısının daha yüksek olduğu, öğrencinin devamı, okulla ilgili tutumları, olgunlaşması, benlik kavramı ve davranışlarının iyileştiği eğitim programları ve okulların daha etkin hale geldiğini göstermiştir. Deneyimlere göre, öğretmenle ilişki kurmada atılacak üç önemli adım var; İlk adım, veli olarak kendi rolünüzü yani çocuğunuzun eğitim hakkının en güçlü ve temel takipçisi olduğunuzu açıkça görmenizdir.İkinci adım, “veli katılımı” teriminin sizin için ne demek olduğu üzerinde düşündürmektir. Araştırmalar, en etkili veli katılımının özel bir etkinlik türü değil de bir tavır olduğunu, bu katılımın veli ve öğretmen ortak hedef ve sorumlulukları paylaştıklarında, birbirini eşit kişiler olarak gördüklerinde, her iki taraf da çocuğun eğitimine katkıda bulunduğunda ortaya çıktığını söylüyor.Üçüncü adım, çocuğunuzun bilgi ve okuma yazma becerileri kazanması için, okul personeliyle düzenli iletişimde bulunabilmek ve okul süreçlerine katılmak için içinizde kişisel bir sorumluluk duygusu yaşatmaktır.Güçlü bir veli – öğretmen işbirliği için gereken güven, karşılıklı saygı, açık iletişim, dürüstlük, aktif dinleme, açıklık, esneklik, önemseme, anlama, sorumluluk paylaşımı, tam bir bilgi akışıdır (Martin 2002,12).

Okul-aile- öğretmen iletişiminin en fazla görüldüğü alanlardan biriside ödevler konusudur. Ödevler gerek nitelik ve nicelik açısından gerekse etkileri açısından tartışmalı bir konudur. Anne –babalar ödev sürecinde önemli bir rol oynarlar. Eğitimciler, bu konuda aileleri iyi tanımalı her öğrencinin ailesinin çocuğuna ne derece yardımcı olabileceğini bilmelidir. Ailelerde öğretmenlerin beklentilerini ve ödev vermedeki amacını iyi anlamalı ona göre hareket etmelidirler (Turanlı 2007,136-150).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, davranış bilim ve disiplinlerine uygun olan, mevcut durumu betimlemeye yönelik olarak tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Bu yöntem var olanı açıklamaya çalışan araştırmalarda kullanılır (Kaptan 1991, 59).

3.2. Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evrenini, Kayseri ilindeki Melikgazi ve Kocasinan ilçelerindeki resmi ilköğretim okullarında çalışan sınıf öğretmenleri, bu okullarda öğrenim görmekte olan dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri ile bu öğrencilerin velileri oluşturmuştur. İlçelere göre 2008-2009 eğitim öğretim yılına ait okul, öğrenci ve öğretmen sayıları aşağıdadır:

	Kocasinan	Melikgazi
Okul Sayısı	: 99	105
Öğrenci Sayısı	: 54.297	69.714
Öğretmen Sayısı	: 2309	2863

3.3.Örnekleme

“Örneklemenin temel kuralı yansızlıktır” (Karasar 2000, 112) ilkesine bağlı kalınarak çalışma evreninden tesadüfi küme örnekleme ve kademeli örnekleme yöntemi ile seçilen ilköğretim okullarının dördüncü ve beşinci sınıfında olan öğrenciler, bu öğrencilerin velileri ve seçilen okullardaki sınıf öğretmenleri araştırmanın örnekleme grubunu oluşturmuştur. İlçeler arasında farklılık olmaması için okulların öğrenci sayıları ve yerleşim yerleri göz önüne alınmıştır.

Tablo 3.1. Seçilen Okullar ve Bu Okullardaki Toplam Öğretmen, Öğrenci ve Dört ve Beşinci Sınıflardaki Öğrenci Sayıları

Sıra No	Okul Adı	Öğretmen Sayıları			Öğrenci Sayıları			Sınıflara Göre Öğrenci Sayısı	
		E	B	K	E	B	K	4.sınıf	5.sınıf
1	Refika Küçükçalık İ.Ö.O.	43	33	76	1066	1017	2083	243	247
2	Sadiye Nuhoglu İ.Ö.O.	24	16	40	625	596	1221	142	147
3	Mustafa Kızıklı İ.Ö.O.	14	7	21	288	256	544	70	67
4	Mehmet Akif Ersoy İ.Ö.O.	20	19	39	416	407	823	82	84
5	Besime Özderici İ.Ö.O.	46	48	94	1240	1343	2583	324	289
6	Müncübe Cıngıllıoğlu İÖO.	20	20	40	521	468	989	123	143
7	Hikmet Yedekçioğlu İ.Ö.O.	5	6	11	103	109	212	22	35
	TOPLAM	172	149	321	4259	4196	8455	1006	1012

E: Erkek B: Bayan K: Kız

Üçü Melikgazi ve dördü Kocasinan ilçelerinden olmak üzere toplam yedi okul seçilmiştir. Bu okullarda görev yapan öğretmen sayısı 321, seçilen okullardaki toplam öğrenci mevcudu 8455 ve bu okulların sadece dört ve beşinci sınıflardaki öğrenci sayılarının toplamı 2018'dir.

Tablo 3.2. Seçilen Okullardaki Sınıf Öğretmeni İle Seçilen Şubeler ve Öğrenci Sayıları

Sıra No	Okul Adı	Okuldaki Toplam Sınıf Öğretmeni Sayısı	Seçilen Sınıfların Şubesi ve Öğrenci Sayıları	
			4. Sınıf	5.Sınıf
1	Refika Küçükçalık İ.Ö.O.	29	D-39	B-41
2	Sadiye Nuhoglu İ.Ö.O.	20	B-36	A-35
3	Mustafa Kızıklı İ.Ö.O.	10	B-34	B-31
4	Mehmet Akif Ersoy İ.Ö.O.	15	C-27	B-21
5	Besime Özderici İ.Ö.O.	37	H-42	F-40
6	Müncübe Cıngıllıoğlu İÖO	20	D-35	B-37
7	Hikmet Yedekçioğlu İ.Ö.O.	5	A-22	A-36
	TOPLAM	136	235	241

Seçilen yedi okulda görev yapan sınıf öğretmeni sayısı toplamı 136'dır. Bu okullardaki dördüncü sınıfa giden öğrenci sayısı 235 ve beşinci sınıfa giden öğrenci sayısı 241 olmak üzere toplam 476 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Tablo 3.3. Seçilen Okullardan Dönen Anket Sayıları

Sıra No	Okul Adı	Sınıf Öğretmeni	Öğrenci		Velileri	
			4.Sınıf	5.Sınıf	4.Sınıf	5.Sınıf
1	Refika Küçükçalık İ.Ö.O.	25	38	40	32	34
2	Sadiye Nuhoglu İ.Ö.O.	16	34	26	13	25
3	Mustafa Kızıklı İ.Ö.O.	10	27	20	26	19
4	Mehmet Akif Ersoy İ.Ö.O.	9	26	17	20	15
5	Besime Özderici İ.Ö.O.	25	33	21	32	20
6	Müncübe Cıngıllıoğlu İ.Ö.O.	16	33	36	33	-
7	Hikmet Yedekçioğlu İ	5	22	33	19	29
	TOPLAM	106	213	193	175	142

Seçilen okullarda ankete katılım genellikle yüksek oranda olmuştur. Ancak veli anketlerinin eve gönderilip ertesi gün toplanmasından dolayı öğrenciler tarafından velisine ya hiç verilmediği ya da cevaplanan anketleri evde unuttukları gözlenmiştir. Ayrıca Müncibe Cıngıllıoğlu İlköğretim okulunda beşinci sınıf öğretmenin anket sorularını okuldaki işlerinden dolayı zaman ayırmadığı ve velilere hiç göndermediği tespit edilmiştir.

3.4. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Bu çalışmada, ilgili literatürde yer alan ve geçmişte yapılmış olan yerli ve yabancı çalışmalardan yararlanılarak geliştirilen anket formları kullanılmıştır. Anket formları veli, öğretmen ve öğrenci için ayrı ayrı hazırlanmıştır. Anketlerin hepsinde aynı dört alt bölüm ve iki beklentiler bölümleri kullanılmıştır. Bu alt bölümler: eğitim öğretim etkinlikleri, okul yönetimi, okulun fiziki ortamı ile sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler ortak alt bölümlerden sonra öğrenciler için öğretmenler ve velilerden beklentiler, öğretmenler için velilerden ve öğrencilerden beklentiler ile veliler için öğretmenler ve öğrencilerden beklentiler alt bölümlerinden oluşmaktadır. Alt bölümlerde sorular hedef kitleye uygun olacak şekilde ve diğer grupların sorularına benzer olacak şekilde hazırlanmıştır. Kategorik ve Likert ölçeğinin esas alındığı anket formlarında soruların cevaplandırılmasını kolaylaştırmak için ankete eklenecek bazı açıklayıcı bilgilere yer verilmiştir. Uzman görüşleri ve literatür taraması ile anketin geçerlik çalışması yapılmış ve pilot uygulama ile güvenilirliği test edilmiştir.

Yapılan çalışmalar sonucunda veli, öğretmen ve öğrenci için hazırlanan anketlerin alt bölümleri ve bu alt bölümlere ait soru numaraları aşağıdaki şekildedir.

Tablo 3.4. Anketin Alt Bölümleri ve Bu Bölümlere Ait Soru Numaraları

		Öğrenci	Veli	Öğretmen
Altboyut 1	Eğitim Öğretim Etkinlikleri	1-10	1-10	1-9
Altboyut 2	Okul Yönetimi	11-16	11-17	10-17
Altboyut 3	Okulun Fiziki Ortamı	17-22	18-22	18-24
Altboyut 4	Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler	23-29	23-27	25-30
Altboyut 5	Beklentiler 1*	30-33	28-33	31-35
Altboyut 6	Beklentiler 2 **	34-40	34-40	36-40

* Öğrencilerin öğretmenlerden, velilerin öğretmenlerden, öğretmenlerin öğrencilerden beklentileri

** Öğrencilerin velilerden, velilerin öğrencilerden, öğretmenlerin velilerden beklentileri

Veli, öğretmen ve öğrenciler için hazırlanan anketlerin alt bölümleri aynı başlıklar altında toplanmış ve soru sayılarının hemen hemen eşit olmasına çalışılmıştır. Ancak anket soruları her grup için o grubun görüş ve beklentisini ortaya koyacak şekilde farklı sorulardan oluşmaktadır.

Tablo 3.5. Anketin Güvenirlik Tablosu

		Öğrenci	Veli	Öğretmen
Altboyut 1	Eğitim Öğretim Etkinlikleri	0,76	0,81	0,74
Altboyut 2	Okul Yönetimi	0,77	0,82	0,93
Altboyut 3	Okulun Fiziki Ortamı	0,77	0,82	0,85
Altboyut 4	Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetler	0,69	0,77	0,86
Altboyut 5	Beklentiler 1*	0,51	0,84	0,79
Altboyut 6	Beklentiler 2 **	0,60	0,76	0,90
Anketin tamamı	Toplam	0,92	0,94	0,95

* Öğrencilerin öğretmenlerden, velilerin öğretmenlerden, öğretmenlerin öğrencilerden beklentileri

** Öğrencilerin velilerden, velilerin öğrencilerden, öğretmenlerin velilerden beklentileri

Güvenirlik incelemesi sonucunda anketin genel olarak güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması

Veriler anket tekniği yardımıyla toplanmış, elde edilen verilerden hareketle Kayseri ilindeki öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin okula ilişkin görüşleri ve beklentileri belirlenmiştir. Anket formu 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Kayseri ili Melikgazi ve Kocasinan merkez ilçelerine bağlı resmi ilköğretim okullarından tesadüfi yöntemle seçilen yedi ilköğretim okulunun dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri, bu öğrencilerin velileri ve söz konusu okullarda çalışan sınıf öğretmenlerinden anket sorularını cevaplamayı kabul edenlere uygulanmıştır. Anket soruları velilere öğrenciler aracılığıyla gönderilmiştir. Araştırmacı uygulamadan önce okul müdürleri ile görüşme yaparak gerekli izin belgeleri gösterildikten sonra okul müdürünün yönlendirdiği dördüncü ve beşinci sınıflardan, her okuldan birer şubeye öğrenci anketleri uygulanmış, veli anketleri de çocuklara anne veya babalarına iletmek üzere o sınıfın öğretmenine bırakılmıştır. Anket soruları dağıtıldıktan sonraki gün toplanmıştır. Öğretmenler için olan anket formları o okulda bulunan sınıf öğretmenlerinden ankete katılmak isteyenlere uygulanmıştır. Ankete cevap veren öğrenci sayılarının okul ve sınıflara göre dağılımı tablo 3.6'da görülmektedir.

Tablo 3.6. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Okullara ve Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları

Okullar	Sınıf Düzeyleri		TOPLAM
	4. Sınıf N	5. sınıf N	
1.Refika Küçükçalık İÖO	38	40	78
2. Sadiye Nuhoglu İÖO.	34	26	60
3. Mustafa Kızıklı İÖO.	27	20	47
4. M.Akif Ersoy İÖO.	26	17	43
5. Besime Özderici İÖO.	33	21	54
6. Müncibe Cingilloğlu İÖO.	33	36	69
7. Hikmet Yedekçioğlu İÖO.	22	33	55
TOPLAM	213	193	406

Tablo 3.6'da görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin 213 tanesi dördüncü sınıfa devam etmekte, 193 öğrenci ise beşinci sınıfa devam etmektedir.

Tablo 3.7. Öğretmenlerin Çalıştıkları Okullara ve Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Okullar	Cinsiyet		TOPLAM
	Kadın N	Erkek N	
Refika Küçükçalık İÖÖ	11	14	25
Sadiye Nuhoğlu İÖÖ.	7	9	16
Mustafa Kızıklı İÖÖ.	3	7	10
M.Akif Ersoy İÖÖ.	5	4	9
Besime Özderici İÖÖ.	12	13	25
Müncibe Cıngıllıoğlu İÖÖ.	9	7	16
Hikmet Yedekçioğlu İÖÖ.	2	3	5
TOPLAM	49	57	106

Tablo 3.7’de görüldüğü gibi ankete katılan 106 öğretmenin 49’u kadın ve 57’si erkektir. Cinsiyetlere göre öğretmen sayısı yaklaşık olarak eşit dağılmıştır. Okullardaki şube sayıları ile öğretmen sayıları okullara göre farklılık göstermektedir. Toplam öğrenci sayısı fazla olan okullarda öğretmen sayısı ve her sınıf düzeyinde şube sayısı fazladır.

Tablo 3.8. Öğretmenlerin Mezun Oldukları Okul Türlerine ve Çalışma Yıllarına Göre Dağılımları

Okul Türü	Çalışma Yılı				TOPLAM
	0-10 yıl N	11-20 yıl N	21-30 yıl N	30 yıl ve üstü N	
Enstitü	-	1	10	3	14
Yüksek okul	-	8	17	-	25
Lisans tamamlama	-	1	3	1	5
Lisans	18	35	11	-	51
TOPLAM	18	45	41	4	106

Ülkemizdeki öğretmen eğitimine paralel olarak öğretmenlerin meslekteki yıllarına göre farklı okullardan mezun oldukları görülmektedir. Lisans mezunu yani liseden sonra en az dört yıllık eğitim veren fakülte mezunu öğretmen sayısı en fazladır. Ülkemizde halen görev yapmakta olan öğretmenlerin çok farklı isim ve eğitim süreleri olan eğitim kurumlarından mezun olduktan sonra aynı okullarda görev yaptıkları görülmektedir.

Tablo 3.9. Velilerin Okullara ve Öğrenciye Yakınlığına Göre Dağılımları

Okullar \ Yakınlığı	Anne N	Baba N	TOPLAM
Refika Küçükçalık İÖÖ	50	16	66
Sadiye Nuhoglu İÖÖ.	32	6	38
Mustafa Kızıklı İÖÖ.	34	11	45
M.Akif Ersoy İÖÖ.	26	9	35
Besime Özderici İÖÖ.	33	19	52
Müncibe Cıngıllıoğlu İÖÖ.	15	18	33
Hikmet Yedekçioğlu İÖÖ.	27	21	48
TOPLAM	217	100	317

Tablo 3.9'a göre ankete katılan velilerin 217'sini anneler, 100'ünü babalar oluşturmaktadır. Veli olarak annelerin sayısı babaların iki katından fazladır. Bu bulgulara dayanarak çocukların okulları ile ilgili işlerle en fazla annelerin ilgilendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3.10. Velilerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımları

Öğrenim Durumları	N	%
Okur-yazar	9	2,9
İlkokul	141	44,3
Ortaokul	40	12,6
Lise	93	29,2
Üniversite	30	9,4
TOPLAM	313	

Velilerin yarıya yakını ilkokul mezunu iken çok az bir kısmı üniversite mezunudur. İlkokulu bitirmemiş olan veliler de bulunmaktadır. Velilerin yaklaşık üçte birlik kısmı lise mezunudur. Okur yazar olanların dışındaki sayısı en az olan grubu üniversite mezunları oluşturmaktadır.

Tablo 3.11. Velilerin Mesleklerine Göre Dağılımları

Meslekleri	N	%
Ev hanımı	184	60,1
İşçi	59	19,3
Esnaf	14	4,6
Memur	21	6,9
Emekli	8	2,6
Serbest	20	6,5
TOPLAM	306	

Veli anketlerinin sonuçlarına göre velilerin yaklaşık üçte ikisi (%60,1) ev hanımıdır. Ankete katılan velilerin 217'sinin bayan olduğu ve bunların 184'ünün ev hanımı sonuçlarına bakarak veli olan annelerin büyük çoğunluğunun çalışmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Daha sonra en fazla olan meslek grubu işçilerdir (%19,3). Emekli olmuş veliler de bulunmaktadır.

3.6. Verilerin Çözümlemesi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler bilgisayar ortamında değerlendirilecek, istatistikî çözümleme için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) programından yararlanılmıştır.

Puanlama şu şekilde yapılmıştır;

Kesinlikle Katılmıyorum	1
Katılmıyorum	2
Kararsızım	3
Katılıyorum	4
Tamamen Katılıyorum	5

Velilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin demografik özelliklerini değerlendirirken frekans ve yüzde hesaplaması yapılmıştır.

Öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin görüşleri ve beklentilerini ortaya koymak için frekans ve aritmetik ortalamadan yararlanılmıştır.

Örnekleme grubuna uygun olarak ortalamalar arası manidarlık sınavında, t sınavı ve F sınavı (tek yönlü varyans analizi) kullanılmış, ilişkisel çözümlere gidilmiştir (Karasar 2000, 23).

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Okula İlişkin Görüşler ve Beklentiler

Bu bölümde ankete katılan üç grubun yani öğrenci, öğretmen ve velilerin okula ilişkin görüşlerinin ve beklentilerinin anketin alt bölümlerine göre incelenmesiyle elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Her grubun önce okula ilişkin görüşleri ardından da diğer gruplara ilişkin görüşleri ve onlardan olan beklentileri incelenmiştir. Okula ilişkin görüşler üç grup için ortak olacak şekilde dört alt bölümden oluşmaktadır. Bunlar eğitim öğretim etkinlikleri, okul yönetimi, okulun fiziki ortamı ile sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerdir. Beklentiler ise, öğrenci formlarında öğrencilerin öğretmenlerden ve öğrencilerin velilerden, öğretmen formlarında öğretmenlerin öğrencilerden ve öğretmenlerin velilerden, veli formlarında ise velilerin öğretmenlerden ve velilerin öğrencilerden beklentileri şeklinde sıralanmıştır. Sırasıyla öğrenci, öğretmen ve veli formları incelenmiş ve aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

4.1.1. Öğrencilerin Okula İlişkin Görüşleri

Öğrencilerin okula ilişkin görüşlerinin incelenmesine anketin ilk alt bölümü olan eğitim öğretim etkinlikleriyle ilgili görüşlerin incelenmesiyle başlanmıştır. Ardından okul yönetimi, okulun fiziki ortamı ve sosyal kültürel faaliyetlerle ilgili bölümler tek tek ele alınıp verilerin analizi, tabloya dönüştürülmesi ve açıklamaları yapılmıştır. Öğrenci anket formlarından elde edilen eğitim öğretim etkinlikleriyle ilgili verilerin incelenip gerekli analizlerin yapıp tabloya dönüştürülmüş hali ve tablo açıklaması aşağıdaki şekildedir.

Tablo 4.1. Öğrencilerin Eğitim ve Öğretim Etkinlikleriyle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
1. Okulda edindiğim bilgilerin günlük hayatta işime yarayacağını düşünüyorum.						
1,7	1,0	2,0	13,3	82,0	4,73	406
2. Derslerin işlenişi için ayrılan zaman yeterlidir.						
2,7	3,2	6,7	16,7	70,7	4,50	406
3. Dersler zevkli geçmektedir.						
2,5	3,2	3,7	18,2	72,4	4,55	406
4. Derslerdeki etkinlikler ilgimi çekmektedir.						
1,2	2,0	5,7	21,9	69,2	4,56	406
5. Derslerde verilen projeleri hazırlayabiliyorum.						
2,7	2,2	4,9	19,2	70,9	4,73	406
6. Ders kitapları ve çalışma kitapları konuyu anlamamı sağlayacak şekilde hazırlanmıştır.						
2,5	3,0	4,7	20,0	70,0	4,52	406
7. Derslerin işlenişinde farklı araç ve gereçler kullanılmaktadır.						
2,7	4,2	7,6	23,6	61,8	4,38	406
8. Derslerde anlatılan konuları ilginç buluyorum.						
5,2	3,7	11,6	28,1	51,5	4,17	406
9. Sınıfta yeterince söz alabiliyorum						
3,2	5,2	8,6	22,9	60,1	4,32	406
10. Ders aralarında yeterince dinlenme fırsatı bulabiliyorum.						
8,6	5,7	8,6	18,7	58,4	4,13	406
Altboyut Ortalaması					4,44	

Tablo 4.1’de öğrencilerin okulun eğitim öğretim etkinlikleri hakkındaki görüşleri yer almaktadır. Bu tablo incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğrencilerin tamamına yakını (%95,3) “okulda edindiği bilgilerin günlük hayatta işine yarayacağını” düşünürken; çok azı (%2,7) okulda edindiği bilgilerin günlük hayatta işine yaramayacağı görüşündedir. Bu konuda görüş belirtmeyen kararsız öğrenci grubu oranı ise (%2,0) olumsuz görüşteki öğrencilere yakındır. Yani öğrencilerin okulda edindikleri bilgilerin günlük hayatta işine yaradığını düşündükleri söylenebilir.

“Derslerin işlenmesi için ayrılan zaman yeterlidir” diyen öğrenciler %87,4 oranla çoğunluktadır. Zamanı yetersiz bulan öğrenciler %5,9 iken, %6,7 öğrenci kararsızdır. Yine öğrencilerin derslerin işlenmesi için ayrılan zaman yeterlidir şeklinde düşündükleri görülmektedir.

Öğrencilerin büyük bir kısmı (%90,6) “derslerin zevkli geçtiğini” düşünmektedir. %5,7 oranındaki öğrenci derslerin zevkli geçtiği fikrine katılmamış, %3,7 oranında az sayıdaki öğrenci de bu konuda kararsız olduğunu belirtmiştir. Bununla beraber “derslerdeki etkinliklerin ilgisini çekmediğini” belirten öğrenci oranı %3,2’dir. Bu

konuda kararsız görüşte olan öğrenciler %5,7 oranındadır. %91,1'lik oranda belirgin ölçüde büyük çoğunluğun bu konuda olumlu görüşte olduğu görülmektedir. Yani öğrencilerin derslerin zevkli geçtiği ve derslerdeki etkinliklerin ilgi çekici olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%91,1) “derslerde verilen projeleri hazırlayabildiğini” söylemiştir. Hazırlayamadığını ifade eden öğrenci oranıyla kararsız olduğunu ifade eden öğrenci oranı aynıdır (%4,9). “Ders kitapları ve çalışma kitaplarını konuyu anlamalarını sağlayacak yeterlilikte” bulmayan öğrencilerin oranı düşüktür (%5,5). Bu soruda da kararsız olduğu yanıtını veren %4,7 öğrenci oranı olumsuz yanıt veren öğrenci oranına yakındır. Öğrencilerin %90 oranındaki büyük bölümü kitapları anlaşılır bulunduğunu ifade etmektedir. Öğrencilerin derslerde verilen projeleri hazırlayabildiklerini kitapların konuları kavratmakta yeterli olduğunu ve anlaşılır buldukları görülmektedir.

“Derslerin işlenişinde farklı araç gereçler kullanılması gerektiğini” düşünen öğrenci oranı ise %85,4 gibi yüksek bir orandayken öğrencilerin %6,9'u farklı araç gereç kullanılmasını gerekli bulmamaktadır, %7,6 oranında öğrenci kararsız olduğunu belirtmiştir. Bu konuda olumsuz görüşte olan ve kararsız olan öğrencilerin oranına bakıldığında az olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin çoğunun derslerde kullanılan araç gereci yeterli bulmadığı ancak farklı araç gereç kullanılmasını istemeyenlerin de olduğu görülmektedir.

“Derslerde anlatılan konuları ilginç bulmayanlar” %5,9, ilginç bulan öğrenciler ise %79,6 oranındadır. Ders konularının ilginç olup olmadığı konusunda kararsız olduğunu belirten öğrenci oranı diğer sorulara karşı kararsız öğrencilere nispeten yüksektir (%11,6). Öğrencilerin hemen hepsi “sınıfta yeterince söz alabildiği” düşüncesindedir bu gruptaki öğrenci %83,3 oranındadır. Yeterince söz alamadığını düşünen %8,4 öğrenci ve kararsız olduğunu belirten %8,6 öğrenci oranları diğer sorulara alınan yanıtlara göre yüksek çıkmıştır. Ders aralarını dinleme için yeterli bulmayan öğrenciler nispeten çoktur (%14,3). Kararsız olan öğrenci oranı %8,6 iken “ders aralarını dinlenme için yeterli” bulan öğrenci görüşü çoğunluktadır (%77,1). Öğrencilerin derste anlatılan konuları ilginç bulmadıkları ve ders aralarını dinlenme için yeterli bulmadıkları görülmektedir.

Öğrencilerin eğitim ve öğretim etkinlikleriyle ilgili görüşlerinin incelendiği tablo 4.1'e genel olarak bakıldığında öğrencilerin eğitim öğretim etkinliklerinden memnun

oldukları görülmektedir. Özellikle “okulda edindiği bilgilerin günlük hayatta işine yarayacağını düşünen” (1. Soru) ve “derslerde verilen projeleri hazırlayabiliyorum” (5. Soru) sorularına katılan öğrenci oranı yüksek bulunmuştur. Bu bölümde en düşük katılım “ders aralarında yeterince dinlenme fırsatı bulabiliyorum” ifadesinde olmuştur (10. Soru). Öğrenciler “derste anlatılan konuları ilginç buluyorum” (8. Soru) sorusuna da düşük oranda katılmışlardır.

Sonuç olarak öğrenciler okulda edindiği bilgilerin günlük hayatta işine yarayacağını düşünürken, derslerin zevkli geçtiğini ve derslerin işleniş için ayrılan zamanın da yeterli olduğunu, ders aralarının dinlenme için yeterli olmadığını, derslerin işlenişinde farklı araç-gereç kullanılmadığını ve konuları ilginç bulmadıklarını düşündükleri söylenebilir.

Tablo 4.2. Öğrencilerin Okul Yönetimi İle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
11. İhtiyaç duyduğumda okul müdürü ile rahatlıkla görüşebilirim.						
9,1	10,6	9,6	27,6	43,1	3,85	406
12. Okul yöneticileri öğrencilerle ilgili kararlarda öğrencilerin görüşlerini alırlar.						
8,9	8,9	11,6	25,6	45,1	3,89	406
13. Okul, yönetime ilettiğim sorunların çözümünde gayret gösterir.						
14,7	4,7	14,3	24,9	51,5	4,14	406
14. Okuldan almam gereken öğrenci belgesi vs. belgeleri kolaylıkla alabilirim.						
2,7	3,7	7,1	19,0	67,5	4,45	406
15. Okulumuzda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır.						
8,6	4,4	11,8	21,2	53,9	4,07	406
16. Okul yönetimine güvenirim.						
3,0	3,7	7,4	16,5	69,5	4,46	406
Altboyut Ortalaması					4,14	

Öğrencilerin okul yönetimiyle ilgili görüşlerini yansıtan tablo 4.2 ışığında aşağıdaki değerlendirmelere varılmıştır:

Öğrencilerin yaklaşık üçte ikisi (%70,7) “ihtiyaç duyduğunda okul müdürüyle rahatlıkla görüşebildiğini” söylerken %19,7 gibi büyük bir çoğunluk rahatlıkla görüşemediğini belirtmiştir. %9,6 oranında öğrenci kararsızdır. Bu sonuca göre öğrencilerin ihtiyaç duyduğunda okul müdürüyle rahatlıkla görüşemediği söylenebilir. Okul yöneticilerinin okulla ilgili kararlarda kendi görüşlerini aldığını düşünen öğrenci oranı %71,7 iken %17,8’i görüşlerinin alınmadığını belirtmiş, %11,6 gibi bir çoğunluk ise kararsız

kalmıştır. Yine öğrencilerin büyük çoğunluğunun okul yöneticilerinin okulla ilgili kararlarda kendi görüşlerini almadığını düşündükleri sonucu görülmektedir.

“Okul yönetimine ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir” diye düşünen öğrenciler %76,4 oranındadır. Okul yönetimi ile ilgili öğrenci görüşlerinin sorulduğu bu bölümünde en yüksek oranda kararsız öğrenci görüşü %14,3 ile 13. soruya bildirilmiştir. Yani öğrenciler en fazla bu soruda kararsız kalmışlardır. Okul yönetiminin; sorunların çözümüne gayret göstermediğini düşünen öğrenci görüşü ise azımsanmayacak orandadır (%9,4). Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%86,5) “okuldan almaları gereken belgeleri kolaylıkla alabildiklerini” ifade ederken, alamadığını düşünen öğrenci oranı %6,4 oranında kalmıştır. Kararsız olduğunu bildiren öğrenciler %7,1’lik bölümdür.

“Okullarında yeterli güvenlik önlemlerinin alındığına” inanan öğrenci oranı ankete katılan öğrencilerin dörtte üçünü oluşturmaktadır (%74,1). Öğrencilerin %11,8’i güvenlik önlemlerinin yeterliliği konusunda kararsız olduğunu belirtmiş, %13,0’ü ise yeterli güvenlik önlemi alınmadığını düşünmektedir. Öğrencilerin güvenlik önlemlerini yeterli bulmadığı sonucu elde edilebilir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%86,0) “okul yönetimine güvenirken”, okul yönetimine güvenmeyenlerin oranı %7,4’te kalmıştır. Kararsız öğrenci oranı %7,4’tür. Öğrencilerin güvenlik önlemlerini yeterli bulmadığı ve

Öğrencilerin okul yönetimi ile ilgili görüşlerinin incelendiği bu tablonun sonucunda öğrencilerin en fazla olumlu cevap verdikleri 16. soru olan “Okul yönetimine güvenirim” sorusu ve 14. soru olan “okuldan almam gereken öğrenci belgesi vs. belgeleri kolaylıkla alabilirim” soruları dikkat çekmektedir. En olumsuz cevaplar ise 11. soru olan “ihtiyaç duyduğumda okul müdürü ile rahatlıkla görüşebilirim” ve “okul yöneticileri öğrencilerle ilgili konularda öğrencilerin görüşlerini alırlar” (12. soru) soruları olmuştur. Bu sonuçlara göre öğrencilerin okul yönetimine güvendikleri okuldan alınması gereken belgeleri almakta sorun çekmedikleri ve okul yönetimine ilettikleri sorunların çözümüne çoğunlukla gayret gösterildiğini düşündükleri sonuçları elde edilmiştir. İhtiyaç duyduğunda okul müdürü ile rahatça görüşebilirim sorusuna en az olumlu cevap verilmesi, okul müdürlerinin öğrenciler ile iletişimini artırmaları daha rahat görüşülme imkânı sağlamaları gerekmektedir şeklinde yorumlanabilir. Yine tabloya göre öğrencilerin, okul yöneticilerinin öğrenciler ile ilgili kararlarda öğrenci

görüşlerini almadıklarını düşündükleri biçiminde açıklanabilir. Bu sonuçlara göre yöneticiler öğrencilerle ilgili kararları alırken öğrencilerin de görüşlerini aldıkları takdirde okulda kurallara uymada kolaylık, öğrencilerin okula ilgisinde artış ve okul ikliminde olumlu hava oluşturacağı düşünülmektedir.

“Okulumuzda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır” sorusuna katılım oranı düşük görülmektedir. Katılmayanlar ve kararsız olanların oranı yüksek olduğundan dolayı öğrencilerin okullarımızda yeterli güvenlik önlemleri alınmadığını düşündüklerini de söyleyebiliriz.

Tablo 4.3. Öğrencilerin Okulun Fiziki Ortamı İle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
17. Okulumuz yeterince temizdir.						
11,3	10,6	13,1	24,4	40,6	3,72	406
18. Okulumuzda sağlık, yangın, kaza vb. durumlar için yeterli güvenlik önlemleri alınmıştır.						
3,9	2,7	7,6	16,3	69,5	4,45	406
19. Okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır.						
14,1	12,6	23,2	24,9	25,2	3,35	405
20. Sınıfımız ders işlemeye uygundur.						
2,0	3,2	2,7	9,1	83,0	4,68	406
21. Okulumuzun laboratuvar, spor salonu gibi fiziki mekanları yeterlidir.						
10,3	7,6	10,1	24,1	47,8	3,91	406
22. Okul kütüphanesinden ihtiyacım olduğu kadar yararlanabiliyorum.						
6,9	5,7	6,7	18,2	62,6	4,24	406
Altboyut Ortalaması					4,06	

Tablo 4.3'te öğrencilerin okulun fiziki ortamı hakkında görüşleri incelenmiştir. Bu alt bölüm okulların mevcut bölümleri ve bu bölümlerin yeterliliğini, amaca uygunluğunu belirlemeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. Öğrencilerin yarısından biraz fazlası (%65,0) “okulu yeterince temiz bulunduğunu” belirtirken dikkate değer bir çoğunluğu (%21,9) okulu temiz bulmamaktadır. Kararsızların oranı da belirgin şekilde (%13,1) yüksek çıkmıştır. Yani öğrencilerin okulu yeterince temiz bulmadığı sonucu elde edilebilir. Az sayıda öğrenci (%6,6) “sağlık yangın ve kaza gibi durumlara karşı güvenlik önlemlerini” yetersiz bulurken, %7,6'sı kararsız kalmış, %85,8 oranında büyük çoğunluğu ise güvenlik önlemlerini yeterli bulmaktadır.

Öğrencilerin yarısı (%50,1) “okul kantininde satılan yiyecekleri temiz ve sağlıklı” bulurken %26,7’si kantinde satılan yiyecekleri temiz ve sağlıklı bulmadığını, %23,7’si kararsız olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin okul kantinlerinden memnun olmadığı sonucu elde edilmiştir. Öğrencilerin hemen hemen tamamı (%92,1) “sınıfları ders işlemeye uygun” bulurken çok azı (%5,2) uygun bulmamıştır. “Laboratuvar ve spor salonu gibi mekanları” yetersiz bulan öğrenci sayısı yüksektir (%17,9). “Yeterli” diyen öğrencilerin oranı ise %71,9, kararsız öğrencilerin oranı da %10,1’dir. “Okul kütüphanesinden ihtiyacı olduğu kadar yararlandığını” düşünen öğrenci oranı %80,8 ile oldukça yüksektir. Kararsız olduğunu belirten öğrenciler %6,7 iken olumsuz yanıt veren öğrenci oranı %12,6’dır.

Anketin üçüncü alt bölümü olan okulun fiziki ortamı ile ilgili görüşlerin incelenmesiyle elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin görüşleri en fazla “sınıfımız ders işlemeye uygundur” şeklinde ifade edilen 20. soruya olumlu olmuştur. En az olumlu katılım ise 19. soru olan “okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır” sorusudur. Sonuçlara genel olarak bakıldığında ise kısaca öğrencilerin okul kütüphanesinden yeterince yararlanabildikleri, sınıflarının ders işlemeye uygun olduğu ve okulda sağlık, yangın, kaza vb. durumlar için yeterli güvenlik önlemlerinin alındığını düşündükleri sonuçları elde edilmiştir. Okulun fiziki ortamı ile ilgili olarak okulun laboratuvar, spor salonu gibi fiziki mekanları yeterli bulan öğrenci oranı çok yüksek bulunmamıştır. Öğrencilerin fiziki mekanları yeterli bulmadığı, okulu yeterince temiz bulmadığı ve özellikle okul kantininde satılan yiyeceklerin temiz ve sağlıklı olmadığını düşündükleri sonuçları elde edilebilir.

Tablo 4.4. Öğrencilerin Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlerle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
23. Okulumuzda yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmektedir.						
5,2	3,9	7,6	23,2	60,1	4,29	406
24. Okulumuzda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımda bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir.						
9,1	3,9	10,6	23,2	53,2	4,07	406
25. Öğrenci kulüplerine katılacak öğrenciler kendi istek ve yeteneklerine göre seçilirler.						
5,9	4,9	8,4	17,0	63,8	4,28	406
26. Kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum.						
2,7	3,0	5,4	21,4	67,5	4,48	406
27. Okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır.						
2,0	1,7	2,2	9,9	84,2	4,73	406
28. Belirli günler ve haftalarda yapılan etkinlikleri beğeniyorum.						
2,7	3,7	5,2	19,0	69,5	4,49	406
29. Okulumuzda yapılan etkinliklerde daha fazla görev almak isterim.						
4,7	2,7	7,4	20,2	65,0	4,38	406
Ortalama					4,39	

Öğrencilerin sosyal kültürel ve sportif faaliyetlerle ilgili sorulara verdikleri yanıtlar ışığında hazırlanan tablo 4.4'den elde edilen verilerin değerlendirilmesi aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

“Okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetlerin” öğrencilerin %83,3’ünü oluşturan çoğunluğu tarafından yeterli, %9,1’i tarafından da yetersiz bulunduğu %7,6 oranındaki az sayıda öğrencinin ise kararsız olduğu görülmektedir. Öğrencilerin yaklaşık dörtte üçü (%76,4) sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmada bütün öğrencilere fırsat eşitliği sağlandığını düşünürken %13,0’ü olumsuz düşünmektedir. Kararsız öğrenci oranı da %10,6’da kalmıştır. Öğrencilerin okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetleri yeterli bulduğu ancak sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmada bütün öğrencilere fırsat eşitliği sağlanmadığını düşündükleri sonuçları elde edilebilir.

Öğrencilerin çoğunluğu (%80,8)’i “öğrenci kulüplerine kendi yetenek ve isteklerine göre seçtiklerini” belirtmişler, %8,4’ü kararsız olduğunu belirtmiş, %13,9’u ise yetenek ve isteklerine göre seçilmediklerini bildirmiştir. %88,9 oranla öğrencilerin hemen hepsinin “kulüp çalışmalarını faydalı buldukları” görülmektedir. Katılmayan (%5,7) ve kararsız (%5,4) öğrenci oranları azınlıkta ve birbirine yakın düzeydedir.

Öğrencilerin neredeyse tamamı (%94,1) “bayramların neşe içinde kutlandığını” söylemektedir. “Belirli günler ve haftalarda yapılan etkinlikleri beğenen” öğrenciler de %88,5 oranla çoğunluktadır. Az sayıda öğrenci katılmadığını (%6,4) ve kararsız (%5,2) olduğu görüşlerini belirtmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%85,2), “okulda yapılan etkinliklerde daha fazla görev almak” istemektedir. Görev almak istemeyen ve kararsız olduğunu bildiren öğrenci oranları eşit çıkmıştır (%7,4).

Öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerle ilgili görüşlerinin yer aldığı tablo 4.4’e genel olarak bakıldığında anketin bu bölümünün en fazla olumlu katılımı 27. cümle olan “Okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır” a verilirken en olumsuz cevap ise 24. soru olan “faaliyetlere katılımda bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir” cümlesi oluşturmaktadır. Bu sonuçlara ve tabloya bakıldığında öğrencilerin genel olarak okuldaki faaliyetleri beğendikleri ancak daha fazla faaliyet düzenlenmesini, katılımda eşit fırsat tanınması ve bu faaliyetlerde daha fazla görev almak istedikleri sonuçları elde edilmiştir.

Tablo 4.5. Öğrencilerin Öğretmenlerden Beklentileri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
30. Öğretmenimiz sınıftaki herkese eşit davranmaktadır.						
6,2	2,2	3,7	12,3	75,6	4,49	406
31. Sınav sonuçları benim başarıyı ölçebilmektedir.						
1,5	1,2	3,2	10,3	83,7	4,74	406
32. Öğretmenimle sorunlarımı paylaşabilirim.						
2,7	3,9	3,9	18,0	71,2	4,49	406
33. Öğretmenimin benimle daha fazla ilgilenmesini isterim.						
7,1	6,2	6,7	16,5	63,5	4,23	406

Öğrencilerin öğretmenlerinden beklentileri hakkında görüşlerini yansıtan tablo 4.5’e göre sorulara verilen cevap oranlarına yüzeysel olarak bakıldığında genel bir memnuniyet durumu var olduğunu düşündürmektedir.

Öğrencilerin hemen hepsi %87,9’u “öğretmenlerin sınıftaki herkese eşit davrandığını” düşünürken az sayıda öğrenci (%8,4) de eşit davranmadığını düşünmektedir. Öğrencilerin neredeyse tamamı (%94,0) “sınav sonuçlarının başarılarını ölçebildiğine”

inanmaktadır (%94,0). Çok azı (%2,7) sınav sonuçlarının başarısını ölçemediğini belirtmiştir. “Öğretmeniyle sorunlarını paylaşabildiğini” söyleyen öğrenci oranı yüksektir ve %89,2 bulunmuştur. %6,2 oranında öğrenci sorunlarını öğretmeniyle paylaşamadığını düşünmektedir.

Öğrencilerin beşte dördü bölüme (%80,0) “öğretmeninden daha fazla ilgi beklemektedir”. Öğrencilerin %13,3’ü daha fazla ilgi istemediğini söylerken %6,7’si de kararsız olduğunu belirtmektedir. Öğretmeninden daha fazla ilgi beklemediğini belirten öğrenciler ve kararsız öğrencilerin toplam oranı %20’dir. Bu oran anlamlı ölçüde yüksektir. Zira öğretmenlerinden içten ve doyurucu şekilde ilgi görebilmiş olmaları halinde çocukların bu ilginin devamını, fazlasını istemeleri beklenebilir.

Bu sonuçlara göre tablo 4.5 için en olumlu cevap 31. soru olan “sınav sonuçları benim başarıyı ölçebilmektedir” iken en olumsuz cevaplar 33. soru olan “Öğretmenimin benimle daha fazla ilgilenmesini isterim” soruları oluşturmaktadır. Genel olarak ise öğretmenlerin öğrencilere eşit davrandıkları ve sorunlarını öğretmenleri ile paylaşabildiklerini düşündükleri ancak öğretmeninden daha fazla ilgi istemedikleri sonuçları elde edilmiştir.

Tablo 4.6. Öğrencilerin Velilerden Beklentileri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
34. Evimizde kendime ait bir oda bulunmaktadır.						
17,5	3,2	4,9	10,6	63,8	4,00	406
35. Evde ders çalışmam için baskı yapılmaz.						
7,6	3,0	4,2	17,2	68,0	4,35	406
36. Ailem okulumla yeterince ilgilenmektedir.						
1,7	1,5	3,9	13,5	79,3	4,67	406
37. Okul ihtiyaçlarım ailem tarafından zamanında karşılanır						
2,2	1,2	2,5	10,3	83,7	4,72	406
38. Ailemi okulumda olan şeylerden haberdar ederim						
2,7	1,5	1,5	17,2	77,1	4,65	406
39. Okula ulaşımında sorun yaşamam.						
3,4	1,2	5,2	11,3	78,8	4,61	406
40. Bu okulda olmaktan memnunum.						
4,4	2,5	5,9	11,6	75,6	4,51	406

Öğrenci velilerinin, öğrencilerin okulla ilgili beklentilerini karşılayıp karşılamadığı konusundaki görüşlerinin saptanması amacıyla sorulan sorulara verilen yanıtlarla ilgili verilerin yansıtıldığı tablo 4.6’da da öğrencilerin genel olarak yüksek bir memnuniyet durumu ifade ettikleri görülmektedir. Öğrencilerin dörtte üçünün (%74,4) “kendisine ait bir odası vardır”. “Evde ders çalışması yolunda kendisine baskı yapılmadığını” söyleyen öğrenci oranı %85,2 iken “baskı yapılmaz” fikrine katılmayan öğrenci oranı %10,6 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin büyük çoğunluğu %92,8 “ailesinin okuluyla yeterince ilgilendiğini”, tamamına yakını da ailesinin okul ihtiyaçlarını zamanında karşıladığını söylemektedir.

Yine öğrencilerinin tamamına yakını (%94,3) “ailesini okulda olan şeylerden haberdar ettiğini” çok azı da (%4,2) haberdar etmediğini söylemiştir. “Okula ulaşımında sorun yaşamam” diyenlerin oranı %90,1 iken okula ulaşımında sorun yaşayanların oranı %4,6’dır.

“Bu okulda olmaktan memnunum” diyen öğrencilerin oranı %87,2’dir. Okulda olmaktan memnun olmayan (%6,9) ve kararsız olan (%5,9) öğrencilerin oranı diğer sorulara verilen yanıtlardaki kararsız ve memnuniyetsizlere göre yüksektir. Daha az sayıda öğrenci ailelerin okul seçimi konusundaki kararlarından hoşnuttur.

Sonuç olarak öğrencilerin velilerinden beklentilerinin hemen hemen tamamının karşılandığı sonucu elde edilmiştir. Tablo 4.6’nın en olumlu cevabı 37. soru olan “Okul ihtiyaçlarım ailem tarafından zamanında karşılanır” iken en olumsuz cevap 34. soru olan “Evimizde kendime ait bir oda bulunmaktadır” sorusudur. Öğrenciler ailesinin okuluyla yeterince ilgilendiğini, ailesini okulunda olan şeylerden haberdar ettiğini ve ihtiyaçlarının zamanında karşılandığını düşündükleri sonucu elde edilmiştir. Ancak okulundan memnun olmayan ve evde baskı yapıldığını düşünen öğrenci oranı azımsanamayacak kadardır. Ayrıca öğrencilerin büyük çoğunluğunun evlerinde kendisine ait bir odasının olmadığı dikkati çekmektedir. Velilerin çocuklarının uygun çalışma ortamlarının hazırlanması için kendilerine ait odaları olması gerektiği ve baskı yapılmaması gerektiği söylenebilir.

4.1.2.Öğretmenlerin Okula ilişkin Görüşleri

Bu bölümde öğretmenlerin okula ilişkin görüşleri ve araştırmanın diğer gruplarını oluşturan öğrenci ve velilerden beklentileri anketin alt bölümlerine göre incelenerek elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.7. Öğretmenlerin Eğitim ve Öğretim Etkinlikleriyle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
1. Yeni program ve kitaplardaki bilgiler öğrencilerin günlük hayatta kullanılabilecekleri bilgilere göre hazırlanmıştır.						
2,8	17,0	3,8	60,4	16,0	3,70	106
2. Konuların işlenişi için ayrılan süre yeterlidir.						
12,3	22,6	0,0	50,9	14,2	3,32	106
3. Etkinlikler dersleri zevkli hale getirmektedir.						
2,8	10,4	10,4	50,0	26,4	3,87	106
4. Etkinlikleri uygulatmakta zorluk çekmiyorum.						
4,7	19,8	12,3	46,2	17,0	3,51	106
5. Öğrenciler projelerini amaca uygun hazırlayabiliyorlar.						
6,6	31,1	19,8	38,7	3,8	3,70	106
6. Ders kitapları ve çalışma kitapları öğrencilerin ilgisini çekecek biçimde hazırlanmıştır.						
1,9	22,6	14,2	46,2	15,1	3,50	106
7. Derslerin işlenişinde kullanılacak araç ve gereçler okulumuzda bulunmaktadır.						
0,0	25,5	12,3	45,3	17,0	3,54	106
8. Ders kitapları ve çalışma kitapları konuları kavratmak için yeterlidir.						
6,6	31,1	8,5	44,3	9,4	3,19	106
9. Okuldaki öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurabiliyorum.						
0,9	1,9	3,8	50,9	42,5	4,32	106
Altboyut Ortalaması					3,55	

Araştırmanın öğretmenlerin eğitim ve öğretim etkinlikleri hakkında görüşlerinin belirlenmesine yönelik sorulara vermiş oldukları yanıtlarla ilgili verilerin yer aldığı tablo 4.7 irdelendiğinde öğretmenlerin öğrencilere oranla memnuniyet düzeyleri daha düşük görünmektedir. “Yeni program ve kitaplardaki bilgilerin öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri bilgilere göre hazırlandığını” düşünen öğretmen oranı %76,4 iken hazırlanmadığını düşünenlerin oranı %19,8’dir. Öğretmenlerin yeni program ve kitaplardaki bilgilerin öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri bilgilere göre hazırlanmadığını düşündükleri sonucu elde edilebilir. Öğretmenlerin belirgin bir

çoğunluğu yaklaşık üçte biri (%34,9) “konuların işlenişi için ayrılan süreyi” yeterli bulmamaktadır. %65,1’i de “yeterli” olduğunu düşünmektedir. Öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinde kararsızlık bulunmamaktadır. Sonuç olarak öğretmenlerin büyük çoğunluğunun konuların işlenişi için ayrılan süreyi yeterli bulmadıkları sonucu çıkarılabilir.

Öğretmenlerin yaklaşık dörtte üçü “etkinliklerin dersleri zevkli hale getirdiğini” belirtmiştir (%76,4). Bu soruya olumsuz yanıt veren öğretmen oranı %13,2, kararsız olduğunu ifade eden öğretmen oranı da %10,4’tür. “Etkinlikleri uygulatmada zorluk çekmediğini” belirten öğretmen oranı düşüktür. Öğretmenlerin yarısından biraz fazlası %63,2’si zorluk çekmiyorum derken %24,5’i zorluk çektiğini %12,3 de bu konuda kararsız olduğunu belirtmiştir. Sonuç olarak öğretmenlerin etkinliklerin dersleri zevkli hale getirdiğini düşündükleri ancak etkinlikleri uygulatmakta zorluk çektiklerini belirttikleri sonuçları elde edilmiştir.

“Öğrencilerin proje ödevlerini amacına uygun hazırlayabildiğini” düşünenlerin oranı yarıdan azdır (%42,5). Projelerin amacına uygun hazırlanmadığını düşünenler (%37,7) ve kararsız olduğunu bildirenler (%19,8) belirgin şekilde yüksek çıkmıştır. “Ders ve çalışma kitaplarının öğrencilerin ilgisini çekecek biçimde hazırlandığını” düşünenlerin oranı %61,3 çıkmıştır. Öğretmenlerin yaklaşık dörtte biri (%24,5) oranında bir bölümü kitapların öğrencilerin ilgisini çektiğini düşünmemektedir. Kararsızların oranında yüksektir (%14,2). Öğretmenlerin projelerin amacına uygun hazırlanmadığını, ders ve çalışma kitaplarının öğrencilerin ilgisini çekecek biçimde hazırlanmadığını düşündükleri sonucu elde edilmiştir.

“Derslerin işlenişinde kullanılacak araç gereçlerin okullarında bulunduğu” görüşüne “kesinlikle katılmıyorum” yanıtını hiç bir öğretmen vermemiştir. Okul araç gereçlerini okulunda bulamadığını düşünen öğretmen bulunmamaktadır. Öğretmenlerin %62,3’ü araç gereçlerin okullarında bulunduğunu belirtirken, %25,5’lik oranda öğretmen bu görüşe katılmamış, %12,3’ü de kararsız olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin derslerin işlenişinde kullanılacak araç gereçlerin okullarında bulunduğu ancak yeterli olmadığını düşündükleri sonucu elde edilebilir.

Öğretmenlerin %53,7’si yaklaşık yarısı “ders kitapları ve çalışma kitaplarını konuları kavratma konusunda” yeterli bulurken yetersiz görenlerin oranı yüksek (%37,7), kararsızlar ise azdır (%8,5). Bu sonuç diğerlerine göre çok düşüktür ve öğretmenlerin

ders kitapları ve çalışma kitaplarını konuları kavratma konusunda yeterli bulmadıklarını göstermektedir. “Öğretmenlerin meslektaşlarıyla sağlıklı iletişim kurma” konusunda memnuniyetleri yüksektir. Tamamına yakını (%93,7) diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurabildiğini belirtmiştir.

Öğretmenlerin eğitim ve öğretim etkinlikleriyle ilgili görüşlerinin incelendiği bu tablonun sonucunda öğretmenlerin derslerdeki etkinlikler ile ders kitaplarındaki bilgilerin güncelliği ve derslerin işlenişinde kullanılacak araç, gereçlerin okullarında bulunması konularında diğer konulara göre olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplara göre yeni program ve kitaplardaki bilgilerin öğrencilerin günlük hayatta kullanabileceği bilgilere göre hazırlandığını ancak konuları kavratmak için mevcut ders kitabı ve çalışma kitaplarının yeterli olmadığını düşündükleri sonuçları elde edilmiştir. Yani konuların kavratılması için kitapların incelenmesi ve öğrencilerin ilgisini çekecek biçimde yeniden hazırlanması gerektiğini düşündükleri sonucu elde edilmiştir. Öğretmenlerin okuldaki öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurabildiklerini düşünenlerin oranının oldukça yüksek olması da olumlu okul ikliminin oluşması için oldukça önemli bir durumun sağlandığını göstermektedir.

Tablo 4.8. Öğretmenlerin Okul Yönetimi İle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
10. Okul içerisinde idareciler ile sağlıklı iletişim kurabiliyorum						
3,8	7,5	9,4	39,6	39,6	3,84	106
11. Okulda görevim ile ilgili alınacak kararlarda görüşüm alınmaktadır.						
5,7	9,4	13,2	38,7	33,0	3,80	106
12. Okulda dile getirdiğim öneri ve şikayetler dikkate alınmaktadır						
6,6	7,5	15,1	40,6	30,2	4,12	106
13. Okulda sağlık hizmetlerine yönelik işlemler gereken özen gösterilerek yapılmaktadır. (Sevk, Rapor, Fatura vb.)						
5,7	9,4	3,8	29,2	51,9	3,24	106
14. Okulda idareciler yöneticiden çok liderlik davranışı sergilemektedir.						
14,2	17,9	16,0	34,0	17,9	3,75	106
15. Okulumda kişisel performansın değerlendirilmesi adil, tarafsız ve objektif olarak yapılmaktadır.						
5,7	7,5	19,8	39,6	27,4	3,75	106
16. Okulda yaptığım olumlu işler takdir edilir.						
5,7	11,3	9,4	49,1	24,5	4,07	106
17. Bu okulda çalışmaktan memnunum.						
3,8	5,7	12,4	36,2	41,9	3,91	105
Altboyut Ortalaması					3,83	

Öğretmenlerin okul yönetimi hakkında görüşlerinin saptanmasına yönelik sorulara verdikleri yanıtları gösteren tablo 4.8'den yaklaşık her dört öğretmenden üçünün okul yönetimiyle ilgili olumlu görüşlerinin olduğunu görüyoruz. Öğretmenlerin %79,2'si "idarecilerle sağlıklı iletişim kurabildiklerini", %9,4'ü kararsız olduğunu, %11,3'ü ise sağlıklı iletişim kuramadığını belirtmiştir. "Öğretmenlerin görevleriyle ilgili kararların alınmasında okul idarecilerinin görüşlerini aldığını" belirten öğretmen oranı %71,7 iken, kararsızlar %13,2 ve olumsuz düşünenler de %15,1'lik oranlarıyla belirgin ölçüde yüksek çıkmıştır. "Okulda belirttiği şikayet ve önerilerin dikkate alındığını" düşünen öğretmen oranı %70,8'ken şikayet ve görüşlerinin dikkate alınmadığı fikrinde olanların oranı %14,1 ve bu soruya kararsız olduğunu belirterek cevap verenlerin oranı da %15,1 dir. Sonuç olarak öğretmenlerin idarecilerle sağlıklı iletişim kurabildiği ancak görevleriyle ilgili kararların alınmasında okul idarecilerinin görüşlerini almadığını, okulda belirttiği şikayet ve önerilerin dikkate alınmadığını düşündükleri sonucu elde edilebilir. "Okulda öğretmenlerle ilgili olan sevk fatura rapor gibi sağlık hizmetlerine yönelik işlerin özen gösterilerek yapıldığını" düşünenlerin sayısı yüksek çıkmıştır. Öğretmenlerin yaklaşık beşte dördü (%81,1) belirtilen hizmetlerden memnun olduğunu ifade etmiştir.

"Okul idarecilerinin yöneticiden çok liderlik davranışını sergilediğini" düşünenlerin sayısı ancak %51,9'da kalmış, idarecilerin liderlik vasfı gösteremediğini düşünenlerin oranı ise %32,1'lik bir oranla yüksek çıkmıştır. "Okulda kendi kişisel performanslarının adil tarafsız ve objektif olarak değerlendirilip değerlendirilmediği" konusunda öğretmenlerin belirgin çoğunluğu (%19,8) kararsız kalmıştır. %67,0 oranında olumlu, %13,2 oranında ise olumsuz görüş bildirilmiştir. "Okulda yaptığım olumlu işler takdir edilir" diyenlerin oranı %73,6 iken bunun tersini düşünenler %17,0 bulunmuştur. Bu okulda çalışmaktan memnunum görüşüne katılan öğretmenler % 78,1, katılmayanlar %9,5, kararsız olduğunu bildirenler ise %12,4 oranındadır. Bu sonuçlara bakılarak okul idarecilerinin liderlikten çok yöneticilik davranışı sergiledikleri, öğretmenlerin okulda yaptığı olumlu işlerin pek fazla takdir edilmediğini düşündükleri ve okulda kendi kişisel performanslarının adil tarafsız ve objektif olarak değerlendirilip değerlendirilmediği konusunda kararsız kaldıkları görülmektedir.

Sonuç olarak öğretmenlerin okul yönetimi ile ilgili görüşlerinin çok olumlu olmadığı söylenebilir. Özellikle okul idarecilerinin yöneticiden çok liderlik davranışı sergilediğini

düşünenlerin oranı oldukça düşüktür. Bunun dışındaki sorulara ise katılım oranlarının genel olarak çok yüksek olmadığı dikkate alınırsa öğretmenlerin okul yönetiminden memnun olmadıkları söylenebilir. Özellikle performansın değerlendirilmesi ve yapılan olumlu işlerin takdir edilmediğinin düşünülmesi bu okulda olmaktan memnununum ifadesine de katılım oranını da düşürmüştür sonuçları elde edilmiştir.

Tablo 4. 9. Öğretmenlerin Okulun Fiziki Ortamı İle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
18. Okulumuz yeterince temizdir.						
3,8	12,3	9,4	38,7	35,8	3,91	106
19. Okulumuzda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır.						
3,8	14,2	14,2	34,9	33,0	3,79	106
20. Okulda öğretmene sağlanan dinlenme ve çalışma ortamı yeterlidir.						
4,7	8,5	13,2	39,6	34,0	3,90	106
21. Okulun, kantin, Wc, vb. ihtiyaçlarımızı karşılamak için yeterlidir						
3,8	19,8	7,5	44,3	24,5	3,66	106
22. Okulda görevimi yerine getirebilmem için yeterli ders araç gereci buluyorum.						
1,9	17,0	10,4	48,1	22,6	3,73	106
23. Okul kütüphanesi öğrencilere yeterince araştırma imkanı sağlamaktadır.						
10,4	25,5	14,2	38,7	11,3	3,15	106
24. Okul bahçesi öğrenciler için yeterince oyun alanı sağlamaktadır.						
6,6	21,7	6,6	33,0	32,1	3,62	106
Altboyut Ortalaması					3,68	

“Öğretmenlerin çalışma ortamlarındaki fiziki koşullar hakkındaki değerlendirmelerinin sonuçlarının yer aldığı tablo 4.9 genel olarak irdelendiğinde öğretmenlerin yarıdan fazlasının okulun fiziki ortamını yeterli bulduğunu ancak kayda değer bir bölümünün okullarının fiziki olanaklarını yeterli görmediklerini görülmektedir. “Okulun temizliği” konusunda %74,5’lik bir kısım öğretmen olumlu görüş bildirirken %16,1 gibi azımsanmayacak bir oranda öğretmen okulun temizliğini yetersiz bulmuştur. Yaklaşık onda biri de (%9,4) kararsız kalmıştır. Okulun temizliği konusunda bir memnuniyetsizlik dikkati çekmektedir.

“Okulda alınan güvenlik önlemlerini yeterli” bulanların oranı %67,9’dur. %18,0 güvenlik önlemlerini yeterli bulmazken, %14,2 oranında öğretmen ise kararsız olduğunu bildirmiştir. Öğretmenlerin okulun güvenlik önlemleri konusundaki olumsuz görüşleri oldukça yüksek bulunmuştur. “Okulda öğretmene sağlanan dinlenme ve

“çalışma ortamı yeterlidir” görüşünü benimseyen öğretmenlerin oranı %73,6 gibi fazla yüksek olmayan bir orandadır. Kararsız olanlar ve yeterli bulmayanlar aynı oranda (%13,2) çıkmıştır. Bu sonuçlara göre de öğretmenlerin okulda öğretmene sağlanan dinlenme ve çalışma ortamını yeterli bulmadıkları görülmektedir.

“Okulun kantin tuvalet ve benzeri bölümlerinin öğretmenlerin ihtiyaçlarını karşılamada” yetersiz olduğunu düşünenler %23,6 gibi yüksek orandadır. Yeterlidir görüşünde olanlar ancak %68,8 oranındadır. “Okulda görevimi yerine getirebilmem için yeterli ders araç gereci buluyorum” görüşünü paylaşan öğretmenlerin oranı %70,7, doğru bulmayanlar ise %18,9’dur. Öğretmenlerin, okulun kantin tuvalet ve benzeri bölümlerinin öğretmenlerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz olduğu ve okulda görevini yerine getirebilmesi için yeterli ders araç gereci bulamadıklarını düşündükleri sonucu elde edilebilir.

Öğretmenlerin “okul kütüphanesi” konusunda ciddi oranda bir memnuniyetsizliği görülmektedir. %35,9’u okul kütüphanesi öğrencilere yeterince araştırma olanağı sağlamıyor derken ancak %50’si kütüphanenin öğrencilere yeterli araştırma olanağı sağladığını düşünmektedir. %14,2 oranında öğretmen ise bu konuda kararsız olduğunu belirtmiştir. “Okul bahçesi öğrenciler için yeterince oyun alanı sağlamaktadır” diye düşünen öğretmenler %65,1 iken %28,3’ü oyun alanını yeterli görememektedir. Yani öğretmenlerin, okul kütüphanesi öğrencilere yeterince araştırma olanağı sağlayamıyor, okul bahçesi öğrenciler için yeterince oyun alanı sağlayamamaktadır şeklinde düşündükleri söylenebilir.

Öğretmenlerin okulun fiziki ortamı ile ilgili görüşleri çok olumlu bulunmamıştır. Özellikle okul kütüphanesi ve kantin, wc, okul bahçesinin yeterliliğine katılmayanların oranının yüksekliği dikkati çekecek orandadır. Ayrıca güvenlik önlemlerinin de yeterli olmadığı sonucu çıkarılabilir. Bunların dışında okulun temizliği ve öğretmene sağlanan dinlenme ve çalışma ortamının yeterliliği hakkında bu bölümdeki diğer sorulara oranla daha yüksek olumlu katılım görülmektedir.

Tablo 4.10. Öğretmenlerin Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlerle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
25. Okulumuzda sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verilmektedir.						
1,9	10,4	10,4	50,0	27,4	3,91	106
26. Okulumuzda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetler ve katılımımda bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir.						
1,9	14,2	13,2	36,8	34,0	3,87	106
27. Öğrenciler kulüplere kendi istekleri ile seçilmişlerdir.						
7,5	12,3	10,4	32,1	37,7	3,80	106
28. Öğrenci kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum.						
11,3	28,3	15,1	29,2	16,0	3,10	106
29. Okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır.						
7,5	9,4	5,7	33,0	44,3	3,97	106
30. Belirli günler ve haftalar amacına uygun kutlanabilmektedir.						
4,7	14,2	13,2	47,2	20,8	3,65	106
Altboyut Ortalaması					3,72	

Öğretmenlerin okulun sosyal ve kültürel faaliyetlerine bakışımın ve bu konuya ilişkin görüş ve değerlendirmelerinin anlaşılmasına yönelik sorulara verdikleri cevapların sonucunda hazırlanan Tablo 4.10 ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmenlerin %77,4'lük anlamlı bir çoğunluğu “okulumuzda sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verilmektedir” fikrine katılırken %12,3'ü önem verilmediğini düşünmektedir. Öğretmenlerin okullarında sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verildiğini düşündükleri görülmektedir.

“Sosyal ve kültürel faaliyetlere katılım konusunda öğrenciler arasında fırsat eşitliği olduğunu” düşünen öğretmen oranı tüm öğretmenlerin üçte ikisi (%70,8) iken fırsat eşitliği sağlanmadığını düşünenler %16,1 gibi büyük bir çoğunluktadır. Öğretmenlerin okullarında sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verildiğini düşündükleri ancak faaliyetlere katılım konusunda öğrenciler arasında fırsat eşitliği olmadığını düşündükleri söylenebilir. “Öğrenciler kulüplere kendi istekleriyle seçilmişlerdir” diyenler %69,8, bu görüşte olmayanlar da %19,8 oranındadır. “Öğrenci kulüp çalışmalarının faydalı olduğu” fikrine ise öğretmenlerin yarıdan daha az bir kısmı katılmaktadır. Ancak %45,2 oranında öğretmen olumlu düşünürken %39,6 gibi yüksek bir oranda öğretmen kulüp çalışmalarını faydalı bulmamaktadır. Yine kararsız olanlar da %15,1 gibi yüksek bir

oranda çıkmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin kulüp çalışmalarına öğrencilerin kendi isteği ile seçilmediği ve bu çalışmaların faydalı olmadığını düşündükleri sonucu çıkarılabilir.

“Okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır” görüşü öğrenciler kadar yüksek olmasa da %77,3 oranında kabul görmüştür. Bayramları neşeli bulmayan öğretmen oranı %16,9’dur. Öğretmenlerin yaklaşık üçte ikisi (%68,0) belirli günler ve haftaların amacına uygun kutlanabildiğini düşünürken %18,9’u olumsuz düşünmektedir.

Bu sonuçlara bakılarak öğretmenlerin öğrenci kulüp çalışmalarının faydalı olmadığını, kendi istekleri ile seçilme oranının da düşük olduğu düşündükleri söylenebilir. Aynı şekilde sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı bütün öğrencilere eşit fırsat verilmesi ve okullarda sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verilmektedir cümlelerine katılım oranları çok yüksek değildir. Dolayısıyla öğretmenlerin okuldaki faaliyetlere gereken önem verilmediği faaliyet düzenlense bile öğrenciler arasında faaliyetlere katılımı eşit fırsat tanımadığını düşündükleri söylenebilir. Ayrıca belirli günler ve haftaların amacına uygun kutlanmadığı ve bayramların neşe içinde kutlandığına katılan öğretmen oranının düşük olduğu sonucu çıkarılmıştır.

Tablo 4.11. Öğretmenlerin Öğrencilerden Beklentileri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
31. Bütün öğrenciler derse ilgi ve istekle katılırlar.						
0,0	11,3	13,2	60,4	15,1	3,79	106
32. Öğrenciler kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirebilmektedir.						
0,0	20,8	15,1	51,9	12,3	3,56	106
33. Öğrenciler okul araç ve gereçlerini zamanında temin etmektedir.						
0,9	25,5	16,0	39,6	17,9	3,48	106
34. Öğrenciler okul yönetimi ve öğretmenlere karşı saygılıdır.						
4,7	16,0	9,4	46,2	23,6	3,68	106
35. Öğrencilerim sıkıntılarını benimle rahatlıkla paylaşabilirler.						
0,0	2,8	7,5	50,0	39,6	4,26	106

Öğretmenlerin öğrencilerinden beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığı yolundaki sorulara verdikleri yanıtları gösteren Tablo 4.11’e baktığımızda olumlu düşünenlerin oranının yarıdan fazla olduğu ve olumsuz düşünenlerin oranının düşük çıktığı ve

kesinlikle katılmama yönünde olumsuz görüşün yaygın bir biçimde ifade edilmediği görülmektedir.

Öğretmenlerin %75,5'i "bütün öğrenciler derse ilgi ve istekle katılırlar" demektedir. Bu görüşe kesinlikle katılmayan bir öğretmen olmamış, katılmadığını ifade edenler ise %11,3'te kalmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin öğrencilerin derse katılımında bir memnuniyetsizliğinin olmadığı dikkati çekmektedir. Bu konuda kararsızlar ise %13,2 oranındadır. "Öğrenciler kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirebilmektedir" görüşüne de kesinlikle katılmayan olmamış, öğrencilerin sorumluluklarını yerine getirdiğini düşünenler %64,2 iken sorumlulukları yerine getirdiğine katılmayanlar %20,8, kararsızlar ise %15,1'dir. Öğrencilerin kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirebilmeleri konusundaki düşük oranlı memnuniyet dikkati çekecek orandadır.

Öğretmenlerin yarısından biraz fazlası %57,5'i "öğrencilerin okul araç ve gereçlerini zamanında temin etmekte olduğunu" düşünmektedir. %26,4 gibi yüksek bir oranda temin edilmediğini belirtmiş, %16'sı da kararsız kalmıştır. Öğrencilerin okul eşyaları ile derslerde gerekli araç ve gereçleri getirmede sıkıntı yaşattıkları görülmektedir. "Öğrencileri okul yönetimi ve öğretmenlere karşı saygılı" bulan öğretmenler %69,8 iken, saygılı bulmayanlar %20,7 oranıyla çoğunluktadır. Öğretmenlerin tamamına yakını "öğrencilerinin kendileriyle sıkıntılarını rahatça paylaşabildiklerini" düşünmektedir (%89,6). Yine bu görüşe de "kesinlikle katılmayan" olmamıştır. Öğretmenlerin öğrencileriyle iyi iletişim kurduklarını düşündüklerini görmekteyiz.

Genel olarak bakıldığında öğrencilerin öğretmenlerin beklentilerini karşılamada yetersiz olduğu söylenebilir. Özellikle "Öğrenciler okul araç ve gereçlerini zamanında temin etmektedir" olan 33. soru en fazla olumsuz görüş bildirilen soru olmuştur. Yine 32. cümle olan "Öğrenciler kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirebilmektedir" sorusuna tamamen katılmayan öğretmen olmamasına rağmen katılanların oranı fazla değildir. Yine bu soruya "tamamen katılıyorum" diyenlerin oranı bu bölümdeki diğer sorulara oranla en düşüktür. Bu sonuçlara göre öğrenciler sorumluluklarını tam olarak yerine getiremedikleri sonucu elde edilmiştir. Aynı şekilde derse ilgi ve istekle katılım durumuna da benzer şekilde tamamen katılmıyorum cevabı hiç verilmemiş ve tamamen katılıyorum oranı düşük bulunmuştur. Öğrencilerin derse düşük düzeyde ilgi ve istekle katıldığı sonucu elde edilmiştir. Öğrencilerin okul

yönetimi ve öğretmenlere karşı saygılı olduğu ve öğrencilerin sıkıntılarını öğretmeni ile rahatlıkla paylaşabildikleri sonuçları elde edilmiştir.

Tablo 4.12. Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
36. Veliler okulda yapılan toplantılara yeterince ilgi göstermektedir.						
1,9	11,3	7,5	59,4	19,8	3,84	106
37. Veliler çocukların özel durumlarını bana açıklarlar.						
2,8	5,7	4,7	52,8	34,0	4,09	106
38. Veliler okula gereken ilgi ve desteği sağlamaktadır.						
1,9	17,0	17,0	41,5	22,6	3,66	106
39. Veliler çocuklarının ihtiyaçlarını zamanında temin ederler.						
2,8	17,9	17,9	43,4	17,9	3,56	106
40. Veliler çocuklarının sorumluluklarını yerine getirmelerinde yardımcı olurlar.						
2,9	15,2	13,3	49,5	19,0	3,67	105

Tablo 4.12’de öğretmenlerin velilerden beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığını gösteren sonuçlar bulunmaktadır. Bunların analizinden genel olarak velilerden beklenen olumlu davranışların sergilendiğine kesinlikle katılan öğretmen oranı ortalama beşte bir düzeyindedir. Ayrıca aşağıda sıralanan sonuçlara ulaşılmıştır.

“Veliler okulda yapılan toplantılara yeterince ilgi göstermektedir” görüşü öğretmenlerin %79,2’sinden kabul görmüş, %13,2’si ise velilerin katılımını yeterli görmemiştir. Öğretmenlerin tamamına yakını %86,8’i “velilerin çocukların özel durmunu kendilerine açıkladığını” söylerken, %8,5’lik az sayıda öğretmen kendilerine çocukların özel durumları hakkında açıklama yapılmadığını düşünmektedir. Bu sonuçlardan velilerin toplantıya yeterince ilgi göstermediği ancak çocuklarının özel durumu ile ilgili olarak öğretmen ile yeterince görüştüğü tespit edilmiştir.

%64,1 oranında öğretmen “velilerin okula ilgi ve desteğinin bulunduğu” fikrini paylaşmıştır ancak %18,9’luk yüksek bir oranda öğretmen velilerin okula ilgi ve desteklerinin olduğu yolundaki görüşe katılmadığını belirtmiş, öğretmenlerin %17’si ise kararsız kaldığını ifade etmektedir. Yine kararsız olanların oranı yüksek bulunmuştur, sonuç olarak okula veli ilgi ve desteğinin az olduğunu söylemek mümkündür.

Yine velilerin “çocuklarının ihtiyaçlarını zamanında temin etmediğini” düşünen öğretmenlerin oranı da %20,7’lik yüksek bir orandır. Öğretmenlerin yalnızca %61,1’lik kısmı velilerin çocuklarının okul ihtiyaçlarını zamanında karşıladıklarını düşünmektedir. Bu konuda kararsız öğretmenlerin oranı ise %17,9 gibi yüksek bir oran bulunmuştur.

Sonuç olarak velilerin okula karşı ilgi gösterdiği ancak bu ilginin fazla olmadığı söylenebilir. Öğretmenler velilerle ilgili 37. soru olan “veliler çocukların özel durumlarını bana açıklarlar” sorusuna en fazla olumlu katılım göstermiştir. Yani velilerin çocukları hakkındaki öğretmenin bilmesi gereken durumları açıkladıkları sonucu elde edilmiştir. Ancak velilerin çocukların ihtiyacını zamanında temin etmesi, okula gereken ilgi ve desteği sağlama ve çocuklarının sorumluluklarını yerine getirmelerinde yardımcı olma konusunda öğretmenlerin beklentilerini tam olarak yerine getirmediğini düşündükleri söylenebilir.

4.1.3. Velilerin Okula İlişkin Görüşleri

Bu bölümde ankete katılan velilerin okulla ilgili görüşleri ile öğretmen ve öğrencilerden beklentileri anketin alt bölümlerine göre incelenmiştir. Velilerin görüşlerinin oluşmasında gözlemleri, okuldan edindikleri bilgiler, geçmiş yaşantıları ve çocuklarından edindikleri bilgiler önemli yer tutmaktadır. Özellikle yeni eğitim programının, velileri çocuklarının okulu ve ödevleri ile daha fazla ilgilenmek durumunda bırakması yönüyle olumlu yanları olarak gösterilmektedir.

Tablo 4.13.Velilerin Eğitim ve Öğretim Etkinlikleriyle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
1. Çocuğum okulda öğrendiği bilgileri günlük hayatında kullanabilmektedir.						
0,9	5,4	4,7	34,1	54,9	4,37	317
2. Konulara ayrılan süre o konunun kavranması için yeterlidir.						
5,0	8,8	12,6	28,1	45,4	4,37	317
3. Ders kitabı ve çalışma kitapları konuların kavranması için yeterlidir.						
6,3	14,2	10,1	26,5	42,9	4,37	317
4. Derste yapılan etkinlikler konuyu anlaşılır hale getirmekte yeterlidir.						
1,3	7,3	8,5	28,8	54,1	4,27	316
5. Dersler çocukların ilgisini çekecek şekilde işlenmektedir.						
2,2	6,9	8,8	26,8	55,2	4,26	317
6. Çocuğum ev projelerini zamanında hazırlayabilmektedir.						
2,2	5,4	7,6	18,6	66,2	4,41	317
7. Derslerde yeterli araç- gereç kullanılmaktadır.						
1,9	6,3	8,5	25,3	57,9	4,31	316
8. Çocuklara okulda yeterince söz hakkı verilmektedir.						
4,4	8,8	12,0	21,8	53,0	4,10	317
9. Ders araları çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için yeterlidir.						
5,1	7,6	7,9	22,2	57,3	4,19	316
10. Derslerdeki teorik bilgilerin uygulanması için yeterince deney, gezi, gözlem gibi etkinlikler yapılmaktadır.						
9,5	17,7	12,0	20,9	39,9	3,64	316
Altboyut Ortalaması					4,14	

Velilerin okullardaki eğitim ve öğretim etkinlikleri hakkındaki görüşlerinin saptanmasına yönelik sorulara verdikleri cevapları Tablo 4.13’de verilmiştir. Bu verilerin değerlendirilmesi sonucunda elde edilen bulgular aşağıdadır.

Velilerin hemen hepsi (%89,0) “çocuğunun okulda öğrendiği bilgileri günlük hayatta kullanabildiği” görüşündedir. “Konulara ayrılan sürenin” konuların kavranması için yetersiz olduğuna inananların sayısı %13,8 bulunurken süreyi yeterli bulanlar %73,5 gibi azımsanmayacak bir orandadır.Konulara ayrılan sürenin yeterli olup olmadığı hakkında velilerin değerlendirmesi çoğunlukla olumlu olup oran %73, 5’dir. Bu konuda velilerin %12,6’sı kararsız kalırken %13,8’i ise olumsuz düşünmekte süreyi yetersiz bulunduğunu ifade etmektedir. “Ders kitabı ve çalışma kitapları konuların kavranması için

yeterlidir” diyen veliler tüm velilerin yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır(%69,4). %20,5 gibi bir çoğunlukta kitapları yetersiz bulmaktadır. Sonuç olarak söylemek gerekirse velilerin çocuklarının okulda öğrendiği bilgileri günlük hayatta kullanabildiği, konuların kavranması için ayrılan süreyi yeterli bulmadığı ve kitapların konuları kavratmak için yeterli olmadığını düşündükleri sonuçları elde edilmiştir.

“Derste yapılan etkinlikler konuyu anlaşılır hale getirmekte yeterlidir” görüşüne katılan velilerin oranı %82,9’la büyük çoğunluğu teşkil etmektedir. %8,6 gibi az sayıda veli ise bu etkinlikleri konuyu anlaşılır hale getirmekte yeterli bulmamaktadır. Velilerin “dersler çocukların ilgisini çekecek şekilde işlenmektedir” görüşünü doğru bulan kısmı çoğunlukta olup oranı %82,2 iken bu görüşte olmayanlar %9,1’de kalmıştır. “Çocuğum ev projelerini zamanında hazırlayabilmektedir” görüşü velilerin %84,8 inden kabul görmekte, velilerin tamamına yakını bu konuda olumlu düşüncüyü taşımaktadır. Olumsuz düşünenler sayıca azdır (%7,6). Veliler derste yapılan etkinliklerin konuyu kavratması, derslerin çocuğunun ilgisini çekmesine ve ödevlerini hazırlayabilmesine yaklaşık oranlarda olumlu katılım göstermiştir ve bu oran çok yüksek değildir.

Velilerin %83,2 gibi fazla yüksek sayılmayacak bir kısmı “derslerde kullanılan araç gereçleri yeterli bulmakta” yine %8,2’lik az sayıda veli yetersiz bulduğunu ifade etmektedir. “Çocuklara okulda yeterince söz hakkı verilmesi” konusunda kararsız veliler %12 iken bu konuda net olumsuz fikre sahip olanlar %13,2 olumlu düşünenler de %74,8 oranındadır. Velilerin derste kullanılan araç gereci yeterli bulma oranları çocuklara okulda yeterince söz hakkı verilmesine göre yüksek bulunmuştur.

Velilerin büyük çoğunluğu %79,5 oranında veli, “ders aralarının çocuklarının ihtiyacını karşılamak için yeterli” olduğunu düşünürken %12,7’si süreyi yetersiz bulmuştur. %68,0 oranında veli görüşü “derslerdeki teorik bilgilerin uygulanması için yapılan etkinlik deney ve gözlemleri” yeterli bulmuştur. Ancak %27,2’lik anlamlı çoğunluk bilgilerin pratiğe dönüşmesi uygulamalarını yetersiz bulmakta, %12’si de kararsız olduğunu ifade etmektedir.

Bütün bu sonuçlara bakılarak velilerin eğitim öğretim etkinliklerinden genel olarak memnun oldukları söylenebilir. Özellikle “çocuğum okulda öğrendiği bilgileri günlük hayatında kullanabilmektedir” sorusu ile “çocuğum ev projelerini zamanında hazırlayabilmektedir” soruları en fazla olumlu cevapların alındığı sorulardır. Ancak bu sonuç öğretmen anketlerinin 5. sorusu olan “öğrenciler projelerini amaca uygun

hazırlayabiliyorlar” ile çelişmektedir. Buna göre veliler sadece gözlemlerine dayanarak vs değerlendirme yaptıkları ancak sonuçların onların değerlendirdiği gibi olmadığı sonucu çıkabilir. Veliler bu bölümde genel olarak olumlu olduğu halde en olumsuz cevaplar 9. soru olan “ders araları çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için yeterlidir” ile 10. soru olan “derslerdeki teorik bilgilerin uygulanması için yeterince deney, gezi, gözlem gibi etkinlikler yapılmaktadır” sorularına verilmiştir. Bu sonuçlar göstermektedir ki veliler ders aralarını ve derslerdeki etkinlikleri yeterli bulmamaktadırlar. Yani dinlenme süreleri artırılmalı ve derslerde deney, gezi, gözlem gibi etkinlikler daha fazla yapılmalıdır şeklinde düşündükleri sonucu elde edilebilir.

Tablo 4.14. Velilerin Okul Yönetimi İle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
11. Okul Yönetimi ve öğretmenlere ihtiyaç duyduğum an rahatlıkla ulaşabiliyorum.						
4,1	2,5	1,9	17,7	73,8	4,55	317
12. Okulda kararlar alınırken veli görüşleri de alınır.						
8,2	7,9	7,6	25,6	50,8	4,03	317
13. Okul yönetimine ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir						
4,8	9,2	10,2	28,3	47,5	4,04	314
14. Öğrenci kayıt, kabul işlemleri ve gerektiğinde alınacak nakil, öğrenci belgesi vb. belgeler zamanında düzenlenir.						
1,3	3,2	7,6	22,5	65,4	4,48	315
15. Okul yönetiminin öğrenciler ve okulla ilgili aldığı kararlara güvenirim.						
1,9	7,0	5,1	20,3	65,7	4,41	315
16. Veli açısından bilinmesi gereken bilgiler zamanında açıklanmaktadır.						
3,5	3,5	5,7	22,7	64,7	4,42	317
17. Okul aile birliği velileri temsil edebilmektedir.						
6,6	6,6	10,7	25,2	50,8	4,07	317
Altboyut Ortalaması					4,28	

Velilerin okul yönetimi hakkındaki görüşlerinin belirlenmesine yönelik soruların yanıtları Tablo 4.14’de yer almaktadır. Buna göre elde edilen sonuçlar aşağıdadır.

Velilerin tamamına yakını %91,5’i “okul yönetimi ve öğretmenlere ihtiyaç duyduklarında ulaşabildiğini” %6,6’lık az sayıda veli ise ulaşamadığını belirtmektedir.

Velilerin okul yönetimi ve öğretmenlere ihtiyaç duyduklarında ulaşabildiğinin söylenmesi mümkündür. “Okulda alınan kararlarda veli görüşlerinin alındığını” düşünen velilerin oranı %76,1 iken olumsuz düşüncede olanların oranı %15,9’la ve kararsızların oranında %7,6’yla nispeten yüksek çıkmıştır. Velilerin, okulda alınan kararlarda veli görüşlerinin alınmadığını düşündüklerinin sonucu elde edilebilir. Yine “okul yönetimine ilettikleri sorunların çözümüne gayret gösterilmediğini” düşünen velilerin oranı %15,0 ve kararsızların oranı %10,2 ile nispeten yüksekken gayret gösteriliğini belirtenler %65,8 leredir. Yani velilerin okul yönetimine ilettikleri sorunların çözümüne gayret gösterilmediğini düşündükleri sonucu çıkarılabilmektedir. “Öğrenci kayıt kabul işlemleri ve gerektiğinde alınacak nakil öğrenci belgesi vb. belgeleri zamanında aldığını” ifade eden veliler, velilerin tamamına yakın olup %89,7’lik olumlu görüş sahibi dilimdir. Velilerin %8,9’u ise bu görüşe katılmamıştır. Bu oranlara bakılarak velilerin öğrenci kayıt kabul işlemleri ve gerektiğinde alınacak nakil öğrenci belgesi vb. belgeleri zamanında aldığını, sorun yaşamadıklarını göstermektedir.

Velilerin %89’lik çoğunluğu, neredeyse velilerin tamamı “okul yönetiminin öğrenciler ve okulla ilgili aldığı kararlara güvenmektedir”.Yine “veli açısından bilinmesi gereken bilgilerin zamanında açıklandığına” da velilerin tamamına yakını (%88,4) inanmaktadır. Velilerin %10,7’si okul aile birliklerinin velileri temsil edebilirliği konusunda kararsız olduklarını belirtmiş, 13,2’si temsil etmediğini, %76,0’sı ise velilerin okul aile birliğinde temsil edildiğini, söz sahibi olduklarını düşünmüştür. Veliler okul yönetiminin öğrenciler ve okulla ilgili aldığı kararlara güvenmektedir, veli açısından bilinmesi gereken bilgilerin zamanında açıklandığına inanmaktadır ve okul aile birliklerinin velileri temsil edebilirliği konusunda çok fazla olumlu düşünmemektedirler şeklinde sonuç çıkarılabilir.

Sonuç olarak velilerin ihtiyaç duyduğunda okul idaresi ve öğretmenlere ulaşabildiği, almaları gereken belgeleri zamanında alabildikleri ve yöneticilerin aldıkları kararlara güvendikleri ancak ilettikleri sorunların çözümü olsun okul aile birliğinin velileri temsil etmesi konularında aynı derecede olumlu olmadıkları dikkat çekmektedir.

Tablo 4.15. Velilerin Okulun Fiziki Ortamı İle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
18. Okul yeterince temizdir.						
18,3	13,6	8,2	20,8	39,1	3,49	317
19. Okulda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır.						
12,3	15,5	13,9	23,0	35,3	3,54	317
20. Okulda spor salonu, kütüphane, laboratuvar, iş eğitimi atölyesi gibi bölümler yeterlidir.						
12,7	19,6	13,3	22,2	32,3	3,42	316
21. Okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır.						
24,2	21,5	23,2	14,3	16,7	2,78	293
22. Sınıflar ders işlemeye uygundur.						
2,2	7,9	4,4	22,5	63,0	4,36	316
Altboyut Ortalaması					3,52	

Tablo 4.15, velilerin okulların fiziki ortamları hakkındaki görüşlerini belirlemeye yönelik soruların cevaplarıyla ilgilidir. Her ne kadar okulların fiziki ortamları hakkında olumlu düşüncelerin oranı aksi düşüncede olanlar ve kararsızlara göre yüksekse de dikkat çekici bir şekilde oranlar yarıya yakın olup, ezici bir çoğunluğun fiziki ortamdan memnun olduğunu söylememiz mümkün görünmemektedir.

“Okulun yeterince temiz olduğunu düşünenlerin” oranı %59,9 bulunurken okulun yeterince temiz olmadığını düşünenlerin oranı %31,9’dur. “Okulun güvenlik önlemlerini yeterli bulan” veliler %58,3, yeterli bulmayanlar %27,8 ve kararsızların oranı da %13,9’dur. Velilerin yarıdan biraz fazlası %54,5’lik kısmı “okulun laboratuvar spor salonu iş eğitimi atölyesi ve kütüphane gibi bölümlerini yeterli” bulurken üçte bire yakını (%32,3)’ü bu bölümleri yeterli bulmamaktadır. Bu sonuçlara göre velilerin okulu yeterince temiz bulmadığı, güvenlik önlemlerini yeterli bulmadığı, okulun laboratuvar spor salonu iş eğitimi atölyesi ve kütüphane gibi bölümlerini yeterli bulmadıklarını düşündükleri sonucu elde edilmiştir.

Velilerin yalnız %31,0’i “okul kantinlerinde satılan gıdaları temiz ve sağlıklı” bulurken %23,2’si bu konuda kararsız kalmış ve %45,7’si yarıya yakını da sağlıksız bulunduğunu belirtmiştir. Velilerin okul kantinlerinde satılan gıdaları temiz ve sağlıklı bulmadıkları sonucu çıkarılabilir. Velilerin çoğunluğu “sınıfların ders işlemeye uygun olduğunu” düşünmektedir (%85,5). %10,1 oranındaki az sayıda veli ise uygun olmadığını

düşünmektedir. Velilerin düşüncelerine göre sınıfların ders işlemeye uygun olduğu söylenebilir.

Veli anketlerinin diğer bölümleriyle kıyaslandığında okulun fiziki ortamı ile ilgili görüşlerin daha az olumlu olduğu görülmektedir. Özellikle okul kantinleri, okulun güvenlik önlemleri ve temizliği velilerin memnun olmadığı konuların başında gelmektedir. Yine okulun spor salonu, kütüphane laboratuvar gibi bölümleri veliler tarafından yeterli bulunmazken sınıfların ders işlemeye uygunluğu diğer sorulara oranla daha fazla veli tarafından olumlu bulunmuştur.

Tablo 4.16. Velilerin Sosyal, Kültürel, Sportif Faaliyetlerle İlgili Görüşleri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
23. Okulda yeterince sosyal, kültürel ve sportif faaliyet düzenlenmektedir.						
6,6	13,6	11,7	25,9	42,3	3,84	317
24. Okuldaki faaliyetlere katılımımda bütün öğrencilere eşit fırsat tanınmaktadır.						
10,1	13,9	11,7	22,1	42,3	3,73	317
25. Çocuğumun katıldığı kulübü onun kişiliğine uygundur.						
5,4	8,9	13,4	16,9	55,4	4,08	314
26. Okulda bayramlar coşku ile kutlanmaktadır.						
1,3	2,2	2,2	18,6	75,7	4,65	317
27. Okulda düzenlenen faaliyetler çocuğumun gelişimine katkı sağlamaktadır.						
2,2	8,5	9,8	24,9	54,6	4,21	317
Altboyut Ortalaması					4,10	

Tablo 4.16’da velilerin sosyal kültürel ve sportif faaliyetlerle ilgili görüşleri yer almaktadır. Bu tablo ve yorumları aşağıdadır.

Velilerin üçte ikiye yakın bir kısmı “okuldaki sosyal kültürel ve sportif faaliyetleri yeterli” bulurken (%68,2), %20,2’lik bir kısım yeterli bulmamaktadır. Bu sonuca göre velilerin okuldaki sosyal kültürel ve sportif faaliyetleri yeterli bulmadıklarını söylemek mümkündür. Okuldaki faaliyetlere katılımımda bütün öğrencilere eşit fırsat tanınmadığını düşünen velilerin oranı %24,0 gibi yüksek bir oran bulunurken eşit fırsat tanındığını düşünenlerin oranı %64,4’tür. “Çocuğumun katıldığı kulübü onun kişiliğine uygundur” görüşünü doğru bulan velilerin oranı %72,3, görüşe katılmayanların oranı ise %14,3’tür.

Bu soru karşısında kararsız kalan velilerin oranı ise %13,4 gibi azımsanmayacak bir orandır. Bu sonuçlarda göstermektedir ki veliler okuldaki faaliyetlere katılımında bütün öğrencilere eşit fırsat tanınmadığını, çocuğunun katıldığı kulübün onun kişiliğine uygun olmadığını düşünmektedirler sonuçları elde edilmiştir. Velilerin tamamına yakını “okulda bayramların coşkuyla kutlandığı” düşüncesine katılmaktadır (%94,3). “Okulda düzenlenen faaliyetler çocuğumun gelişimine katkı sağlamaktadır” fikrine katılan veliler %79,5 iken olumsuz düşünenlerin oranı %10,7’dir.

Bu bölümde velilerin bayramların coşku içinde kutlandığını düşündükleri söylenebilir. Ancak velilerin çoğunluğunun okuldaki faaliyetleri yeterli bulmadığı dahada önemlisi faaliyetlere katılımında öğrencilere eşit fırsat verilmediğini düşündükleri sonucu elde edilmiştir. Yine veliler faaliyetlerin çocukların gelişimini olumlu etkilediğini düşünürken kulüp çalışmalarıyla ilgili olarak çocukların seçtiği kulübün kişiliğine uygun olmadığını düşündükleri görülmektedir.

Tablo 4.17. Velilerin Öğretmenlerden Beklentileri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
28. Öğretmeni çocuğumla yeterince ilgilenmektedir.						
2,2	4,1	2,2	17,0	74,4	4,57	317
29. Çocuğum sınıfta görüşlerini rahatlıkla dile getirebilmektedir.						
2,8	4,4	8,2	20,8	63,7	4,38	317
30. Çocuğum anlayamadığı konuları öğretmenine rahatlıkla sorabilmektedir.						
2,2	4,1	6,6	19,2	67,8	4,46	317
31. Çocuklarımız okulda olumlu kişilik özelliklerini kazanabilmektedir.						
0,9	3,8	9,2	28,8	57,3	4,38	316
32. Öğretmenler çocuklara yeterli rehberlik yapabilmektedir.						
1,9	6,6	4,1	23,0	64,4	4,41	317
33. Çocuğumla ilgili gelişim süreci, okul başarısı vb. hakkında öğretmenden yeterli bilgi alabilirim.						
1,3	2,2	1,3	17,4	77,9	4,68	317

Tablo 4.17 velilerin öğretmenlerden beklentilerine ilişkin soruların yanıtlarına göre hazırlanmıştır. Velilerin öğretmenlerden beklentilerini bu tablo ışığında değerlendirecek olursak genel anlamda yüksek ölçüde olumlu görüşler belirgin halde göze çarpmaktadır. Bunlar; Velilerin tamamına yakını (%91,4) “öğretmenin çocuğu ile yeterince

ilgilendiğini” düşünmektedir. “Çocuğum sınıfta görüşlerini rahatlıkla dile getirebilmektedir” diyen velilerin oranı %84,5’le büyük çoğunluktadır. Yine velilerin hemen hepsi %87,0’si “çocuğum anlamadığı konuları öğretmenine rahatlıkla sorabilmektedir” demektir. “Okulun çocuklara olumlu kişilik özellikleri kazandırdığına inanan” veliler büyük çoğunluktadır (%86,1), çok az sayıda veli olumsuz görüştedir (%4,7). “Öğretmenler çocuklara yeterli rehberlik yapabilmektedir” diyenler %87,4’le velilerin büyük çoğunluğudur. Velilerin tamamına yakını %95,3’ü “çocuğumla ilgili gelişim süreci, okul başarısı ve benzeri hakkında öğretmenden yeterli bilgi alabiliyorum” demiştir.

Bu bölümün sonunda velilerin öğretmenlerden beklentilerinin hemen hemen tamamının karşılandığı söylenebilir. Özellikle öğretmenin çocuğuyla yeterince ilgilendiğini, çocuğunun gelişimi hakkında yeterli bilgiyi alabildiğini, çocuğuna yeterli söz hakkı verildiğini söyleyenlerin oranı azımsanmayacak kadar fazladır. Yine velilerin çoğunun öğretmenin yeterli rehberlik yaptığı ve okulun çocuklara olumlu kişilik özellikleri kazandırabildiğini düşündükleri sonucu elde edilmiştir.

Tablo 4.18. Velilerin Öğrencilerden Beklentileri

Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	\bar{X}	N
%	%	%	%	%		
34. Çocuğum ödev, proje vb. çalışmalarını rahatlıkla yapabilmektedir.						
2,8	5,4	3,8	26,2	61,8	4,39	317
35. Çocuğum okuluna istek ve hevesle gitmektedir.						
0,3	3,5	2,8	19,6	73,8	4,63	317
36. Çocuğum okulun önemini ve değerini bilmektedir.						
0,6	2,5	5,7	15,5	75,7	4,63	317
37. Okul, çocuğumun ilgisini çekmektedir.						
2,8	3,8	5,7	24,3	63,4	4,42	317
38. Çocuğum okulu hakkında bize zamanında bilgi verir.						
1,6	1,9	3,2	22,2	71,2	4,59	316
39. Çocuğum evden okula ulaşımında sorun yaşamaz						
3,5	1,3	1,9	13,2	80,1	4,65	317
40. Çocuğumun okulundan memnunum.						
4,7	5,4	4,1	17,0	68,8	4,40	317

Velilerin öğrencilerden beklentileriyle ilgili görüşlerinin saptanmasına yönelik sorulara vermiş oldukları yanıtlar Tablo 4.18’de gösterilmiştir. Bu tabloda velilerin öğrencilerden yüksek oranlarda memnuniyet ifade ettikleri, olumlu görüşlerin ağır bastığı görülmektedir.

Velilerin büyük çoğunluğu (%88,0) “çocuğum ödev proje vb.çalışmalarını rahatlıkla yapabilmektedir” demiştir.Yine velilerin tamamına yakını %92,4’ü de “çocuğum okula istek ve hevesle gitmektedir” görüşüne katılmıştır. Tamamına yakın bir oranda veli (%91,2) “çocuğum okulun önemini ve değerini bilmektedir” demiştir. “Okul çocuğumun ilgisini çekmektedir” görüşüne de velilerin büyük çoğunluğu katılmıştır (%87,7).

Velilerin %93,4’lük kısmı tamamına yakını “çocuğum okul hakkında bize zamanında bilgi verir” görüşündedir. “Çocuğum evden okula ulaşımında sorun yaşamaz” diyen velilerin oranı %93,3’tür. Velilerin %85,8’lik büyük çoğunluğu da “çocuğumun okulundan memnunum” demektedir.

Velilerin çoğunun çocuklarının okulun önemini bildiği ve okula hevesle gittiğini, okulun çocuğun ilgisini çektiğini düşündüğü söylenebilir. Çocuklarının okula ulaşımında sorun yaşamadığını ve okulla ilgili bilgileri kendilerine zamanında söylediği sonucu çıkarılabilir. Yine veliler çocuklarının ödev, proje vb çalışmalarını rahatlıkla yapabildiğini söylemektedirler ancak bu sonuç öğretmen formlarının 5. sorusu olan ödev ve projelerin amaca uygun hazırlanması sorusunun sonuçları ile çelişki göstermektedir.

4.2. Ankete Katılan Grupların Görüş ve Beklentilerinin Karşılaştırılması

Anketin alt bölümlerinden ilki olan eğitim öğretim etkinlikleri ile ilgili sorular sırasıyla öğrenci, öğretmen ve veli formları incelenerek elde edilen bulgular aşağıdaki şekilde tablolastırılmış ve karşılıklı olarak incelenip açıklanmıştır. Daha sonra anketin diğer bölümlerinden olan okul yönetimi, okulun fiziki ortamı ile sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerle ilgili bölümler ankete katılan gruplar arasında incelenerek elde edilen sonuçlar verilmiştir.

Tablo 4.19. Eğitim-Öğretim Etkinliklerine İlişkin Alguların Karşılaştırılması (ANOVA Tablosu)

Eğitim Öğretim Etkinlikleri					
Ankete Katılan Gruplar	N	\bar{X}	Std. Sapma		
Veli	313	4,14	0,70		
Öğrenci	406	4,44	0,55		
Öğretmen	106	3,55	0,61		
Varyans Analizi					
Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	68,44	2	34,22	90,54	<0,001
Grup içi	310,66	822	0,38		
Toplam	379,10	824			

Tablo 4.19'a bakıldığında ankete 313 veli, 406 öğrenci ve 106 öğretmenin katıldığı görülmektedir. Aritmetik ortalamalar veliler için 4,14, öğrenci için 4,44 ve öğretmenler için 3,55 bulunmuştur. Eğitim öğretim etkinliklerine ilişkin öğrenci ortalaması ($\bar{X}=4,44$) en fazla iken öğretmenlerin ortalaması ($\bar{X}=3,55$) ile en düşüktür. Bu üç grup arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,001$)

Bu konu hakkında öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri ayrıntılı bir şekilde karşılaştırıldığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Anketin eğitim öğretim etkinlikleriyle ilgili bölümünün birinci sorusu olan okulda edinilen bilgilerin günlük hayatta işe yaraması sorusu; okulların varoluşunun nedeni olan öğrenciler için “*okulda edindiğim bilgilerin günlük hayatta işime yarayacağını düşünüyorum*” şeklinde ifade edilirken, öğretmenler için hazırlanan formda bu soru “*yeni program ve kitaplardaki bilgiler öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri bilgilere göre hazırlanmıştır*” şeklinde ifade edilmiştir. Aynı konu veliler için hazırlanan formda yine öğrenciler temel alınarak “*çocuğum okulda öğrendiği bilgileri günlük hayatında kullanabilmektedir*” şekline dönüştürülmüştür.

Bu soruya öğrencilerin katılımı %95,3 gibi yüksek bir oranı bulurken, öğretmenlerin katılım oranı %76,4 olmuştur. Veliler ise %89,0 oranında katılmışlardır. Bu sonuçlara bakılarak öğrencilerin okulda edindikleri bilgileri günlük hayatlarında çok fazla kullandıkları sonucu çıkarılmıştır. Öğretmenler ise kitaplar ve programın daha da çocukların günlük hayatta işine yarayacağı bilgilerle donatılması gerektiğini

düşündükleri sonucu çıkarılabilir. Velilerin %89,0 oranındaki katılımı da okulda edinilen bilgilerin günlük hayatta çocuklar tarafından kullanıldığını düşündüklerini göstermektedir.

Eğitim öğretim etkinlikleriyle ilgili bölümün ikinci sorusu olan derslerin işlenişi için ayrılan zamanın yeterlilik konusu, öğrenciler için “*derslerin işlenişi için ayrılan zaman yeterlidir*”, öğretmenler için “*konuların işleniş için ayrılan süre yeterlidir*” ve veliler için “*konulara ayrılan süre o konunun kavranması için yeterlidir*” şeklinde ifade edilmiştir. Bu ifadelere katılım oranları öğrencilerin %87,4, öğretmenlerin %65,1 ve velilerin ise %73,5 bulunmuştur.

Birinci soruda olduğu gibi ikinci soruda da bu üç grubun birbirinden farklı düşündükleri görülmektedir. Öğrenciler çok fazla olumlu cevap verirken öğretmenler en olumsuz düşünen grubu oluşturmaktadır. Veliler ise öğretmen ve öğrencilerden farklı ve daha olumlu düşünmektedirler. Bu sonuçlara bakılarak derslerin işlenişi için ayrılan zaman pek yeterli bulunmamaktadır. Konuların kavranması için ayrılan sürenin daha fazla olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Aynı bölümün öğrenciler için üçüncü sorusu “*dersler zevkli geçmektedir*” dördüncü sorusu “*derslerdeki etkinlikler ilgimi çekmektedir*” ifadeleri öğretmen anketinde üçüncü soru olarak “*etkinlikler dersleri zevkli hale getirmektedir*” ve veliler için “*deste yapılan etkinlikler konuyu anlaşılır hale getirmekte yeterlidir*” şeklinde dördüncü soru olarak yer almaktadır. Bu sorulara katılım oranları ise öğrencilerin %90,0 ve %91,1 gibi yüksek bir oran iken öğretmenlerin %76,4 gibi düşük bir oran ve velilerin %82,9’dur. Bu sonuçlara göre öğrencilerin etkinlikleri ilgi çekici bulduklarını velilerin de yeterli bulduğu ancak öğretmenlerin etkinliklerin dersleri zevkli hale getirmekte yeterli olmadığını düşündükleri sonuçlarına ulaşılabilir. Öğretmenlerin “*etkinlikleri uygulamakta zorluk çekmiyorum*” sorusuna (4. soru) katılım oranlarına da bakıldığında %63,2 gibi düşük bir oranda bulunmuştur. Bu iki sorunun sonucunda öğretmenlerin etkinliklerin uygulanmasında sıkıntı yaşadıklarını ve etkinliklerin dersleri zevkli hale getirmekte yeterli olmadığını düşündükleri söylenebilir.

Eğitim öğretim etkinlikleri bölümünün öğrenciler için beşinci sorusu olan “*Derslerde verilen projeleri hazırlayabiliyorum*” sorusu öğretmen anketi formlarında beşinci soru olarak “*Öğrenciler projelerini amaca uygun hazırlayabiliyorlar*” ve veli anketi formlarında altıncı soru “*çocuğum ev projelerini zamanında hazırlayabilmektedir*”

şeklinde sorulmuştur. Bu sorulara katılım oranları ise; öğrencilerin %90,1, öğretmenlerin %42,5, velilerin ise %84,8 bulunmuştur. Bu sonuçlara bakıldığında projeleri değerlendiren kişi olan öğretmen görüşleri daha dikkat çekicidir ve bu oran %42,5 gibi çok düşük bulunmuştur. Bu sonuca bakarak öğrencilerin ve velilerin projelerin amacına uygun hazırlandığını düşünmelerine rağmen aslında projelerin amacına ulaşamadığı sonucu elde edilmiştir.

“Ders kitapları ve çalışma kitapları konuyu anlamamı sağlayacak şekilde hazırlanmıştır” şeklinde ifade edilen öğrenci anketinin altıncı sorusu öğretmen anketinde de altıncı soru olarak *“ders kitapları ve çalışma kitapları ‘Öğrencilerin’ ilgisini çekecek biçimde hazırlanmıştır”* şeklinde ifade edilirken, veli formlarında bu durum üçüncü soru olarak *“ders kitapları ve çalışma kitapları konuların kavranması için yeterlidir”* şeklinde yer bulmuştur. Bu ifadelere katılım oranları ise öğrencilerin %90, öğretmenlerin %61,3, velilerde ise %69,4 bulunmuştur. Bu soruda veli ve öğretmen cevaplarının yakınlığı dikkat çekicidir ve oran çok fazla değildir. Bu oranlara bakılarak ders kitaplarının öğrencilerin ilgisini çekecek biçimde hazırlanmadığı ve konuların kavranması için içeriğinin de yeterli olmadığı sonuçları elde edilmiştir.

Öğrenci anketlerinin yedinci sorusu ise *“derslerin işlenişinde farklı araç-gereçler kullanılmaktadır”* olup yine okullarımızdaki mevcut durumu tespiti yöneliktir. Aynı durum öğretmen anketinde *“derslerin işlenişinde kullanılan araç ve gereçler okulumuzda bulunmaktadır”* şeklinde veli anketinde ise *“derslerde yeterli araç-gereç kullanılmaktadır”* şeklinde ifade edilmiştir. Sonuçlar ise öğrencilerin %85,4’ü öğretmenlerin %62,3’ü velilerin ise %83,2’si bu ifadelere katılıyor olarak bulunmuştur. Yine öğretmen anketinde bu soruya kesinlikle katılmıyorum diyen öğretmenlerin olmaması okullarımızda araç-gereç yönünden pek fazla sıkıntı yaşanmadığını düşündürse de katılım oranının düşük olması imkanların sınırlı olduğunu, okulda bulunan araç gereçlerle idare edildiği, daha fazla, daha yeni ve gelişmiş teknoloji araç gereçlerin okullarımıza kazandırılması gerektiğini düşündürmektedir.

Öğrenci anketlerinin dokuzuncu sorusu *“sınıfta yeterince söz alabiliyorum”* şeklindedir. Bu durumu tespit için öğretmen anketine soru konulmamıştır. Öğretmenin objektif adil ve bütün öğrencilerin derse aktif katılımını sağlamayı hedeflediği düşünülmüştür. Veli anketinde ise sekizinci soru olarak *“çocuklara okulda yeterince söz hakkı verilmektedir”* şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Sonuçlar ise öğrencilerin %83,0, velilerin ise %74,8

gibi yüksek bir oran bulunmuştur. Bu oranlara bakılarak öğrencilerin okulda yeterince söz alabildiğini düşündükleri ancak velilerin çocuklarına daha fazla söz hakkı verilmesini istediklerinin söylenmesi mümkündür.

Öğrenci anketinin eğitim öğretim etkinlikleri bölümünün son sorusu olan onuncu sorusu “*ders aralarında yeterince dinlenme fırsatı bulabiliyorum*” sorusuna öğrencilerin %77,1’i olumlu cevap vermiştir. Bundan önceki diğer sorularla karşılaştırıldığı zaman en olumsuz yanıt bu soruya verilmiştir ve olumlu cevaplayanların oranı çok yüksek değildir. Bu sonuca göre öğrencilerin ders aralarını yeterli bulmadıkları, tenefüs sürelerinin ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli olmadığını düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretmen anketlerinin son sorusu olan dokuzuncu soru ise “*okuldaki öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurabiliyorum*” şeklinde hazırlanmıştır. Bu soruya öğretmenlerin %93,4’ü katıldığını belirtmiştir. Bu sonuçla öğretmen anketlerinin eğitim öğretim etkinlikleri bölümünde en fazla olumlu cevap verilen sorudur. Bu sonuca göre öğretmenler meslektaşları ile iletişimlerinin iyi olduğu, arkadaş ilişkilerinin sağlıklı olduğu sonucunu elde edebiliriz.

Veli anketlerinde bu soruları karşılayacak herhangi bir soruya gerek görülmemiştir. Onların okul çalışanları ile iletişim ve işleri ile ilgili sorular velilerin okul yönetimi ile ilgili görüşleri bölümünde incelenmiştir.

Tablo 4.20. Okul Yönetimine İlişkin Algıların Karşılaştırılması (ANOVA tablosu)

Okul Yönetimi					
Ankete Katılan Gruplar	N	\bar{X}	Std. Sapma		
Veli	312	4,28	0,75		
Öğrenci	406	4,14	0.80		
Öğretmen	105	3,83	0.95		
Varyans Analizi					
Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	16,29	2	8,15	12,69	<0,001
Grup içi	526,38	820	0,64		
Toplam	542,67	822			

Okul yönetimine ilişkin görüşlerin incelendiği tablo 4.20'ye göre velilerin görüşleri ($x=4,28$) ile öğrencilerin görüşlerine yakın ($x=4,14$) bulunurken öğretmenlerin görüşleri ($x=3,83$) daha az olumlu bulunmuştur. Bu üç grup arasında okul yönetimine ilişkin görüşler arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,001$).

Okul yönetimi ile ilgili görüşlerin karşılaştırılması aşağıdaki şekilde yapılmıştır.

Öğrenci formlarının onbirinci sorusu olan *“ihtiyaç duyduğumda okul müdürü ile rahatlıkla görüşebilirim”* sorusu öğretmen anketinde onuncu soru olarak *“okul içerisinde idareciler ile sağlıklı iletişim kurabiliyorum”* ve veli anketinde onbirinci soru olarak *“okul yönetimi ve öğretmenlere ihtiyaç duyduğum an rahatlıkla ulaşabiliyorum”* şeklinde ifade edilmiştir. Bu sorulara katılım oranları öğrencilerin %70,7, öğretmenlerin %79,2, velilerin ise %91,5 elde edilmiştir. Bu sonuçlara bakılarak özellikle velilerin okul idaresine ve öğretmenlere ulaşmada sorun yaşamadıkları, öğretmenlerin idarecilerle sağlıklı iletişim kurabildiği ve öğrencilerin de çoğunluğunun okul müdürü ile ihtiyaç duyduğunda rahatlıkla görüşebildiği söylenebilir. Ancak öğrencilerde okul müdürü ile ihtiyaç duyduğunda rahatlıkla görüşemeyenlerin oranı da %19,7 gibi azımsanmayacak bir oranda bulunmuştur. Yani okul müdürleri öğretmen ve velilerle kurduğu sağlıklı iletişimi öğrencilerle de sağlamalı, daha fazla ve rahat görüşme imkânları oluşturmalıdır.

Okulla ilgili görüşlerin, okul yönetimi ile ilgili alt bölümünün öğrenci anketleri için onikinci sorusu *“Okul yöneticileri öğrencilerle ilgili kararlarda öğrencilerin görüşlerini alırlar”* şeklinde ifade edilirken, öğretmen formlarında bu konu *“okulda görevim ile ilgili alınacak kararlarda görüşüm alınmaktadır”* şeklinde ifade edilmiştir ve bu konu veli anketinde *“Okulda kararlar alınırken veli görüşleri de alınır”* şeklindedir. Bu sorularla amaçlanan bu üç grubun okul yönetimine ne oranda katıldıklarını düşündüklerinin tespit edilmesidir. Bulunan oranlar ise öğrencilerin %71,7'si, öğretmenlerin %71,1 ve velilerin %76,1'i olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu sonuçlara bakıldığında öğretmen ve öğrencilerin eşit oranda ve velilerin de yine onlara yakın bir oranda ve fazla yüksek olmayan oranlar bulunmuştur. Bu konuda öğrenci-öğretmen ve velilerin görüşlerinin okul yönetimine katılımında görüşlerinin fazla alınmadığını düşündükleri sonucu elde edilmiştir.

Öğrenci anketlerinin onüçüncü sorusu *“Okul yönetimine ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir”*, öğretmen anketlerinde onikinci soru *“Okulda dile getirdiğim öneri ve*

şikayetler dikkate alınmaktadır” ve veli anketlerinde onüçüncü soru “*Okul yönetimine ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir*” şeklindedir. Bu sorulara katılım oranları ise öğrencilerin %76,4, öğretmenlerin %70,8 ve velilerin %65,8’dir. Bu oranlara bakılarak üç grubun birbirinden farklı ancak birbirine yakın düşünceye sahip olduğu söylenebilir. Sonuç olarak özellikle velilerin okul yönetimine ilettiği sorunların çözümüne çok fazla gayret gösterilmediği ve yine öğretmen ve öğrencilerinde sorunların, öneri ve şikayetlerin çok fazla dikkate alınmadığını düşündükleri söylenebilir.

Öğrenci anketlerinin ondördüncü sorusu “*Okuldan almam gereken öğrenci belgesi vs. belgeleri kolaylıkla alabilirim*”, öğretmen anketlerinin onüçüncü sorusu “*okulda sağlık hizmetlerine yönelik işlemler gereken özen gösterilerek yapılmaktadır*” ve veli anketlerinde ondördüncü soru “*Öğrenci kayıt, kabul işlemleri ve gerektiğinde alınacak nakil, öğrenci belgesi vb. belgeler zamanında düzenlenir*” şeklindedir. Yani okulda yürütülen evrak işlemleri hakkında bu üç grubun görüşlerin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır ve sonuçlar şu şekildedir. Öğrencilerin %86,5’i, öğretmenlerin %81,1’i, velilerin %87,9’u olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu oranlara bakılarak yine bu üç grubun birbirine yakın oranlarda olumlu görüşe sahip olduğu belirtilebilir. Sonuç olarak okulla ilgili evrak işlemlerinde sorunla karşılaşmamakta ve zamanında yapıldığı sonuçlarına ulaşılabilir.

Öğrenci anketlerinin onbeşinci sorusu “*Okulda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır*” sorusu ve onaltıncı soru “*Okul yönetimine güvenirim*” soruları yalnız öğrencilere sorulmuştur. Onbeşinci soruya katılım %75,1 ve 16. soruya katılım %86,0 bulunmuştur. Güvenlik ile ilgili soruya katılımın düşük olması okulda alınacak güvenlik tedbirlerinin artırılması gerektiğini düşündürür. Ayrıca güvenlik önlemleri öğrencilere anlatılarak mevcut tedbirlerden haberdar almaları sağlanabilir. Okul yönetimine güvenirim sorusunda elde edilen %86,0 yüksek olmakla birlikte kararsız ve olumsuz düşünenlerde göz önüne alınınca yönetime güvenin tam sayılmadığı söylenebilir. Okul yöneticisi güven verici davranışlar sergilemelidirler denilebilir.

Okul yönetimi alt bölümünün öğretmen anketinin onbeşinci, onaltıncı ve onyedinci soruları yalnız öğretmenlere yönelik olarak hazırlanmış ve diğer gruplara bu sorulara benzer sorular sorulmamıştır. Bu soruların onbeşincisi “*Okulumda kişisel performansın değerlendirilmesi adil, tarafsız ve objektif olarak yapılmaktadır*” şeklindedir. Bu soruda

olumlu katılım oranı %67,0, olumsuz katılım %13,2 ve kararsızlar %19,8 oranındadır. Bu sonuçlara bakılarak öğretmenlerin performansı değerlendirilmesinin adil tarafsız ve objektif olarak yapılmadığını düşündükleri sonucuna ulaşılabilir. Performans değerlendirmesi kriterlerinin daha net olması bu tür olumsuz düşünceleri gidermek için uygun bir durum oluşturacaktır. Onaltıncı soru “Okulda yaptığım olumlu işler takdir edilir” şeklinde ifade edilmiş ve %73,6 oranında olumlu katılım görmüştür. Bu sonuca göre olumlu işlerin vs. takdir edilmesinde bir sıkıntı olduğu söylenebilir. Olumlu geri bildirim motivasyonun ve iş veriminin artırılmasında olumlu etkilerinin olacağı göz önüne alınırsa öğretmenlerin performansı değerlendirilmesi ve olumlu işlerin takdir edilmesine daha fazla yer verilmesi gerektiği söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik gibi görevde yükselme sınavlarının olumlu olduğu düşünülmektedir. Onyedinci soru ise “bu okulda çalışmaktan memnunum” şeklinde öğretmenlerin görev yaptıkları okul hakkındaki düşüncelerini belirlemek amacıyla sorulmuştur, sonuçlar ise %78,8 oranında katılanlar, %12,4 oranında katılmayan ve %9,5 gibi yüksek sayılabilecek bir oranda kararsız olanlar tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin çalıştıkları okullardan memnuniyet düzeylerinin düşük olduğu hatta çalıştığı okullardan memnun olmayanların sayısının fazla olduğu söylenebilir.

Tablo 4.21. Okulun Fiziki Ortamına ilişkin algıların karşılaştırılması (ANOVA tablosu)

Okulun Fiziki Ortamı					
Ankete Katılan Gruplar	N	\bar{X}	Std. Sapma		
Veli	317	3,52	1,05		
Öğrenci	406	4,06	0,82		
Öğretmen	106	3,68	0,85		
Varyans Analizi					
Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	52,73	2	26,37	31,37	<0,001
Grup içi	694,21	826	0,84		
Toplam	746,95	828			

Okulun fiziki ortamına ilişkin görüşlerin incelendiği tablo 4.21’e göre ankete katılan bütün gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,001$).

Okulun fiziki ortamı ile ilgili görüşlerin karşılaştırılmasında elde edilen sonuçlar şunlardır:

Öğrenci anketlerinde onyedinci soru olan “*okulumuz yeterince temizdir*” sorusu öğretmen anketlerinde onsekizinci soru olarak “*okulumuz yeterince temizdir*” ve veli anketlerinde onsekizinci soru olarak “*okul yeterince temizdir*” şeklinde sorulmuştur. Bu soruya öğrencilerin %65,0’i, öğretmenlerin %74,5’i, velilerin ise %59,9’u olumlu cevap vermişlerdir. Bu sonuçlar bu üç grubun birbirinden farklı ancak bu konuda olumsuz düşündüklerini göstermektedir. Özellikle veliler okulun temizliği konusunda en olumsuz görüş bildiren grubu oluşturmaktadırlar. Yani özellikle velilerin okulu temiz bulmadığı sonucu elde edilmiştir.

Öğrenci anketlerinin onsekizinci sorusu “*okulumuzda sağlık, yangın, kaza vb. durumlar için yeterli güvenlik önlemleri alınmıştır*”, öğretmen anketlerinin ondokuzuncu sorusu olarak “*okulumuzda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır*” şeklinde ve veli anketinde ise ondokuzuncu soru olarak “*okulda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır*” şeklinde ifade edilmiştir ve katılım oranları öğrencilerin %85,8’i, öğretmenlerin %67,9’u, velilerin ise %58,3’ü olumlu görüş bildirmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin güvenlik önlemlerini yeterli bulduğu ancak öğretmen ve velilerin yeterli bulmadığı sonucu elde edilebilir. Özellikle veliler okulun temizliği konusunda olduğu gibi güvenlik önlemleri konusunda da en olumsuz görüş bildiren grubu oluşturmaktadır. Velilerin yarıya yakını güvenlik önlemleri konusunda olumsuz ve kararsız görüş bildirmişlerdir. Öğrenci anketlerinin ondokuzuncu sorusu olan “*okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır*” sorusu öğretmen anketlerinde yirmibirinci soru olarak “*okulun, kantin, tuvalet vb. ihtiyaçlarını karşılamak için yeterlidir*” şeklinde ifade edilmiştir ve veli anketlerinde bu konu yirmibirinci soru olarak yine “*okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır*” şeklinde ifade edilmiştir. Katılım oranları ise öğrencilerin %50,1’i, öğretmenlerin %68,8’i, velilerin ise sadece %31,0’i olumlu görüş bildirmiştir. Bu sonuçlara bakılarak okul kantininin özellikle veliler ve öğrenciler tarafından güvenilir bulunmadığı sonucu elde edilmiştir. Öğretmen anketlerinde sorunun temiz ve sağlıklı oluşundan çok okulun tuvaleti, kantini vs. bölümlerinin yeterliliği şeklinde ifade edilmesinden dolayı diğer gruplara oranla yüksek bulunduğu düşünülmektedir. Ancak öğretmenlerde kantinlerin ihtiyacı karşılamasında yeterliliği konusunda çoğunluğu (%23,6) olumsuz görüş

bildirmişlerdir. Okulun fiziki mekanlarının yeterliliği konusunda öğretmen anketlerinin bu yirmibirinci sorusuna benzer olarak öğrencilere yirmibirinci soru olarak *“okulumuzun laboratuvarı, spor salonu gibi fiziki mekanları yeterlidir”* şeklinde ve velilere yirminci soru olarak *“okulda spor salonu, kütüphane, laboratuvar, iş eğitimi atölyesi gibi bölümler yeterlidir”* şeklinde sorularla durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Bulunan sonuçlar ise öğrencilerin %71,9’u, velilerin %54,5’i olumlu görüş belirtmişlerdir. Bu sonuçlarda göstermektedir ki fiziki mekanların yeterliliği konusunda bu üç grup birbirinden farklı oranlarda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu soruda da özellikle veliler yine en az oranda olumlu görüş bildiren grubu oluşturmaktadırlar. Veli anketlerinde topluca ifade edilen bölümlerden kütüphane için ayrıca öğrenci anketlerinde yirmiikinci soru olarak *“okul kütüphanesinden ihtiyacım olduğu kadar yararlanabiliyorum”* ve öğretmen anketlerinde yirmiüçüncü soru olarak *“okul kütüphanesi öğrencilere yeterince araştırma imkânı sağlamaktadır”* şeklinde ifade edilen sorulara katılım oranları ise öğrencilerin %80,8’i, öğretmenlerin ise sadece %50,0’si olumlu görüş bildirmiştir. Bu sonuçlara göre öğrencilerin kütüphaneden ihtiyacı olduğu kadar yararlanabildiğini ancak kütüphanelerin yeterince araştırma imkânını sağlamada tam yeterli olmadığı düşünülmektedir. Okul kütüphanelerinin zenginleştirilmesi, araştırma imkânlarının artırılması gerektiği sonuçları elde edilmiştir. Bu bölümde yalnız öğrencilere sorulan yirmidördüncü soru *“okul bahçesi öğrenciler için yeterince oyun alanı sağlamaktadır”* sorusuna katılım oranı %65,1 bulunmuştur. Bu sonuç da diğer fiziki mekanlar gibi okul bahçelerinin de öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı şeklinde yorumlanmıştır. Yine yalnız öğretmenlere sorulan bir diğer soru da yirminci soru *“okulda öğretmene sağlanan dinlenme ve çalışma ortamı yeterlidir”* sorusudur. Bu soruya katılım oranı %73,6’ile diğer sorulara oranla yüksek olumlu katılım görülmektedir. Bu sonuca göre öğretmenlerin çalışma ve dinlenme ortamlarını yeterli bulduğu ancak daha da iyileştirilebileceği sonucu elde edilmiştir. Öğrenci anketinin yirminci sorusu *“sınıfımız ders işlemeye uygundur”* sorusu ise veli anketlerinde yirmiikinci soru olarak *“sınıflar ders işlemeye uygundur”* şeklindedir. Öğrencilerin %2,1’i, velilerin %85,5’i olumlu görüş belirtmişlerdir. Fiziki mekanlar konusunda en olumlu görüş bildirilen sorular bunlardır. Bu sonuçlar da sınıfların ders işlemeye uygun ve yeterli olduğu sonuçlarının elde edilmesini sağlamıştır.

Tablo 4.22. Sosyal Kültürel ve Sportif Faaliyetlere ilişkin algıların karşılaştırılması (ANOVA tablosu)

Sosyal Kültürel ve Sportif Faaliyetler					
Ankete Katılan Gruplar	N	\bar{X}	Std. Sapma		
Veli	317	4,10	0,85		
Öğrenci	406	4,38	0,64		
Öğretmen	106	3,72	0,90		
Varyans Analizi					
Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplar arası	40,54	2	20,27	35,04	<0,001
Grup içi	477,86	826	0,58		
Toplam	518,40	828			

Sosyal kültürel ve sportif faaliyetlere ilişkin görüşlerin incelendiği tablo 4.22 incelendiğinde bu üç grup arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p < 0,001$).

Sosyal kültürel ve sportif faaliyetlerle ilgili görüşlerin karşılaştırılmasıyla elde edilen sonuçlar şunlardır;

Öğrenci anketlerinin yirmüçüncü sorusu “*okulumuzda yeterince sosyal ve kültürel faaliyetler düzenlenmektedir*” sorusu öğretmen anketlerinde yirmibeşinci soru olarak “*okulumuzda sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verilmektedir*” ve veli anketlerinde yirmüçüncü soru olarak “*okulda yeterince sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler düzenlenmektedir*” şeklinde ifade edilmiştir. Katılım oranlarına baktığımızda öğrencilerin %83,3’ü, öğretmenlerin %77,4’ü ve velilerin %68,2’si olumlu katılım göstermiştir. Bu sonuçlara göre özellikle öğretmen ve öğrencilerin okulda düzenlenen faaliyetleri yeterli bulduğu, velilerin ise daha düşük oranda bu görüşe katıldıkları göze çarpmaktadır. Velilerin okuldaki faaliyetlerin artırılması gerektiğini düşündükleri sonucu da elde edilebilir.

Öğrenci anketlerinin yirmidördüncü sorusu “*okulumuzda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir*” sorusu öğretmenler için 26. soru olarak “*okulumuzda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir*” ve veliler için yirmidördüncü soru olarak “*Okuldaki faaliyetlere katılımı bütün öğrencilere eşit fırsat tanınmaktadır*” şeklinde sorulmuştur. Katılım oranları ise öğrencilerin %76,4’ü, öğretmenlerin %70,8’i velilerin

ise %64,4'ü olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu sonuçlar çok olumlu olmamakla birlikte bu üç grubun birbirine yakın oranlarla faaliyetlere katılımında öğrencilere eşit imkân verildiğini düşündükleri sonucunu vermektedir. Sonuç olarak öğrencilere imkân eşitliğinin daha fazla sağlanması gerektiği şeklinde ifade edilebilir.

Öğrenci anketlerinin yirmibeşinci sorusu “*öğrenci kulüplerine katılacak öğrenciler kendi istek ve yeteneklerine göre seçilirler*” öğretmen anketlerinde yirmiyedinci soru olarak “*öğrenciler kulüplere kendi istekleri ile seçilmişlerdir*” ve veli anketlerinde “*çocuğumun katıldığı Kulübü onun kişiliğine uygundur*” şeklinde yirmibeşinci soru olarak yer almaktadır. Sonuçlar ise şu yüzdelerle ifade edilebilir. Öğrencilerin %80,8'i, öğretmenlerin %69,8'i velilerin %72,3'üdür. Bu sonuçlara göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun kulüplere kendi istekleri ile seçildiklerini düşündükleri söylenebilir. Ancak öğretmenlerin öğrencilere oranla daha az bir kısmı buna katılmaktadır. Velilerinde öğretmenlere yakın oranda bir kısmı kulüplerin çocuğunun kişiliğine uygun olduğunu düşünmektedir. Uygun olmadığını düşünen veliler azımsanmamalıdır. Genel olarak bakıldığında öğrencilerin kulüplere kendi istekleri dışında ve kişiliklerine uygun olmasa da seçilebildiklerini göstermektedir.

Kulüp çalışmaları ile ilgili olarak öğrencilere yirmialtıncı soru olarak “*kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum*” ve yirmisekizinci soru olarak öğretmenlere “*öğrenci kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum*” şeklinde sorulan soruya ise öğrencilerin %88,9'u ve öğretmenlerin ise %45,2'si olumlu katılım göstermiştir. Bu sonuçlar da göstermektedir ki öğretmen ve öğrenciler bu konuda çok farklı düşünmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünürken, öğretmenlerin çoğu buna katılmamaktadır. Sosyal faaliyetlerle ilgili bölümünde öğretmenlerin en az katıldığı soru kulüp çalışmalarının faydalı olduğu ile ilgili olan bu soru olmaktadır. Öğretmenlerin öğrenci ve velilerden farklı olarak kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrenci anketlerinin yirmiyedinci sorusu “*okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır*” sorusu öğretmen anketlerinde yirmidokuzuncu soruyu oluşturmuştur, veli anketlerinde ise yirmialtıncı soru olarak “*okulda bayramlar coşku içinde kutlanmaktadır*” denilmiştir. Katılım oranları ise %94,1 oranıyla öğrenciler %73,3 ile öğretmenler ve %94,3 veliler bulunmuştur. Hemen hemen öğrenci ve velilerin eşit oranda ve büyük çoğunluğunun bayramların coşku ve neşe içinde kutlandığını

düşündüğü söylenebilir. Öğretmenler ise bu soruya veli ve öğrencilere göre daha düşük oranda olumlu cevap vermişlerdir. Yine benzer şekilde öğrenci anketlerinin yirmisekizinci sorusu olan *“belirli günler ve haftalarda yapılan etkinlikleri beğeniyorum”* sorusu öğretmen anketlerinde oyuzuncu soru olarak *“belirli günler ve haftalar amacına uygun kutlanabilmektedir”* şeklinde sorulmuştur. Öğrencilerin %88,5’i, öğretmenlerin ise %68,0’i olumlu katılım göstermiştir. Bu sonuçlarda göstermektedir ki okulda düzenlenen belirli günler ve haftalarla ilgili etkinlikler hakkında öğretmen ve öğrenciler farklı düşünmektedir. Öğrenciler etkinlikleri beğendiklerini ifade ederken, öğretmenler bu etkinliklerin amaca uygun olmadığını belirtmişlerdir. Yani bu tür faaliyetlerin öğrencilere değişik geldiği, hoşlandıkları ancak öğretmenler tarafından günün anlam ve önemini kavramada yetersiz olduğu, amacına uygun kutlanmadığı, sadece kutlanmış olsun diye bu tür etkinliklerin yapıldığını düşündükleri sonuçları elde edilmiştir.

Öğrenci anketlerinin bu alt bölümle ilgili son sorusu yirmidokuzuncu soru *“Okulumuzda yapılan etkinliklerde daha fazla görev almak isterim ”* ve veli anketlerinin son sorusu yirmiyedinci soru *“okulda düzenlenen faaliyetler çocuğumun gelişimine katkı sağlamaktadır”* sorularıdır. Katılım oranları öğrencilerin %85,2’si velilerin %79,5’i olumlu görüş bildirmişlerdir. Yani öğrencilerin büyük çoğunluğu okulda yapılan etkinliklerde daha fazla görev almak istediğini belirtmiş ve velilerin çoğu bu tür faaliyetlerin çocuklarının gelişimine katkı sağladığını belirttikleri sonuçları elde edilmiştir. Yani öğrencilerin gelişimine katkı sağlayacak olan faaliyetlerin veli ve öğrenciler tarafından daha fazla olmasını istedikleri sonucu elde edilmiştir.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde önce bu çalışmadan elde edilen bulgulardan varılan sonuçlar sunulmuştur. Daha sonra uygun öneriler yer almaktadır.

5.1.Sonuçlar

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar şunlardır:

1. Eğitim öğretim etkinlikleri ile ilgili görüşlerde genel olarak, okulda verilen bilgilerin öğrencilerin günlük hayatta işine yaradığı düşünülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu derslerin işlenmesine ayrılan sürenin yeterli olduğunu düşünürken, veliler ve öğretmenlerin öğrencilere göre süreyi yeterli bulma oranı düşüktür. Katılımcılar derslerin zevkli geçtiğini ve derslerde yapılan etkinliklerin ilgi çektiğini söylemiştir. Öğretmenler de etkinliklerin dersleri zevkli hale getirmeye yardımcı olabileceğini düşünmektedir. Öğrenciler ve veliler derslerde kullanılan araç gereç hakkında öğretmenlerden daha olumlu düşünmektedirler.

2. Araştırmaya katılan kişilerin okul yönetimi ile ilgili görüşlerine bakıldığında özellikle velilerin okul yönetimine karşı çok olumlu tutum geliştirdikleri görülmektedir. Yine öğrenciler okul müdürü ile rahatlıkla görüşebilirim sorusuna karşı en az olumlu cevap verirken “okul yönetimine güvenirim”, “gerekten belgeleri rahatlıkla alabilirim” sorularına çok olumlu görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler ise idarecilerin yöneticilikten çok liderlik davranışı sergilediklerine çok fazla katılmazlarken okuldaki sağlık hizmetlerine yönelik işlemlerin gereken özen gösterilerek yapıldığını düşünmekte ve büyük çoğunluğu çalıştığı okuldan memnun olduğunu belirtmektedir.

3. Okulların fiziki ortamı ile ilgili görüşler incelendiğinde okulun temizliği ve kantinde satılan yiyeceklerin sağlığa uygun olması sorularına özellikle velilerin büyük çoğunluğu olumsuz görüş bildirirken öğretmenlerin ve öğrencilerin de yüksek orandaki memnuniyetsizliği dikkat çekicidir. Veliler ve öğretmenler kütüphane hizmetlerini yeterli bulmazken öğrenciler “kütüphaneden ihtiyacım olduğu kadar yararlanabiliyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Veliler ve öğrencilerin sınıfları ders

işlemeye uygun oluşu hakkındaki görüşleri olumlu iken öğretmenlerin çalışma ve dinlenme ortamının yeterli olması hakkındaki görüşleri daha az olumlu bulunmuştur. Okulda alınan güvenlik önlemlerinden öğrencilerin büyük çoğunluğu memnunken öğretmenlerin memnuniyeti daha düşük bulunmuş ve veliler ise bu görüşe çok fazla katılmamışlardır.

4. Okulda düzenlenen sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler hakkında ki sorularda; bayramların coşku içinde kutlandığına velilerin ve öğrencilerin tamamına yakını katılırken öğretmenlerden bu soruya olumlu cevap verenlerin oranı düşük bulunmuştur. Okulda yeterince sosyal faaliyet düzenlenmektedir sorusuna öğrencilerin büyük çoğunluğu olumlu cevap verirken velilerin olumlu katılımı öğrencilere göre düşük bulunmuş, öğretmenlerin ise sosyal faaliyetlere yeterince önem verilmediğini düşündüğü sonucuna ulaşılmıştır. Okulda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı bütün öğrencilere eşit fırsat tanınması konusunda velilerin çoğu olumsuz görüş bildirirken yine öğrencilerin verdikleri cevaplarda diğer sorulara oranla daha düşük düzeyde olumlu bulunmuştur. Öğretmenlerin çoğu okuldaki kulüplere öğrencilerin kendi istekleri ile seçildiklerini belirtirken, kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünenlerin oranı oldukça düşüktür. Öğrencilerin okulda düzenlenen belirli günler ve haftalardaki etkinlikleri beğendiği ve okulda yapılan etkinliklerde daha fazla görev almak istedikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Beklentilerle ilgili soruların sonucunda ise;

5. Öğrencilerin beklentilerinin karşılanmasında öğretmenlerinden genel bir memnuniyet görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmeni ile sorunlarını paylaşabildiğini ve öğretmenin sınıfındaki herkese eşit davrandığını düşünürken öğretmenin kendisi ile daha fazla ilgilenmesini isteyenlerin oranı diğer sorulara verdikleri olumlu cevaplara oranla düşük bulunmuştur. Öğrencilerin velilerinden beklentileri hususunda ise velilerin çocuklarının okuluyla yeterince ilgilendiği, ihtiyaçlarının ailesi tarafından zamanında karşılandığı ve okulda olan şeylerden ailesini haberdar ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Evlerinde kendilerine ait bir odası olmayan öğrenci oranı azımsanmayacak kadar fazla bulunmuştur.

6. Öğretmenlerin öğrencilerden olan beklentilerinde en fazla beklentinin öğrencilerin okul araç ve gereçlerini zamanında temin etme ve kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirebilmeleri konusunda olduğu görülmektedir. Bunların

dışında öğrencilerin okul yönetimi ve öğretmenlere karşı yeterince saygılı davranmadıkları sonucuna ulaşılabilir. Öğrencilerin sıkıntılarını öğretmeni ile paylaşması konusunda ise problem olmadığı söylenebilir. Öğretmenlerin velilerden beklentileri sonucunda ise öğrencilerden beklentilere yakın olarak okul ihtiyaçları ve sorumluluklar konularında yüksek görülürken velilerin okula gereken ilgi ve desteği sağlaması ve toplantılara yeterince ilgi göstermeleri beklentisi de yüksektir. Velilerin çocuklarının özel durumunu açıklaması konusunda ise öğretmenlerin daha fazla bir beklentisi olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

7. Veli beklentileri incelendiğinde ulaşılan sonuçlar ise şöyledir; velilerin öğretmenlerden beklentileri çoğunlukla karşılanmaktadır. Öğretmenin çocuğu ile yeterince ilgilendiğini, sınıfta çocuğuna yeterli söz hakkı verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Velilerin büyük çoğunluğu çocuğunun gelişim özellikleri ile ilgili bilgileri öğretmenden alabildiğini söylemiştir. Velilerin öğrencilerden beklentilerinde ise çocukların ödev ve sorumluluklarını yerine getirmede sorun yaşadıkları ve okula karşı ilgilerinin düşük olduğu sonuçlarına ulaşılabilir. Bunların dışında okul hakkında bilgi verme, ulaşımda sorun olmadığı söylenebilir. Ancak buna rağmen çocuğunun okulundan memnun olan veli sayısı çok yüksek bulunmamıştır.

5.2. Öneriler

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen bilgilere dayanarak öğretmen öğrenci ve velilerin okul etkinliğine katkıda bulunmak amacıyla aşağıdaki öneriler sıralanmıştır:

1. Gelecekte yapılacak bir program değişikliğinde konunun uzmanları yanında programın uygulayıcıları olan öğretmenlerin önerilerine de başvurulması ve uygulamadaki noksanların saptanıp ders kitapları ve programlarının zenginleştirilmesi gerekmektedir. Öğretmenlerin ders için ayrılan süreyi verimli kullanma becerilerini geliştirmeleri ve velilerin de öğrencilere ders konularına hazırlık ve konu tekrarı yapılması gibi olumlu davranışları kazandıracak şekilde davranmalarının yararlı olacağı düşünülmektedir. Derslerde yapılan etkinliklerin artırılması derslerin işlenişini zevkli hale getirecektir. Etkinlikler için gerekli araç gerecin temiminde öğretmenlerin okul idaresi ve velilerle daha fazla iletişime geçerek araç gereç eksikliği giderilmeye çalışılmalıdır. Böylece önceden hazırlıklı olunarak derslerin işleniş sırasında eksiklik oluşmadan giderilmesi sağlanacaktır.

2. Okul idarecilerin seçiminde yalnız yöneticilik görevlerini yerine getirecek kişiler değil liderlik özelliği olan kişilerin bu görevlere getirilmesi gereklidir. Öğrenciler için evrak düzenlemek veya öğretmenlerin sağlık hizmetini takip etmek okulda görevli memurlarca bile yapılacak bir hizmetken okul idarecilerinin okulun gelişimini sürdürecektir. Vizyona sahip kişiler olması gereklidir. Öğrencilerle iyi iletişim kurabilmeleri için yöneticilere ve öğretmenlere hizmet içi eğitim semineri verilmelidir. Okul idaresi öğrenci öğretmen ve velilerin görüşlerini almaya ve uygulamaya çalışmalıdır. Öğretmenlerin mesleki performansının yalnız okul idarecileri tarafından değerlendirilmesi doğru değildir, öğrencilerin ve velilerin görüşlerine de bakılabilir.

3. Okul kantinlerinin açılması ve işletilmesi ile ilgili kanunlar yönetmelikler incelenmeli gerekli denetimler yapılmalı, uygun olmayan kantinlere gerekli düzenlemeler yapılmalı. Öğrencilerde okulu temiz tutma bilinci oluşturulmalı, ayrıca okulların ihtiyacı kadar hizmetli bulunmalı. İmkanları eşit olmayan okullarda bu fark giderilmelidir. Okuma alışkanlığının en fazla gelişebileceği yerlerden biri olan okullarda kütüphaneler zenginleştirilmeli ve öğrencilere kütüphaneden nasıl ve ne kadar yararlanması gerektiği öğretilmelidir. Öğretmenlerin dinlenebileceği ve ders dışı çalışmalarını yapabileceği ortamlar oluşturulmalıdır. Öğrenci ve öğretmenlerin özellikle ders saatlerinde kalabalık bir topluluğun okullarda bulunduğu göz önüne alınarak okullarda yangın, deprem için veya diğer güvenlik önlemleri alınmalıdır.

4. Okulda düzenlenen sosyal faaliyetlerin öğrencinin eğitimine olan katkısı öğretmenlere hizmet içi eğitimler verilerek aktarılabilir. Öğretmenlerin hem daha fazla faaliyete yer vermeleri hemde sosyal faaliyetlere gereken önem vermeleri sağlanabilir. Ayrıca faaliyetlere katılımında bütün öğrencilere eşit fırsatlar vermeliler. Okulda kurulan kulüplere öğrenciler kendi istek ve ilgi alanlarına göre seçilmelidirler, öğretmenler ise kulüp çalışmalarının amacına ulaşmasını, faydalı olmasını sağlamalıdır.

5. Öğretmenlerin öğrencilerin beklentilerini karşılayabilmeleri için, öğrencilere rehberlik yapabilmesi onları daha iyi tanımasına yönelik kurslar düzenlenmeli, öğretmenin bilinçli ve içten ilgisi öğrenciler için arzulanan bir durum olmalıdır. Veliler ise çocukları için gerekli çalışma ortamı ve zamanı oluşturmalı. Ayrıca çocuklarına ders çalışırken yardımcı olmalı gerektiğinde proje ödevi gibi zorlandıkları konularda destek olmalı.

6. Öğretmenlerin öğrencilerden beklentileri olan okul araç ve gereçlerini zamanında temin etme, görev ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri konusunda çocukların yaş grubu ve ailevi imkânları ile yaşadıkları çevre özelliklerini göz önüne almaları istek beklentilerini buna göre ayarlamaları gereklidir. Bunun yanında çocuklara karşı örnek saygılı davranışlarla onlarda bu davranışların kazandırılmasını sağlamalıdır. Ailelerden beklentilerde ise veli toplantılarının yararları anlatılarak katılım artırılabilir, sadece veli toplantılarını beklemeden düzenli öğretmen-veli görüşme günleri ve saatleri ayarlanabilir. Ayrıca öğretmenler gerekli gördükleri veliler ile görüşme için ev ziyaretleri yapabilirler.

7. Velilerin beklentilerinde de çocuklarının kişisel özelliklerini göz önüne almaları ve veli olarak kendi görevlerini yerine getirip getirmediğini dikkate almaları gereklidir. Çocuğunun öğretmeni ile ilişkilerini geliştirici çalışmalar yapmaları gereklidir.

8. Bu anketlerin ilköğretim okulu 2.kademede yani 6-7 ve 8. sınıflarda uygulanması öğrencilerin yaş grupları itibarı ile 4 ve 5. sınıflara göre farklı cevaplar verebileceği düşünülmektedir.

9. Örneklem alınan okulların arasında öğrencilerin görüş ve beklentilerinin farklı olup olmadığı karşılaştırılabilir.

10. Örneklem alınan okullar arasında kız ve erkek öğrencilerin görüş ve beklentilerinin farklı olup olmadığı karşılaştırılabilir.

11. Aynı araştırma farklı illerde yapılarak bir karşılaştırma yapılabilir.

KAYNAKÇA

Akkök, Füsün ; İlköğretimde Sosyal Becerilerin Geliştirilmesi Ana-Baba El Kitabı, Özgür Yayınları, İstanbul 1999.

Alcıgüzel, İzzettin ; Çağdaş Okulda Eğitim ve Öğretim. Sistem Yayıncılık, İstanbul 2001.

Aydın, Mustafa ; Eğitim Yönetimi, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara 2000.

Balcı, Ali ; Etkili Okul Okul Geliştirme Kuram Uygulama ve Araştırma, Pegem A Yayıncılık, Ankara 2002.

Balcı, Ayşe ; Metaphorical Images Of School: School Perceptions Of Students, Teachers, And Parents From Four Selected Schools (In Ankara) , ODTÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1999.

Başaran, İbrahim Ethem ; Eğitim Bilimlerine Giriş, Ekinos Yayınları, Ankara 1991.

Bursalıoğlu, Ziya ; Okul Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış, Pegem Yayıncılık, Ankara 2008.

Demir, Zekeriya ; Öğrenci Velilerinin Beklentileri Açısından Özel ve Resmi İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması Niğde İl Örneği , Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde 2000.

Doğan, Elife ; Toplam Kalite Yönetimi, Academyplus, Ankara 2002.

Doğan, İsmail ; “Çocuk Hakları Açısından Türkiye’de Çocuk Olgusu”, Milli Eğitim Dergisi, Sayı 151 Temmuz Ağustos Eylül 2001, s 45.

Dönmez Habib ; İlköğretim Kademesindeki Öğrenci Velilerinin Okuldan Beklentileri İle İlgili Görüşleri, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon 2006.

Dursunoğlu, Halit ; “Cumhuriyet Döneminde İlköğretime Öğretmen Yetiştirme Tarihi Gelişimi”, Milli Eğitim Dergisi, Sayı 160 Güz 2003, s

Erden, Münire ; Eğitim Bilimlerine Giriş, Arkadaş Yayınevi, Ankara 2008.

Fındıkçı, İlhami ; Yaşadıkça Eğitim, Hayat Yayıncılık, İstanbul 2004.

Fidan, Nurettin; Münire Erden ; Eğitime Giriş, Repa Basın Yayın ve Tic. Ltd. Şti., Ankara 1992.

Fidan, Nurettin ; Okulda Öğrenme Ve Öğretme, Alkım Yayınevi, İstanbul 1996.

Gander, MJ.; Gardiner HW ; Çocuk ve Ergen Gelişimi (Çev: Bekir Onur) İmge Kitabevi, Ankara 1998.

Günay, Serpil ;Resmi ve Özel İlköğretim Okullarında Disiplin (Veli Beklentileri ve Sonuçları) Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi · Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale 2002.

Kaptan, Saim ; Bilimsel Araştırma Teknikleri, Tek Işık Web Ofset, Ankara 1991.

Karasar, Niyazi ; Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2000.

Martin, Michael; Cyntia Waltman ; Çocuğunuzun Okulla İlgili Sorunlarını Çözebilirsiniz (Çev: Fatma Zengin Dağıdır) Kurtiş Matbaacılık, İstanbul 2002.

Öcal, Sabahat ; İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Ev Ödevlerine Yönelik Tutumlarının Oluşmasında Ailelerin ve Öğretmenlerin Rolü, Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay 2009.

Özden, Yüksel ; Eğitimde Yeni Değerler, Pegem A Yayıncılık, Ankara 2002.

Özsoy, Osman ; Etkin Öğrenci, Etkin Öğretmen, Etkin Eğitim, Hayat Yayıncılık, İstanbul 2003.

Sönmez, Veysel ; Öğretmen El Kitabı, Anı Yayıncılık, Ankara 2001.

Turanlı, Adem Sultan ; “Gerçek Bir İkilem: Ödev Vermek Ya Da Vermemek?” Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, 1,(2007) s 136-154.

Varış, Fatma ; Tanju Gürkan; Dilek Gözütok ve diğerleri; Eğitim Bilimine Giriş, Alkım Yayınları, İstanbul 1998.

Vural, Birol ; Öğrencinin Başarısı İçin Aile-Okul Birlikteliği, Hayat Yayıncılık, İstanbul 2004.

Yavuzer, Haluk ; Okul Çağı Çocuğu, Remzi Kitabevi, İstanbul 2000.

Yılmaz Ayfer ; İlköğretim Okullarında Etkililik Sağlanması İçin Öğretmenlerin Ailelerden Beklentileri (Sakarya İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 2006.

Yücel Ayhan ; İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi'nde Verilen Performans Ödevleri Hakkında Öğretmen-Veli-Öğrenci Görüşleri (Konya Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2008.

YARARLANILAN İNTERNET ADRESLERİ

<http://www.bilgiyonetimi.org/cm> (Erişim Tarihi 16.02.2008).

<http://www.bjkkoleji.k12.tr/kalite.htm> (Erişim Tarihi 10.03.2007).

<http://www.bursakalder.org/bulten/sayfa-5.htm>. (Erişim Tarihi 12.02.2010).

<http://www.kayseriarge.org/İstatistik/08-09/08-09ilkogretim/İlkogretim0809.htm> (Erişim Tarihi 11.02.2010).

<http://www.sitetky.com/frameset/ky/tkymain28.html> (Erişim Tarihi 11.02.2010).

EKLER

EK:1

ÖĞRENCİ

Sevgili Öğrenciler Anket Soruları Sizlerin Okulla İlgili Görüş Ve Beklentilerinizi Belirlemek Amacıyla Hazırlanmıştır. Anket Sorularına Size En Doğru Gelen Seçeneği İşaretleyerek Cevap Veriniz.

Okulunuzun Adı :

Sınıfınız :

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Eğitim Öğretim Etkinlikleri						
1	Okulda edindiğim bilgilerin günlük hayatta işime yarayacağını düşünüyorum.					
2	Derslerin işlenişi için ayrılan zaman yeterlidir.					
3	Dersler zevkli geçmektedir.					
4	Derslerdeki etkinlikler ilgimi çekmektedir.					
5	Derslerde verilen projeleri hazırlayabiliyorum.					
6	Ders kitapları ve çalışma kitapları konuyu anlamamı sağlayacak şekilde hazırlanmıştır.					
7	Derslerin işlenişinde farklı araç ve gereçler kullanılmaktadır.					
8	Derslerde anlatılan konuları ilginç buluyorum.					
9	Sınıfta yeterince söz alabiliyorum.					
10	Ders aralarında yeterince dinlenme fırsatı bulabiliyorum.					
Okul Yönetimi						
11	İhtiyaç duyduğumda okul müdürü ile rahatlıkla görüşebilmekteyim.					
12	Okul yöneticileri, öğrencilerle ilgili kararlarda öğrencilerin görüşlerini alırlar.					
13	Okul yönetime ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir.					
14	Okuldan almam gereken öğrenci belgesi vs. belgeleri kolaylıkla alabilirim					
15	Okulumuzda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır.					
16	Okul yönetimine güvenirim					
Okulun Fiziki Ortamı						
17	Okulumuz yeterince temizdir.					
18	Okulumuzda sağlık, yangın, kaza vb. durumlar için yeterli güvenlik önlemleri alınmıştır.					

19	Okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır.					
20	Sınıfımız ders işlemeye uygundur.					
21	Okulumuzun laboratuvar, spor salonu gibi fiziki mekanları yeterlidir					
22	Okul kütüphanesinden ihtiyacım olduğu kadar yararlanabiliyorum					
Okulumuzdaki Sosyal, Kültürel Ve Sportif Faaliyetler						
23	Okulumuzda yeterince sosyal ve kültürel faaliyet düzenlenmektedir.					
24	Okulumuzda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımımda bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir.					
25	Öğrenci kulüplerine katılacak öğrenciler kendi istek ve yeteneklerine göre seçilirler.					
26	Kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum.					
27	Okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır.					
28	Belirli günler ve haftalarda yapılan etkinlikleri beğeniyorum.					
29	Okulumuzda yapılan etkinliklerde daha fazla görev almak isterim.					
Öğrencilerin Öğretmenlerden Beklentileri						
30	Öğretmenimiz sınıftaki herkese eşit davranmaktadır.					
31	Sınav sonuçları benim başarıyı ölçebilmektedir.					
32	Öğretmenimle sorunlarımı paylaşabilirim.					
33	Öğretmenimin benimle daha fazla ilgilenmesini isterim.					
Öğrencilerin Velilerden Beklentileri						
34	Evimde kendime ait bir oda bulunmaktadır.					
35	Evde ders çalışmam için baskı yapılmaz.					
36	Ailem okulumla yeterince ilgilenmektedir.					
37	Okul ihtiyaçlarım ailem tarafından zamanında karşılanır.					
38	Ailemi okulumda olan şeylerden haberdar ederim.					
39	Okula ulaşımında sorun yaşamam.					
40	Bu okulda olmaktan menmunum.					
Okulla ilgili eklemek istediğiniz şeyler varsa lütfen yazınız.						

EK:2

ÖĞRETMEN

Sevgili Meslektaşlarım Anket Soruları Sizlerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentilerinizi Belirlemek Amacıyla Hazırlanmıştır. Anket Sorularına Size En Doğru Gelen Seçeneği İşaretleyerek Cevap Veriniz.

Meslekteki Yılıınız :
Mezun Olduğunuz Okul :
Cinsiyetiniz : Kadın() Erkek()

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Eğitim Öğretim Etkinlikleri						
1	Yeni program ve kitaplardaki bilgiler öğrencilerin günlük hayatta kullanılabilecekleri bilgilere göre hazırlanmıştır.					
2	Konuların işlenişi için ayrılan süre yeterlidir.					
3	Etkinlikler dersleri zevkli hale getirmektedir.					
4	Etkinlikleri uygulamakta zorluk çekmiyorum.					
5	Öğrenciler projelerini amaca uygun hazırlayabiliyorlar.					
6	Ders kitapları ve çalışma kitapları öğrencilerin ilgisini çekecek biçimde hazırlanmıştır.					
7	Derslerin işlenişinde kullanılacak araç ve gereçler okulumuzda bulunmaktadır.					
8	Ders kitapları ve çalışma kitapları konuları kavratmak için yeterlidir.					
9	Okuldaki öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurabiliyorum.					
Okul Yönetimi						
10	Okul içerisinde idareciler ile sağlıklı iletişim kurabiliyorum.					
11	Okulda görevim ile ilgili alınacak kararlarda görüşüm alınmaktadır.					
12	Okulda dile getirdiğim öneri ve şikayetler dikkate alınmaktadır.					
13	Okulda sağlık hizmetlerine yönelik işlemler gereken özen gösterilerek yapılmaktadır. (Sevk, Rapor, Fatura vb.)					
14	Okulda idareciler yöneticiden çok liderlik davranışı sergilemektedir.					
15	Okulumda kişisel performansın değerlendirilmesi adil, tarafsız ve objektif olarak yapılmaktadır.					
16	Okulda yaptığım olumlu işler takdir edilir.					
17	Bu okulda çalışmaktan memnunum.					
Okulun Fiziki Ortamı						
18	Okulumuz yeterince temizdir.					
19	Okulumuzda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır.					

20	Okulda öğretmene sağlanan dinlenme ve çalışma ortamı yeterlidir.					
21	Okulun, kantin, Wc, vb. ihtiyaçlarımızı karşılamak için yeterlidir					
22	Okulda görevimi yerine getirebilmem için yeterli ders araç gereci buluyorum.					
23	Okul kütüphanesi öğrencilere yeterince araştırma imkanı sağlamaktadır.					
24	Okul bahçesi öğrenciler için yeterince oyun alanı sağlamaktadır.					
Okuldaki Sosyal,Kültürel Ve Sportif Faaliyetler						
25	Okulumuzda sosyal ve kültürel faaliyetlere önem verilmektedir.					
26	Okulumuzda düzenlenen sosyal ve kültürel faaliyetler ve katılımında bütün öğrencilere eşit fırsat verilmektedir.					
27	Öğrenciler kulüplere kendi istekleri ile seçilmişlerdir.					
28	Öğrenci kulüp çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyorum.					
29	Okulumuzda bayramlar neşe içinde kutlanmaktadır.					
30	Belirli günler ve haftalar amacına uygun kutlanabilmektedir.					
Öğretmenlerin Öğrencilerden Beklentileri						
31	Bütün öğrenciler derse ilgi ve istekle katılırlar.					
32	Öğrenciler kendilerinden beklenen sorumlulukları yerine getirebilmektedir.					
33	Öğrenciler okul araç ve gereçlerini zamanında temin etmektedir.					
34	Öğrenciler okul yönetimi ve öğretmenlere karşı saygılıdır.					
35	Öğrencilerim sıkıntılarını benimle rahatlıkla paylaşabilirler.					
Öğretmenlerin Velilerden Beklentileri						
36	Veliler okulda yapılan toplantılara yeterince ilgi göstermektedir..					
37	Veliler çocukların özel durumlarını bana açıklarlar.					
38	Veliler okula gereken ilgi ve desteği sağlamaktadır.					
39	Veliler çocuklarının ihtiyaçlarını zamanında temin ederler.					
40	Veliler çocuklarının sorumluluklarını yerine getirmelerinde yardımcı olurlar.					
Okulla ilgili eklemek istediğiniz şeyler varsa lütfen yazınız.						

EK:3

VELİ

Sayın Veliler Anket Soruları Sizlerin Okulla İlgili Görüş Ve Beklentilerinizi Belirlemek Amacıyla Hazırlanmıştır. Anket Sorularına Size En Doğru Gelen Seçeneği İşaretleyerek Cevap Veriniz.

Öğrenciye Yakınlık Dereceniz : () Annesi () Babası

Yaşınız :.....

Öğrenim Durumunuz :.....

Mesleğiniz :.....

Aylık Geliriniz :.....

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Eğitim Öğretim Etkinlikleri						
1	Çocuğum okulda öğrendiği bilgileri günlük hayatında kullanabilmektedir.					
2	Konulara ayrılan süre o konunun kavranması için yeterlidir.					
3	Ders kitabı ve çalışma kitapları konuların kavranması için yeterlidir.					
4	Derste yapılan etkinlikler konuyu anlaşılır hale getirmekte yeterlidir.					
5	Dersler çocukların ilgisini çekecek şekilde işlenmektedir.					
6	Çocuğum ev projelerini zamanında hazırlayabilmektedir.					
7	Derslerde yeterli araç- gereç kullanılmaktadır.					
8	Çocuklara okulda yeterince söz hakkı verilmektedir.					
9	Ders araları çocukların ihtiyaçlarını karşılamak için yeterlidir.					
10	Derslerdeki teorik bilgilerin uygulanması için yeterince deney ,gezi, gözlem gibi etkinlikler yapılmaktadır.					
Okul Yönetimi						
11	Okul Yönetimi ve öğretmenlere ihtiyaç duyduğum an rahatlıkla ulaşabiliyorum.					
12	Okulda kararlar alınırken veli görüşleri de alınır.					
13	Okul yönetimine ilettiğim sorunların çözümüne gayret gösterilir					
14	Öğrenci kayıt, kabul işlemleri ve gerektiğinde alınacak nakil, öğrenci belgesi vb. belgeler zamanında düzenlenir.					
15	Okul yönetiminin öğrenciler ve okulla ilgili aldığı kararlara güvenirim.					
16	Veli açısından bilinmesi gereken bilgiler zamanında açıklanmaktadır.					
17	Okul aile birliği velileri temsil edebilmektedir.					

Okulun Fiziki Ortamı						
18	Okul yeterince temizdir.					
19	Okulda yeterli güvenlik önlemleri alınmaktadır.					
20	Okulda spor salonu, kütüphane, laboratuvar, iş eğitimi atölyesi gibi bölümler yeterlidir.					
21	Okul kantininde satılan yiyecekler temiz ve sağlıklıdır.					
22	Sınıflar ders işlemeye uygundur.					
Sosyal, Kültürel Ve Sportif Faaliyetler						
23	Okulda yeterince sosyal, kültürel ve sportif faaliyet düzenlenmektedir.					
24	Okuldaki faaliyetlere katılımımda bütün öğrencilere eşit fırsat tanınmaktadır.					
25	Çocuğumun katıldığı kulübü onun kişiliğine uygundur.					
26	Okulda bayramlar coşku ile kutlanmaktadır.					
27	Okulda düzenlenen faaliyetler çocuğumun gelişimine katkı sağlamaktadır.					
Velilerin Öğretmenlerden Beklentileri						
28	Öğretmeni çocuğumla yeterince ilgilenmektedir.					
29	Çocuğum sınıfta görüşlerini rahatlıkla dile getirebilmektedir.					
30	Çocuğum anlayamadığı konuları öğretmene rahatlıkla sorabilmektedir.					
31	Çocuklarımız okulda olumlu kişilik özelliklerini kazanabilmektedir.					
32	Öğretmenler çocuklara yeterli rehberlik yapabilmektedir.					
33	Çocuğumla ilgili gelişim süreci, okul başarısı vb. hakkında öğretmenden yeterli bilgi alabilirim.					
Velilerin Öğrencilerden Beklentileri						
34	Çocuğum ödev, proje vb. çalışmalarını rahatlıkla yapabilmektedir.					
35	Çocuğum okuluna istek ve hevesle gitmektedir.					
36	Çocuğum okulun önemini ve değerini bilmektedir.					
37	Okul, çocuğumun ilgisini çekmektedir.					
38	Çocuğum okulu hakkında bize zamanında bilgi verir.					
39	Çocuğum evden okula ulaşımında sorun yaşamaz					
40	Çocuğumun okulundan memnunum.					
	Okulla ilgili eklemek istediğiniz şeyler varsa lütfen yazınız					

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

24/01/2006

Sayı :B.30.2.ERC.0.70.72.00/500-0066
Konu: Anket Yapılması

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İLGİ: Kayseri Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 19/01/2006 tarih ve 311/001157 sayılı yazısı.

Kayseri Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden alınan ilgi yazıda, Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Tülay Pancar ŞAHİN**, "İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin, Öğretmenlerin ve Velilerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentileri" konulu anket çalışmasını İlimiz Melikgazi ve Kocasinan İlçelerine bağlı resmi ilköğretim okullarında, okul müdürünün sorumluluk ve koordinesinde, eğitim-öğretimi aksatmadan uygulanmasının Valilik Makamınca uygun görüldüğü bildirilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Elden aldım.
[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
Prof. Dr. Şenol KARTAL
Rektör Yardımcısı

EKLER:

- 1- İlgi Yazı (1 sayfa)
- 2- Valilik Makamı Onayı (1 sayfa)

K.T.
[Handwritten signature]
30.01.2006

...	...
...	...
...	98
...	27.01.2006
...	500
...	Rayıt Eden : P.E

T.C.
KAYSERİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.38.00.03-311/

Konu : Anket Yapılması

19.01.2006 • 001157

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 29.12.2005 tarih ve 1680-0806 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Tülay Pancar ŞAHİN'in "İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin, Öğretmenlerin ve Velilerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentileri" isimli tez çalışmasında veri toplamak amacıyla hazırlanmış olduğu "Veli, Öğrenci, Öğretmenlerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentileri" konulu anket formunu İlimiz Melikgazi ve Kocasinan ilçelerine bağlı resmi ilköğretim okullarında, okul müdürünün sorumluluk ve koordinesinde, eğitim-öğretimi aksatmadan uygulanmasının uygun görüldüğü ile ilgili Valilik Makamından alınan 17.01.2006 tarih ve 910 sayılı onayı örneği ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan AYATA
Millî Eğitim Müdürü V.

EKLER :

1- Onay örn.(1 adet)

Alınan
23.01.2006
M

EĞİTİM
%100
DESTEK

DANISMA
444 0 632
H A T T I

Osman Kavuncu Cd. No:40/2 Kocasinan/ KAYSERİ
Telefon : (352) 330 11 25 Faks: (352) 3209853
e-posta : kultur38@meb.gov.tr

Bilgi için: M.Vasi ARAT
İnt.Adı: www.kayseri-
meb.gov.tr

T.C.
KAYSERİ VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.38.00.03-311/

Konu : Anket Yapılması

19.01.2006*001157

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 29.12.2005 tarih ve 1680-0806 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Tülay Pancar ŞAHİN'in "İlköğretim Okulu 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin, Öğretmenlerin ve Velilerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentileri" isimli tez çalışmasında veri toplamak amacıyla hazırlamış olduğu "Veli, Öğrenci, Öğretmenlerin Okulla İlgili Görüş ve Beklentileri" konulu anket formunu İlimiz Melikgazi ve Kocasinan ilçelerine bağlı resmi ilköğretim okullarında, okul müdürünün sorumluluk ve koordinesinde, eğitim-öğretimi aksatmadan uygulanmasının uygun görüldüğü ile ilgili Valilik Makamından alınan 17.01.2006 tarih ve 910 sayılı onayı örneği ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan AYATA
Milli Eğitim Müdürü V.

EKLER :

1- Onay örn.(1 adet)

M. Vasi ARAT
23.01.2006
MV

EGİTİM
%100
DESTEK

DANIŞMA
444 0 632
H A T T I

Osman Kavuncu Cd. No:40/2 Kocasinan/ KAYSERİ
Telefon : (352) 330 11 25 Faks: (352) 3209853
e-posta : kultur38@meb.gov.tr

Bilgi için: M.Vasi ARAT

İnt.Adr: www.kayseri-
meb.gov.tr

ÖZGEÇMİŞ

Tezi hazırlayan Tülay Pancar Şahin 1973 yılında Kayseri’de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Kayserinin Hisarcık Kasabasında tamamladı, 1996 yılında İnönü Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği bölümünden mezun oldu.

1997 yılında sınıf öğretmeni olarak Kayserinin Düver köyünde göreve başladı. Daha sonra Kıranardı İlköğretim Okulunda çalıştı ve en son Ülfet Kızıklı İlköğretim Okulunda sınıf öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres :Ülfet Kızıklı İlköğretim Okulu Melikgazi/KAYSERİ

Telefon :0 352 2254709

e-mail :tulaypancar@hotmail.com